

Divine Association

Written by : Janab Nadeemahmad D. Jafri (Ahmedabad)

One day while returning from my office I saw a newly opened fast-food restaurant in an adjacent complex. I remembered visiting the restaurant in Mumbai and hence I went inside to have a look at the menu. I found everything to be similar to their Mumbai outlet right from the ambience to the prices and the quality of food.

*A gentleman came forward and provided me with all the details. And he proudly announced that he was **the owner of the shop** and it was **the franchise of the fast-food company which he had started**. Had he not told me, it would have been difficult to make out that it was not a company owned outlet **but a franchisee**.*

*A franchise is a **right granted to an individual or a group** by the company **to market its product and services in the specified territory**. Thus within this **territory the franchise owner is the ultimate authority** appointed by the company.*

→ This **franchisee-franchisor association** has helped various companies promote and trade their products and services across the world successfully. Let us try to find out through this article that **Divine Association** which has benefitted Islam and made it a successful religion the world over.

We start with Almighty Allah's following instruction to the holy Prophet (SAW) in Surah-e-Jinn:

- “(Ye bhi) kehdo ki **main tumhare haq main na burayee ka** hi ikhtiyar rakhta hoon aur **na bhalayee ka** – (Surah-e-Jinn, ayah 21)

“(Say, “**It is not in my power to cause you either harm or good**”)

It is only Allah (SWT) – the Most Powerful, the Most Beneficent who can help the mankind and even harm them if needed. Does it mean that the presence of holy Prophet (SAW) in our lives has not done any good to us?

- “Khuda ne to **imaandaron per bada ehsaan kiya** ke unn ke waaste unheen ki qawm ka **ek Rasool (SAW) bheja jo unhain Khuda ki aayatein padh padh ke sunata hai** aur **unn ki tabiyat ko pakizah karta hai** aur **unhain Kitab (Kitab-e-Khuda) aur aqal ki baatein sikhaata hai** agarche wo pehle khuli hui **gumrahi main pade the.**” - (Surah-e-Aale Imran, ayah 164)

(Allah did confer a great favour on the believers when He sent among them a messenger from among themselves, rehearsing unto them the Signs of Allah, sanctifying them, and instructing them in Scripture and Wisdom, while, before that, they had been in manifest error.)

When we observe the above ayah we find that there are so many benefits Allah (SWT) has made us count while referring to the holy Prophet (SAW). In fact in the above ayah He says **that the holy Prophet's presence amongst us is His Great Favour**. So if there are multiple benefits because of the holy Prophet (SAW) why did the first ayah say that it is not in his power to do any good to us? This needs to be further pondered upon.

- ***"Qasam hai sitare ki jis waqt ke woh utra. Tumhara rafeeq na bhatak gaya hai aur na bahka hai. Aur woh khwahishe nafsaani se kuch nahin kehta. Jo kuch woh kehta hai woh nahin hai magar Wahi hai jo uski taraf bheji jaati hai. Usko badi quwwaton waale aur badi aqal waale ne taalim kiya."*** - (Surah-e-Najam, ayah,1-5)

"(I swear by the star when it goes down. Your companion does not err, nor does he go astray; Nor does he speak out of desire. It is naught but revelation that is revealed, The Lord of Mighty Power has taught him)"

The above ayahs give us various results and provide us clarity on the above point which we were contemplating. The holy Prophet (SAW) **never errs**; hence **he is without any flaw**. He **never goes astray** hence he is always **steadfast on the straight path**. He **does not speak anything out of his will and desire**. **He only speaks whatever has been revealed to him**. It means whatever he has said in his life is a revelation of Allah. **These revelations are called ayahs in Quran and outside Quran they are called ahadith of the holy Prophet (SAW)**. This is the **Divine Association** our holy Prophet (SAW) has with the Almighty Allah. And **this association provides him all the power to benefit us**.

And with the following ayah Allah (SWT) has further informed us on the importance of the presence of holy Prophet (SAW) in our lives:

- ***"Aur Ae Rasool (SAW) Hum ne tum ko tamam alamon ke liye rehmat hi karke bheja hai".* – (Surah-e-Ambiya, ayah 107)**

("And We have not sent you but as a mercy to the worlds.")

Allah (SWT) has created the Sun to provide us with light & warmth in day time. If we avoid Sunlight we will have to live in darkness and forego many other benefits of it. Hence it is required to be under the comfort of Sunlight whenever need arises. Our holy Prophet (SAW)'s

presence is similar to this. He is mercy to the worlds; hence the seekers of Allah's Mercy need to approach the holy Prophet (SAW). Without his intercession Allah's Mercy will never reach us.

→ **Allah's Mercy:** In the light of various ayahs we saw divine association our holy Prophet (SAW) has with Allah (SWT) and hence **the right to bestow Allah's Mercy over the mankind** has been **granted to the holy Prophet (SAW)**.

Holy Prophet (SAW) got all his instructions from Allah (SWT) and he obeyed every instruction given to him. His mission was just to convey these instructions to the *Ummah* and he was not made accountable to ensure whether they were being followed or not, which Quran has clarified on various occasions. Let us see one of such instructions on *Jihad* in the following ayah:

- “*Pus (Ae Rasool (SAW)) tum Khuda ki raah mein jihad karo aur **tum apne nafs ke siwa aur kisi ke zimmedar nahin ho** aur imaandaron ko jihad ki targhib do.*” – (Surah-e-Nisa, ayah 84)

“(Then fight in Allah's cause - Thou art **held responsible only for thyself** - and rouse the believers.)”

Allah (SWT) orders holy Prophet (SAW) to perform *Jihad*. And also requires from him to motivate the believers to do the same, but holds him **responsible only for himself (his ‘nafs’)** and **nobody else**; as in Arabic the ayah says '*Illa Nafsaka*' meaning ‘except your *nafs*’. What does his *nafs* include let us try to understand.

Conduct of Mawla Ali (A.S) in various holy wars fought during the time of holy Prophet (SAW) and the time after that is well documented by Islamic scholars and historians and they have vouched for his steadfastness and bravery. He followed the instructions given by holy Prophet (SAW) to perfection.

Also, on different occasions the holy Prophet (SAW) referred to his relation with Mawla Ali (A.S) as similar to the relationship of Musa (A.S) with Haroon (A.S), so let us first see an ayah related to Musa (A.S) and Haroon (A.S)'s relationship and then we will further contemplate on the above point.

- “*Tub Musa (A.S) ne arz ki Khuda wanda Tu khuub waqif hai ke **apni zaat khaas aur apne bhai ke siwa kisi per mera qaboo nahin** buss ab hamare aur nafarman logon ke darmiyan judai daal de.*” – (Surah-e-Maida, ayah 25)

“(He (Moses) said: "O my Lord! I **have power only over myself and my brother**: so separate us from this rebellious people!")”

The ayah says that Musa (A.S) prayed to Allah (SWT) to protect him and his brother (Haroon (A.S)) from the rebellious people as he acknowledged that **he only had the authority over himself and his brother and nobody else**. In the light of this ayah and the holy Prophet (SAW)'s comparison of his relationship with Mawla Ali (A.S) to Musa (A.S)'s relationship with Haroon (A.S) when we observe the ayah of *Surah-e-Nisa* mentioned above where Allah (SWT) has instructed the holy Prophet (SAW) for '*Jihad*' and made him responsible only for himself; it seems that the '*nafs*' or **the 'self' of holy Prophet (SAW) included Mawla Ali (A.S) as well.**

In the battlefield of Ohad, when the holy Prophet (SAW) was deserted by his companions and left alone it was Mawla Ali (A.S) who remained with him and helped him. The holy Prophet (SAW) asked him why he not fled with others to which **Ali (A.S) replied that he belonged to the Prophet (SAW)**. He being a believer would not like to turn a disbeliever or an infidel by resorting to flight. (*Ref: Tabari; Ibn Athir; Madarij-al-Nabowat, Habib-ql-Siyar; Rawdzat-al-Ahbab.*)

In the light of ayahs, hadith and Mawla Ali (A.S)'s conduct in '*Jihad*' we could infer that Mawla Ali (A.S) was '*nafs*' of the holy Prophet (SAW) to which Allah (SWT) has referred to in the ayah pertaining to *Jihad* (ayah no. 84) of *Surah-e-Nisa* . Let us now see an event mentioned in Quran which will endorse our inference.

When the Christians of Najran contested the Prophethood of holy Prophet (SAW), Allah (SWT) instructed the holy Prophet (SAW) to call both the parties to the event for a '*Mubahela*'. The ayah is also called *ayah-e-Mubahela* for this reason:

- “*Phir jab tumhare paas ilm (Quran) aa chuuka us ke baad bhi agar tum se koi (Nasrani) Isa (a.s) ke baare main hujjat kare to kaho ki achha maindaan main aao Hum apne beton ko bulaae tum apne beton ko, Hum apni aurton ko bulaae tum apni aurton ko, Hum apni jaanon ko bulaae tum apni jaanon ko, uske baad Hum sab milkar Khuda ki baargaah main gid gidaae aur jhooton per Khuda ki la'anat kare...” – (Surah-e-Aale-Imran, ayah 61)*

*“(...If any one disputes in this matter with thee, now after (full) knowledge hath come to thee say: “Come! Let us gather together, - **our sons and your sons, our women and your women, ourselves and yourselves**. Then let us earnestly pray and invoke the curse of God on those who lie.)”*

As instructed in the verse, each party was to bring their women, their sons and Anfosana. While the Christians brought a great delegation of learned scholars, the holy Prophet (SAW) summoned **Hazrat Fatima (S.A)** in place of **women of his house**. **Hassan (A.S)** and **Hussain (A.S)** in place of **his sons** and **Hazrat Ali (A.S)** as 'Anfosana' meaning part of his 'nafs' or self. Both the parties then were needed to pray and invoke curse of Allah on the liars.

The Christian delegation looking at these five purified souls and their holy spirits quickly conferred amongst them and called off the *Mubahela*. They agreed not to question the nobility of the holy Prophet (SAW) and his mission. (*Ref: Imam Fakhruddin Razi in Tafseer-e-Kabeer, Vol II, P 73, Allama Zamakhshari in Tafseer-e-Kashshaf*)

→The holy Prophet (SAW) neither errs nor he goes astray and he does not speak anything but whatever is revealed to him by the Almighty Allah. While Mawla Ali (A.S) is the part of his 'nafs' or 'soul', thus even he does not err, neither he goes astray and his conduct during his entire life is the example of how the instructions of the holy Prophet (SAW) needs to be followed. And hence his conduct is Allah's 'Wahi' (revelation) in human form.

Our above inference shows a **strong association Mawla Ali (A.S) has with Almighty Allah**. In the light of an ayah that showcases status of Mawla Ali (A.S) with respect to Allah (SWT) and degree of his nearness to the Almighty let us further substantiate this fact:

- "Aur logon mein se Khuda ke bande kuch aise hein jo Khuda ki (khushnudi) haasil karne ki gharaz se apne nafs tak bech daalte hain aur Khuda aise bandon per bada hi shafkat wala hai." – (*Surah-e-Baqra, ayah 207*)

"(And among men is he who sells himself to seek the pleasure of Allah; and Allah is Affectionate to the servants.)"

Imam Ghizali in his *Tareekh-e-Khamees* writes that the above ayah of *Surah-e-Baqra* was revealed mentioning **the sacrifice of Mawla Ali (A.S) when he slept on the bed of the holy Prophet (SAW) during the night of Hijrat risking his own life** to save the holy Prophet (SAW) and thus helped the cause of Islam. Various prominent Islamic historians, on the authority of Ibn-e-Abbas, have also documented a similar tradition in their work referring to the above ayah with Mawla Ali's sleep on the bed of the holy Prophet (SAW) at the night of 'Hijrat'. (*Ref: In Mustadrak by Imam Hakim, Volume 3 Page 4*)

The ayah highlights the sacrifice of Mawla Ali (A.S) by saying that he sold himself to seek the pleasure of Allah. The 'nafs' of **Mawla Ali (A.S)** was purchased by Allah (SWT) on this night of *Hijrat*. Imagine if someone helps your cause risking his own life what would you do? Would not

you want to help him or reward him to the best of your capacity? I would definitely try to do my best to reward such a helper who is ready to risk his life to help me.

Allah (SWT) is Most Beneficent and Merciful, and the Most Powerful. He is '*'Ala Kulle Shayeen Kadeer'*. So what would be the level of His reward? As the ayah says that in return of 'nafs' of Mawla Ali (A.S), Allah (SWT) granted him with **His Pleasure**. **So whatever pleases Ali (A.S) pleases Allah (SWT) and whatever displeases Ali (A.S) displeases Allah – The Almighty.**

And in one of the sermons which he addressed to Hazrat Salman Farsi (R.A) and Hazrat Abu Zarr Ghaffari (R.A), Hazrat Ali (A.S) has narrated the rewards he got from Allah – The Most High:

- "O Salmán! O Jandáb! Verily, **Allah has made me His Trustee over His creations and His Vicegerent on His earth, in His territories, and over His servants**. Allah has given me what no artist can depict and no man of understanding can truly comprehend. One, who knows me in this manner, becomes a momin."

Then he further continued in the same sermon:

- "When my name was written on **the throne of sky, it attained its calmness**. When it was inscribed on the mountains, **they were upraised**. When written on the earth, **it became stable**. When it was inscribed on the wind, it started flowing...." (Ref: *Excerpts from Sermon of Marefat-e-Nooraniyat of Imam Ali (A.S), Nah jul Israr, hubeali.com*)

→**Allah's Pleasure:** Allah (SWT) has granted Mawla Ali (A.S) with His Pleasure, hence **the seeker of Allah's pleasure now should approach Mawla Ali (A.S)** without his intercession it would not be possible to please Almighty Allah.

Mosques are built so that we worship our Lord. Hence Allah (SWT) gives strict instructions on our conduct in Mosques:

- "*Aur ye ki masjidein khaas Khuda ki hain to logo Khuda ke saath kisi ki ibadat na karna.*" - (*Surah-e-Jinn, ayah 18*)

"(And the places of worship" are for Allah (alone): So invoke not any one along with Allah)"

Only Allah (SWT) is to be worshipped and nobody else is worth worshipping along with Him otherwise it would lead to 'Shirk'. 'Namaz' is the highest form of worship and hence Muslims everywhere in the world throng to Mosques to perform 'Namaz'. Let us try to understand 'Namaz' then.

'Namaz' starts with *Surah-e-Hamd*. It is mandatory to recite this *Surah* in the beginning of every 'Namaz' otherwise *Namaz* does not start. The ayahs (6 & 7) of this *Surah* are the prayer to tread **the straight path of those who have been bestowed by Allah's Grace**. Sa'labi in his tafseer has mentioned a tradition from Abu Hureira that **the 'straight path' means the path taken by Mohammed (SAW) and the children of Mohammed (SAW)**. (Ref: *Sa'labi in his Tafseer, Waki ibn-e-Jarrah in his commentary*).

Again, at the end of every 'Namaz' it is mandatory to send '**durood**' and salutations on the holy Prophet (SAW) and his holy Progeny, without which 'Namaz' remains incomplete. Thus 'Namaz' starts with a prayer to follow the path taken by the holy Prophet (SAW) and his progeny and it ends with '**durood**' on them.

→ It means that sending '**durood**' and salutations on the holy Prophet (SAW) and his holy Progeny and discussing their virtues amongst ourselves and praying to Allah (SWT) to make us capable enough to follow their path is an **integral part of our prayers**. Thus **Zikr-e-Ahl-ul-bait should not be mistaken as 'Shirk'** but it is an integral part of **Zikr-e-Khuda**.

Almighty Allah reveals His Glory through His creations. These creations are His Signs to understand His Greatness. As He says in the following ayah:

- "Kya tumne nahin dekha ke kashtiyen samandar mein Khuda ki ne'mat se chalti hein ke wo apni nishaniyon main se ba'az tum ko dikhla de be-shak har sabr karne wale aur shukr karne wale ke liye uss main bahot si nishaniyan maujood hain." – (Surah-e-Luqman, ayah 31)

"(Do you not see that the **ships sail in the ocean by the grace of God**, that He may show you some of His glories. Verily there are signs in this for those who constantly persevere and give thanks.)"

Whatever happens in this world is **because of the Grace of Allah (SWT)**, as the above ayah indicates that ships sail in the ocean by His Grace. **So invoking Allah's Grace is to get all our desires fulfilled.**

Keeping this in mind, let us see following excerpts from *Hadeeth-e-Kisa*, this hadeeth is a tafseer of *ayah-e-tatheer* (*Surah-e-Ahzab*, ayah 33). Jabir Ibn-e-Abdullah Ansari (R.A) narrates from the authority of Lady Fatema (S.A), the beloved daughter of the holy Prophet (SAW) that:

- "Then the Lord, Almighty Allah said: 'O My Angels! O inmates of the Heavens! I created this solid firmament, well-stretched earth, well-lighted moon, shining sun, rotating

planets, rippling oceans, floating boats, and all other things for the sake and love of these five persons who are inside the cloak.'

At this, the Archangel Jibreel (A.S) said: 'O Lord! Who are they inside the cloak?'

The Lord said: '**They are Ahl-ul-Bait of the Prophet** and the assets of the Prophethood. **They are Fatima (S.A), her father, her husband and her two sons.**'

The ayah from *Surah-e-Luqman* says that **whatever happens is due to the Grace of Almighty Allah**, while in the hadeeth-e-Kisa, Almighty Allah says that **He created everything for the sake and love of Fatima (S.A)**, her father (The holy Prophet (SAW)), her husband (Mawla Ali (A.S)) and her two sons (Hassan and Hussein (A.S)) i.e. **family of Fatima (S.A) – The Panjetan Paak (A.S).**

Again if we go back to ayah of *Surah-e-Hamd* (ayah 6 & 7) which is a prayer for us to tread the straight path taken by Mohammed (SAW) and his children; who were bestowed by **Allah's Grace** it seems logical that **Allah's Grace is nothing but in loving them and following them.**

→**Allah's Grace:** Thus in the light of ayahs of *Surah-e-Hamd* and *Surah-e-Luqman* and Hadeeth-e-Kisa, **Allah's Grace is the love for family of Fatima (S.A).** If she and her family is happy with us Allah's Grace will always be with us. **Without the intercession of family of Fatima (S.A), it is not possible to invoke Allah's Grace.**

Allah (SWT) has created this world with a purpose. In one of the *ahadeeth-e-Qudsi* Allah (SWT) informs the purpose of this world to his first creation Adam (A.S):

- "O Adam! Suppose if they (Mohammed (SAW) wa Aale Mohammed (SAW)) had not been there, I would neither have created you, nor would I have given the attire of creation to the Heavens, Hell, Skies and Earth." (Ref: *Ma'ani Al Akhbar*, P 124)

The Purpose of Allah creating this world is His love for Mohammed (SAW) and his children. And in this love He has concealed His Grace. He wanted the '*Ummah*' to understand His Purpose and in return He wished to shower us with His Grace and hence Allah (SWT) instructed the holy Prophet (SAW) to ask his '*Ummah*' to reward him for his messengership by loving his Ahl-ul-bait in the following manner:

- "Ae Rasool (SAW) tum kehdo ke main apni tableegh-e-risalat ka **apne karabatdaron ki mohabbat** ke siwa tumse koi sila nahin maangta" – (*Surah-e-Shura*, aayat – 23)

"('Say: I do not ask of you any reward for it but love for my near relatives')"'

Here the love of relatives of the holy Prophet (SAW) is **love for Fatima (S.A), Ali (A.S) and their children Hassan (A.S) and Hussain (A.S)**. (Ref: *Sa'labi, Suyuti, Baidhavi, Bukhari, Muslim, Ahmed ibn Hambal, Allama Zamkhashri Vol 3, P 68*).

→ **Allah's Purpose:** Thus family of Fatima (S.A) is not **only Allah's Grace** but they are the **Purpose of Allah**. And if we remain dedicated to them we ensure that **Allah would be pleased** with us. This would keep us **steadfast on the straight path**. **Allah's Mercy** would be **bestowed upon us** and we would always be **under His limitless Grace**.

So let us along with Almighty Allah send '**durood**' and salutations to the holy Prophet (SAW) and his holy Progeny, the way Quran says:

- "Ae Ahl-ul-bait (Nabuwwat) tum per Khuda ki rehmat wa Usski barkatein (naazil ho)." – (*Surah-e-Hud, ayah 73*)

"(The Mercy of Allah and His Blessings are on you, O Ahl-ul-bait)"

Salwaat...

ઇલાહી નિરસન

લેખન : જનાબ સૈયદ નદીમઅહેમદ ડૉ. જાફરી (અમદાવાદ)

બિસ્મિલ્હાહિર રહમાનિર રહીમ

એક દિવસે મારી ઓફિસથી પાછા આવતાં મેં નજીકમાં આવેલા કોમ્પ્લેક્સમાં નવી જ શરૂ થયેલી ફાસ્ટ-ફૂડની એક રેસ્ટોરન્ટ જોઈ. મને મુંબઈમાં રેસ્ટોરન્ટની મુલાકાત લીધેલી તે યાદ આવી અને તેથી જતો હું તેના મેનુ (Menu) તરફ એક નજર કરવા માટે અંદર ગયો. મને તેમની મુંબઈના રેસ્ટોરન્ટથી અહીંથાં કંઈ પણ જુદું ન લાગ્યું, મેનુ ઉપર લખેલા ભાવથી માંડીને ગુણવત્તા સુધીની બધી જ બાબતોમાં કંઈ પણ ફેરફાર ન હતો.

એક સફ્ટગૃહસ્થ આગળ આવ્યા અને મને બધી જ વિગતો પૂરી પાડી. વળી તેમણે ગર્વપૂર્વક એવી જીહેરાત પણ કરી કે તેઓ તે શોંપના માલિક છે અનો તેમણે એક ફાસ્ટફૂડ કંપનીની ફેન્ચાઈઝ લીધી છે. જો તેમણે મને કહું ન હોતો તો મારા માટે એ બાબત સમજવી મુશ્કેલ બની આત કે તે કંપનીની માલિકીની રેસ્ટોરન્ટ છે કે ફેન્ચાઈઝ છે.

ફેન્ચાઈઝ એક એવો અધિકાર છે કે જે કોઈ વ્યક્તિ કે જૂથને કંપની દ્વારા તેની ઉત્પાદિત વસ્તુઓ અને સેવાઓનું અમુક નિશ્ચિત પ્રદેશમાં વેચાણ કરવા આપવામાં આવે છે. આથી તે પ્રદેશની અંદર ફેન્ચાઈઝનો માલિક કંપની દ્વારા નિયુક્ત થયેલ આખરી સત્તા હોય છે.

→ ફેન્ચાઈઝ આપનાર - ફેન્ચાઈઝ ધરાવનાર વચ્ચેના આ જોડાણે જુદી જુદી

લાગણી જેને શહીદે કરબાનાની હોય છે, એવા બંદા પર ખુદાની મહેરબાની હોય છે.

કંપનીઓને બઢતી આપવામાં અને પોતાની ચીજ વસ્તુઓ અને સેવાઓનો સમગ્ર હુનિયામાં સફળતાપૂર્વક વેપાર કરવામાં મદદ કરી છે. ચાલો આપણે આ લેખ દ્વારા એ ઇલાહી નિરસન આશવાનો પ્રયત્ન કરીએ કે જેણે ઇસ્લામને ફાયદો પણ પહોંચાડ્યો છે અને સમગ્ર હુનિયામાં તેને એક સફળ ધર્મ પણ બનાવી દીધો છે.

સર્વશક્તિમાન અલ્લાહ રસૂલિલ્હાલ (સ.)ને સૂરાએ જિનમાં આપેલા નીચેના આદેશોથી આપણે શરૂઆત કરીએ :

● ‘(એ પણ) જુઓ કે હું તમારા હકમાં ન તો બૂરાઈનો જ ઇજિયાર ધરાવું છું કે ન તો ભલાઈનો.’ (સૂરાએ જિન, આયત-૨૧)

એ તો માત્ર સર્વશક્તિમાન અને સૌથી વધારે દ્યાણું અલ્લાહ (સુ.વ.ત.) જ માત્ર છે કે જે માનવજાતને મદદ કરી શકે છે અને જરૂર પડે તો તેમને નુકસાન પણ પહોંચાડે છે. શું એનો અર્થ એવો થાય ખરો કે આપણા જીવનમાં રસૂલિલ્હાલ (સ.)ની હાજરીએ આપણું કોઈ ભલું જ કર્યું નથી?

● ‘ખુદાએ ઇમાનદારો ઉપર મોટો અહેસાન એ કર્યો છે કે તેમના માટે તેમની જ કોમનો એક રસૂલ (સ.) મોકલ્યો છે કે જે તેમને ખુદાની આયતોને વાંચી વાંચીને સંભળાવે છે અને તેમના સ્વભાવને પવિત્ર બનાવે છે અને તેમને કિતાબ (કિતાબે-ખુદા) અને બુધ્ધિની વાતો શિખવાડે છે, જોકે તેઓ પહેલાં ખુલ્લી ગુમરાહીમાં પડેલા હતા.’

પાણી પોતે પાર પહોંચાડે છે જીવન-નાવને, શોકમાં શાલ્લીરના આંસુ સુકાની હોય છે.

(સૂરાએ આલે ઈમરાન, આયત-૧૬૪)

જ્યારે આપણે ઉપરની આયતનું અવલોકન કરીએ છીએ તો આપણને જ્ઞાણવા મળે છે કે અલ્લાહ(સુ.વ.ત.)એ રસૂલિલ્હાહ(સ.)નો સંદર્ભ આપીને આપણને ઘણા બધા ફાયદા ગણાવ્યા છે. હક્કિકતમાં ઉપરની આયતમાં તેણે ફરમાવ્યું છે કે રસૂલે પાક(સ.)ની આપણી વચ્ચેની હાજરી જ આપણા માટે અલ્લાહનો બહુ મોટો ઉપકર છે. તેથી જો રસૂલિલ્હાહ(સ.)ને કારણે અનેકવિધ ફાયદા હોય તો પછી પહેલી આયતે એવું શા માટે ફરમાવ્યું છે કે આપણી ભલાઈ કરવી તેમના ઈજ્જીયારમાં નથી? આ બાબત ઉપર હજુ વધુ વિચાર કરવાની જરૂર છે.

- ‘કસમ છે સિતારાની કે જે સમયે તે નાજિલ થયો, તમારો રફીક (મોહંમદ) ન તો ભટકી ગયો છે કે ન બહેકી ગયો છે અને તે પોતાના મનની ઈચ્છાઓથી તો કંઈ બોલતો જ નથી તે જે કંઈ કહે છે તે બીજું કંઈ નથી પરંતુ વહી છે કે જે તેના ઉપર મોકલવામાં આવે છે. તેને મહાન શક્તિશાળીએ અને મહાન બુદ્ધિશાળીએ તાલીમ આપી છે.’

(સૂરાએ નજીમ, આયત-૧ થી ૫)

ઉપરની આયતો આપણને વિવિધ પરિણામો આપે છે અને ઉપરના મુદ્દા ઉપર સ્પષ્ટતા પૂરી પાડે છે કે જેના ઉપર આપણે ચિંતન કરી રહ્યા છીએ. રસૂલે પાક(સ.) કદી પણ ભૂલ કરતા જ નથી તેથી આપ(સ.) કોઈ પણ પ્રકારની ક્ષતિ વગરના છે. આપ કદી પણ ગુમરાહ થતા નથી. આથી આપ હંમેશાં સિરાતે મુસ્તકીમ ઉપર સાબિતકદમ રહે છે. આપ(સ.) કદી પણ પોતાના મનથી કે પોતાની ઈચ્છાથી

જેમના દિલમાં કદી પાકીગી હોની નથી, જેમની આંખો ગુનાહોથી બચી રોની નથી.

બોલતા નથી. આપ(સ.) તો માત્ર એ જ બોલે છે કે જેની આપના ઉપર વહી કરવામાં આવી હોય. આનો અર્થ એ થયો કે આપ(સ.)એ પોતાના જીવનમાં જે કંઈ કહું છે તે અલ્લાહ તરફથી નાજિલ થયેલું છે. કુરાનમાં નાજિલ થયેલી બાબતોને આયતો કહેવામાં આવે છે અને કુરાન બહાર નાજિલ થયેલી બાબતોને રસૂલિલ્હાહ (સ.)ની અહાદીસ(હદીસો) કહેવાય છે. આ બાબત આપણા પવિત્ર પયગમ્બર(સ.)નું સર્વશક્તિ અલ્લાહ(સુ.વ.ત.) સાથેની ઈલાહી નિસ્બત છે. અને આ નિસ્બતે રસૂલ(સ.)નો આપણને ફાયદા પહોંચાડવાની સંઘળી શક્તિ પૂરી પાડી છે.

અને અલ્લાહ(સુ.વ.ત.)એ નીચેની આયત સાથે આપણી જિંદગીઓમાં રસૂલે પાક(સ.)ની હાજરીનું શું મહત્વ છે તેની વધારે માહિતી આપી છે :

- ‘અને અય રસૂલ(સ.) ! અમોએ તમને તમામ આલમો માટે રહેમત બનાવીને મોકલ્યા છે.’ (સૂરાએ અંબિયા, આયત-૧૦૭)

અલ્લાહ(સુ.વ.ત.)એ દિવસ દરમિયાન આપણને પ્રકાશ અને ગરમી પૂરી પાડવા માટે સૂર્યનું સર્જન કર્યું છે. જો આપણે સૂર્યના પ્રકાશની અવગણના કરીએ તો આપણે અંધારામાં રહેવું પડશે અને તેનાથી થતા બીજા ઘણા બધા ફાયદા જતા કરવા પડશે. તેથી જ્યારે જ્યારે જરૂર ઊત્તી થાય ત્યારે ત્યારે સૂર્ય પ્રકાશની સુવિધામાં રહેવું જરૂરી છે. આપણા રસૂલે પાક(સ.)ની હાજરી પણ આના જેવી જ છે. આપ સંઘળી દુનિયાઓ માટે રહેમત છે તેથી અલ્લાહની રહેમતની ઈચ્છા રાખનારાઓએ રસૂલે પાક(સ.)ની પાસે જવાની

એ લલે આંસુ વહારે શાહના ગમમાં, મગાર, એ ફક્ત પાણીનાં ટીપાં હોય છે, મોતી નથી.

જરૂર છે. આપની મધ્યરથી વગર અલ્લાહની રહેમત આપણા સુધી કદી નહીં પહોંચે.

→ અલ્લાહની રહેમત :

વિવિધ આયતોની રોશનીમાં આપણે જોયું કે આપણા પવિત્ર પયગમ્બાર(સ.)ને અલ્લાહ (સુ.વ.ત.) સાથે ઈલાહી સંબંધ છે અને માનવજીત ઉપર અલ્લાહની રહેમતને વરસાવવાનો અધિકાર હજરત રસૂલે પાક(સ.)ને આપવામાં આવેલો છે.

હજરત રસૂલે પાક(સ.)એ અલ્લાહ (સુ.વ.ત.) તરફથી સંઘળા હુકમો મેળવ્યા અને આપને આપવામાં આવેલ દરેકે દરેક હુકમનું આપે પાલન કર્યું. આપના જીવનનું કર્તવ્ય તો આ હુકમોને માત્ર ઉમ્મત સુધી પહોંચાડવાનું હતું અને તે આજ્ઞાઓનું પાલન થાય કે ન થાય તે માટે આપને જવાબદાર ઠરાવવામાં આવ્યા નહોતા, જેની કુરાને જુદા જુદા પ્રસંગોએ ચોખવટ કરી છે. ચાલો, આપણે આ હુકમોમાંથી એક જેહાદ વિષે નીચેની આયતમાં જોઈએ :

- ‘અને (અય રસૂલ(સ.) !) તમે ખુદાની રાહમાં જેહાદ કરો અને તમે તમારા નફ્સ સિવાય બીજી કોઈ બાબત માટે જવાબદાર નથી અને ઈમાનદારોને જેહાદ માટે ઉત્તેજન આપો.’ (સૂરાને નિસા, આયત-૮૪)

અલ્લાહ(સુ.વ.ત.) રસૂલિલ્હાહ(સ.)ને જેહાદ કરવાનો હુકમ આપે છે. વળી મોમિનો પણ એવું જ કરે તે માટે તેમને પ્રોત્સાહિત કરવા આપની મદદ ઈચ્છે છે. પરંતુ ફક્ત આપની જીત (નફ્સ)ને માટે જ આપને જવાબદાર ગણે છે અને બીજી કોઈની નહીં, જેમકે અરબી આયત ફરમાવે છે : ‘ઈલ્હા નફ્સકા’ જેનો અર્થ

રહેણાર હતા તો રાછ બતાવી ગયા હુસૈન,
દુશ્મન મટાડી દોસ્ત બનાવી ગયા હુસૈન.

થાય ‘સિવાય તમારા નફ્સના.’ આપના નફ્સમાં કઈ બાબત સમાયેલી છે તે સમજવા ચાલો આપણે પ્રયત્ન કરીએ.

રસૂલિલ્હાહ(સ.)ના જમાના દરમિયાન અને તે પછી લડવામાં આવેલ જુદા જુદા પવિત્ર યુધ્યોમાં મૌલા અલી(અ.)ની કામગીરી અંગે ઈસ્લામના આલિમોએ અને ઈતિહાસકારોએ સારા એવા દસ્તાવેજો પૂરા પાડ્યા છે અને તે બધાએ તેમની સાબિતકદમી અને શુજાઅતનું સમર્થન પણ કર્યું છે. આપે રસૂલિલ્હાહ(સ.)ની આજ્ઞાઓનું અક્ષરસઃ પાલન કર્યું હતું.

વળી જુદા જુદા પ્રસંગોએ રસૂલે પાક(સ.)એ પોતાની મૌલા અલી(અ.) સાથેની નિસ્બતને મૂસા(અ.)ના હારુન(અ.) સાથેની નિસ્બત જેવો ગણવાનો સંદર્ભ આપ્યો છે. તેથી ચાલો પ્રથમ તો આપણે એવી આયત જોઈએ કે જે મૂસા(અ..) અને હારુન(અ..)ની નિસ્બત સાથે જોડાયેલી હોય અને ત્યાર પછી આપણે તે મુદ્દા ઉપર વધારે ચિંતન મનન કરીશું.

- ‘ત્યારે મૂસા(અ..)એ અરજ કરી, ખુદાવંદા! તું ખૂબ જાણો છે કે મારી ખાસ જીત અને મારા ભાઈના સિવાય કોઈના ઉપર મારો કાબૂ નથી. બસ હવે (તું) અમારા અને નાફરમાન લોકોની વચ્ચે જુદાઈ કરી દે.’

(સૂરાને માએદા, આયત-૨૫)

આયત ફરમાવે છે કે મૂસા(અ..)એ વિદ્રોહીઓથી પોતાનું તથા પોતાના ભાઈ(હારુન)નું રક્ષણ કરવા માટે અલ્લાહ(સુ.વ.ત.) સમક્ષ દુઆ માગી કેમકે તેમણે એ બાબતની કબૂલાત કરી લીધી કે તેમને તો માત્ર પોતાની જીત ઉપર અને પોતાના ભાઈ સિવાય બીજી કોઈના ઉપર

હુંનો તો પાણી ઝપમાં કવસાર મળી ગયું,
જન્મનાની એની ખ્યાસ બુઝાવી ગયા હુસૈન.

ઈધિત્યાર નથી. આ આયતની રોશનીમાં અને રસૂલિલ્હાહ(સ.)એ પોતાના મૌલા અલી(અ.) સાથેની નિસ્બતની સરખામણી સાથે મૂસા(અ.)એ હારુન(અ.) સાથે કરેલી સરખામણીમાં જ્યારે આપણે ઉપર દશવિલ સૂરએ નિસાની આયતનું અવલોકન કરીએ છીએ કે જેમાં અલ્હાહ (સુ.વ.ત.)એ રસૂલિલ્હાહ(સ.)ને ‘જેહાદ’ માટે હુકમ કર્યો છે અને આપને પોતાની જીત પૂરતા જ જવાબદાર ઠરાવ્યા છે તેના ઉપરથી તો એવું લાગે છે કે નફસમાં અથવા રસૂલિલ્હાહ (સ.)ની જાતમાં મૌલા અલી(અ.)નો પણ સમાવેશ થઈ ગયો છે.

ઓહદના જંગમાં જ્યારે રસૂલિલ્હાહ(સ.)ને આપના અસહાબો છોડીને નાસી ગયા અને આપ એકલા પડી ગયા ત્યારે મૌલા અલી(અ.) જ હતા કે જેઓ આપની સાથે રહ્યા હતા અને આપની મદદ કરી હતી. રસૂલિલ્હાહ(સ.)એ તેમને પૂર્યું, (અય અલી !) તમે પણ બીજાઓની સાથે નાસી કેમ ન ગયા ? તેના જવાબમાં અલી(અ.)એ જવાબ આખ્યો હતો કે હું તો રસૂલિલ્હાહ(સ.)નો (નફસ) છું. એક વાર ઈમાન લાવ્યા પછી કોઈ બિનઈમાનદાર અથવા કાફિરની માફક નાસી જવાનું મને ગમતું નથી. (સંદર્ભ : તબરી; ઈન્ને અસીર, મદારેજુન્નાબુવ્હ, હબીબુસ્સિયર, રૈજતુલ અહબાબ)

આયતો, હદીસો અને મૌલા અલી(અ.)એ જેહાદમાં કરેલા આચરણની રોશનીમાં આપણે એવું અનુમાન તારવી શકીએ છીએ કે મૌલા અલી(અ.) રસૂલિલ્હાહ(સ.)ના નફસ હતા કે જેનો અલ્હાહ (સુ.વ.ત.)એ જેહાદ વિષેની આયત (આયત નં.૮૪, સૂરએ નિસા)માં ઉલ્લેખ કર્યો છે. ચાલો

**મળે જૂઠ તો સામનો એનો કરજો,
જગતામાં સાદા સાત્યનો શાસ ભરજો.**

હવે આપણે કુરાને ઉલ્લેખ કરેલો એ પ્રસંગ જોઈએ કે જે આપણા અનુમાનની સાબિતી રજૂ કરશે.

જ્યારે નજરાનના પ્રિસ્તીઓએ રસૂલિલ્હાહ (સ.)ની પયગમ્બરીની બાબતમાં તકરાર કરી તો અલ્હાહ(સુ.વ.ત.)એ રસૂલે ખુદા(સ.)ને હુકમ કર્યો કે બન્ને જૂથોને બોલાવીને મુખાહિલો કરો. આ કારણે જ આ આયત ‘આયએ મુખાહિલા’ કહેવાય છે.

● ‘પછી જ્યારે તમારી પાસે ઈલમ (કુરાન) આવી ચૂક્યું, તો તેના પછી અગર તમને કોઈ (નસરાની) ઈસા(અ.)ના બારામાં હુજારત કરે તો કહી દો કે સાચું, મેદાનમાં આવો, અમે અમારા બેટાઓને બોલાવીએ તમે તમારા બેટાઓને, અમે અમારી ઓરતોને બોલાવીએ, તમે તમારી ઓરતોને, અમે અમારી જાનોને બોલાવીએ, તમે તમારી જાનોને ત્યાર પછી આપણે બધા બેગા થઈને ખુદાની બારગાહમાં કરગારીને રડીએ અને જૂહાઓ પર ખુદાની લાનત કરીએ...’

(સૂરએ આલે ઈમરાન, આયત-૬૧)

આયતમાં હુકમ થયા મુજબ દરેક જૂથે પોતાની સ્ત્રીઓ, પોતાના દીકરાઓ અને અન્ઝોસના (નફસોને) બોલાવાના હતા. જ્યારે પ્રિસ્તી લોકો આલિમોનું એક મોટું પ્રતિનિધિમંડળ લઈને આવ્યા ત્યારે રસૂલિલ્હાહ(સ.)એ સ્ત્રીઓની જગ્યાએ પોતાના ઘરમાંથી હજરત ફાતેમા(અ.)ને, દીકરાઓની જગ્યાએ હસન(અ.) અનો હુસૈન(અ.)ને અને અન્ઝોસના જેનો અર્થ થાય છે આપના નફસના અથવા જાતના ભાગ તરીકે હજરત અલી(અ.)ને બોલાવ્યા. હવે બન્ને પક્ષોએ દુઅા માગવાની અને જૂહાઓ ઉપર

**કહું ટૂંકમાં બોધ જે કરનાલાનો,
ઘરમ માટે જીવજો, ઘરમ માટે મરજો.**

અલ્લાહની લા'નત મોકલવાની જરૂર હતી.

ધ્રિસ્તી પ્રતિનિધિમંડળે આ પાંચ પવિત્ર આત્માઓને અને તેમની પવિત્ર રૂહોને જોતાંની સાથે જ ઝડપથી અંદરો અંદર ભસલત કરી લીધી અને મુખાહિલો કરવાનું માંડી વાયું. રસૂલિલ્હાહ(સ.) તેમજ આપના જીવનના કર્તૃવ્યના ઉમદાપણા વિષે કોઈ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત ન કરવા માટે તેઓ બધા સહમત થઈ ગયા. (સંદર્ભ : ઈમામ ફિખ્રુદીન રાજી, તફસીરે કબીરમાં ભાગ-૨, પેજ-૭૩, અલ્લામા જમબ્શરી, તફસીરે કશશાફમાં)

→ રસૂલિલ્હાહ(સ.) ન તો કદી કોઈ ભૂલ કરે છે કે ન તો ગુમરાહ થાય છે અને સર્વશક્તિમાન અલ્લાહ(સુ.વ.ત.) દ્વારા આપના ઉપર જે કંઈ નાજિલ કરવામાં આવે તેના સિવાય કંઈ પણ બોલતા નથી. જ્યારે મૌલા અલી(અ.) તો આપના નફસનો અથવા ‘આત્મા’નો ભાગ છે. આથી તે પણ કોઈ ભૂલ કરતા નથી કે નથી ગુમરાહ થતા અને સમગ્ર જીવન દરમિયાનનું તેમનું આચરણ એ બાબતનો નમૂનો છે કે પયગમ્બર(સ.)ની આજ્ઞાઓનું અનુસરણ કેવી રીતે થાય અને તેથી જ તો તેમનું આચરણ માણસના સ્વરૂપમાં અલ્લાહની ‘વહી’ છે.

આપણું ઉપરોક્ત અનુમાન સર્વશક્તિમાન અલ્લાહ(સુ.વ.ત.) સાથે મૌલા અલી(અ.)ને કેટલી બધી મજબૂત નિસ્બત છે તે બતાવે છે. મૌલા અલી(અ.)ના અલ્લાહ(સુ.વ.ત.) સાથેના દરજજાને અને સર્વશક્તિમાન સાથેની તેમની નિકટતાને પ્રદર્શિત કરતી હોય એવી એક આયતની રોશનીમાં ચાલો આપણે આ હકીકતને વધુ એક પૂરાવાથી સાબિત કરીએ :

- ‘અને લોકોમાં ખુદાના કેટલાક બંદા એવા પણ

સદા રહેશો સલામત એ રીતે આફન મરી ગઈ છે,
રહે કાયમ મહોબત એ રીતે નફરત મરી ગઈ છે.

છે કે જે ખુદાની ખુશનુદી પ્રાપ્ત કરવા માટે પોતાનો નફસ સુધ્યાં વેચી નાખે છે અને ખુદા એવા બંદાઓ પર ખૂબ જ મહેરબાન છે.

(સુરાએ બકરહ, આયત-૨૦૭)

ઈમામ ગિજાલી પોતાની ‘તફસીરે ખમીસ’માં લાખે છે કે સૂરાએ બકરહની ઉપરોક્ત આયત મૌલા અલી(અ.)ની એ કુરબાનીનો ઉલ્લેખ કરતાં નાજિલ થયેલી છે કે જ્યારે તેઓ હિજરતની રાત્રે પોતાના જીવનું જોખમ વહોરીને રસૂલિલ્હાહ(સ.)ની પથારી ઉપર રસૂલ(સ.)નો જીવ બચાવવા સૂઈ ગયા હતા, અને આ રીતે ઈસ્લામના ઉદેશ્યમાં મદદ કરી હતી. જુદા જુદા પ્રય્યાત ઈસ્લામી ઈતિહાસકારોએ ઈબ્ને અખબાસના હવાલાથી પોતાની તિતાબોમાં હિજરતની રાત્રે રસૂલિલ્હાહ(સ.)ની પથારી ઉપર મૌલા અલી(અ.) સૂઈ ગયા હતા તે વિષેની આયતોનો ઉલ્લેખ કરતી આવી જ હદીસનો દસ્તાવેજ પૂરાવો આપ્યો છે.

(સંદર્ભ : ઈમામ હાકિમ દ્વારા લખાયેલ મુસ્તક, જિલ્દ-૩, પેજ-૪)

ઉપરોક્ત આયત એવું ફરમાવીને મૌલા અલી(અ.)ની કુરબાનીને ઉજાગર કરે છે કે તેમણે અલ્લાહની ખુશનુદીને પ્રાપ્ત કરવા માટે પોતાની જાતને વેચી દીધી. હિજરતની આ રાત્રે અલ્લાહ(સુ.વ.ત.)એ મૌલા અલી(અ.)નો નફસ ખરીદી લીધો હતો. કલ્પના કરો કે જો કોઈ માણસ પોતાના જીવનું જોખમ ખેડીને તમારા ઉદેશ્યને પ્રાપ્ત કરવામાં મદદ કરતો હોય તો તમે શું કરશો? શું તમે તમારી સંપૂર્ણ શક્તિને ખર્ચી નાખીને તેની મદદ કરવાની અથવા

હુસૈની કાફલો તમને કહે છે એજ કે મિશ્રો !
હુસૈનિયત જુવે છે ને યાગીદિયત મરી ગઈ છે.

તો બદલો વાળવાની ઈચ્છા નહીં કરો ? હું તો ચોક્કસપણે આવા મદદગારને શક્તિ પ્રમાણે બદલો વાળવાનો પ્રયત્ન કરીશ કે જે મને મદદ કરવા પોતાનો જીવ જોખમમાં મૂકવા તૈયાર હોય.

અલ્લાહ(સુ.વ.ત.) સૌથી વધારે દયાળું અને સૌથી વધારે મહેરબાન અને સૌથી વધારે શક્તિમાન છે. એ તો અલા કુલ્લે શયઈન કદીર (સઘણી વસ્તુઓ ઉપર કાબૂ ધરાવનાર છે.) તો પછી તેના વળતરનું લેવલ કેટલું હશે ? આયત કહે છે કે તે પ્રમાણે તો મૌલા અલી(અ.)ના નફસના બદલામાં અલ્લાહ(સુ.વ.ત.) એ પોતાની ખુશનુદી તેમને આપી દીધી. તેથી અલી(અ.) જેનાથી ખુશ હોય તેનાથી અલ્લાહ(સુ.વ.ત.) પણ ખુશ અને જે કોઈથી અલી(અ.) નાખુશ તેનાથી સર્વશક્તિમાન અલ્લાહ(સુ.વ.ત.) પણ નાખુશ.

અને હજરત સલ્માન ફારસી(રહે.અ.) અને હજરત અબુગુર ગફફારી(રજી.અ.)ને સંબંધોને કહેલા ખુત્બાઓમાંથી એક ખુત્બામાં હજરત અલી(અ.)એ અલ્લાહ તાલાલા તરફથી તેમને જે બદલાઓ મળ્યા હતા તેનું વર્ણન કરતાં આપ ફરમાવે છે :

- ‘અય સલ્માન ! અય જંદલ ! ખરેખર અલ્લાહે તેની મખ્લૂક ઉપર મને તેનો ટ્રસ્ટી અને તેની પૃથ્વી ઉપર, તેની સલ્તનતો ઉપર અને તેના બંદાઓ ઉપર તેનો પ્રતિનિધિ બનાવ્યો છે. અલ્લાહે મને જે કંઈ અર્પણ કર્યું છે તેનું ચિત્ર કોઈ કલાકાર દોરી શકે તેમ નથી અને સમજશક્તિવાળો કોઈ પણ માણસ તેને સાચા અર્થમાં સમજી શકે તેમ નથી. જે માણસ આ બાબતમાં મારી મારેફત ધરાવે છે તે મોભિન

મદીના-કરબલાની વાતનો ઉપદેશ એક જ છે,
મોહબ્બતનો અને શાલીરનો ઉદ્દેશ એક જ છે.

બની જાય છે.’

પછી આપે આ જ ખુત્બામાં વધુ ફરમાવ્યું છે : ● ‘જ્યારે મારું નામ આકાશની રાજગાઢી (અશી) ઉપર લખવામાં આવ્યું તો તેણે પોતાની નિશ્ચલતા (શાંતિ) જાળવી રાખી, જ્યારે તેને પર્વતો ઉપર આલેખવામાં આવ્યું તો તેમને ઉન્નત બનાવવામાં આવ્યા, જ્યારે તેને પૃથ્વી ઉપર લખવામાં આવ્યું તો તે સ્થિર થઈ ગઈ, જ્યારે તેને પવન ઉપર લખવામાં આવ્યું તો તેણે ફૂંકાવાનું શરૂ કરી દીધું...’

(સંદર્ભ : ઈમામ અલી(અ.)ની નૂરાનિયતની મારેફતના ખુત્બાઓના અંશોમાંથી અને નહજુલ ઈસરારમાંથી, hubeali.com)

→ અલ્લાહની ખુશનુદી :

અલ્લાહ (સુ.વ.ત.) એ મૌલા અલી(અ.)ને પોતાની ખુશનુદી આપી દીધી તેથી અલ્લાહની ખુશનુદી પ્રાપ્ત કરવાની ઈચ્છા રાખનારે હવે મૌલા અલી(અ.)ની પાસે આવવું જોઈએ, તેમની મધ્યસ્થી વગર સર્વશક્તિમાન અલ્લાહને ખુશ કરવો શક્ય નહીં બને.

મસ્ઝિદો બાંધવામાં આવે છે જેથી કરીને આપણે આપણા રબની ઈબાદત કરીએ. તેથી જ તો અલ્લાહ મસ્ઝિદોમાં આપણા આચરણ અંગે કડક આજ્ઞાઓ ફરમાવે છે :

- ‘અને એ કે મસ્ઝિદો ખાસ ખુદાની છે તો અય લોકો ! ખુદાની સાથે (બીજા) કોઈની ય પણ ઈબાદત ન કરતા.’ (સૂરાએ જિન, આયત-૧૮)

માત્ર અલ્લાહ(સુ.વ.ત.) જ ઈબાદતને લાયક છે અને તેની સાથે બીજો કોઈ પણ ઈબાદત માટે લાયક નથી નહિતર તે બાબત ‘શિર્ક’ તરફ દોરી જશે. નમાજ ઈબાદતનું સર્વોચ્ચ સ્વરૂપ છે અને

તફાવત છે ભલે એમાં રિસાલત ને ઈમામતનો,
પરંતુ બેચેમાં અલ્લાહનો સંદેશ એક જ છે.

આથી મુસ્લિમો દુનિયામાં દરેક જગ્યાએ મણિદોમાં નમાજ પઠવા એકઠા થાય છે. તો પછી ચાલો આપણે પણ નમાજને સમજવાનો પ્રયત્ન કરીએ.

‘નમાજ’ સૂરાએ હમદથી શરૂ થાય છે. દરેક નમાજની શરૂઆતમાં આ સૂરાની તિલાવત કરવી વાજિબ છે નહિતર નમાજ શરૂ જ થતી નથી. આ સૂરાની આયતો (નં. ૬ અને ૭) સિરાતે મુસ્તકીમ ઉપર ચાલવા માટેની દુઆ છે એવા લોકોના રસ્તા પર કે જેમના ઉપર અલ્લાહની નેઅમતો નાઝિલ થયેલી છે. સ’લાભીએ પોતાની તફસીરમાં અખુ હુરૈરા તરફની એક હદીસનો ઉલ્લેખ કર્યો છે કે સિરાતે મુસ્તકીમ એટલે એવો રસ્તો કે જેને મોહંમદ વ આલે મોહંમદ(સ.) એ અપનાવ્યો હોય. (સંદર્ભ : સ’લાભીએ પોતાની તફસીરમાં વાકી ઈંબે જરૂરી પોતાની તફસીરમાં)

ફરીથી, દરેક નમાજના અંતે મોહંમદ વ આલે મોહંમદ(સ.) પર દુરૂદો સલામ મોકલવાનું વાજિબ છે કે જેના વગર નમાજ અધુરી રહે છે. આથી નમાજ, રસૂલિલ્લાહ(સ.) અને તેમની આલે અપનાવેલા રસ્તાને અનુસરવાની દુઅથી શરૂ થાય છે અને તેમના ઉપર ‘દુરૂદ’ (મોકલવા) સાથે તે સમાપ્ત થાય છે.
→ એનો અર્થ એ થાય કે હજરત રસૂલે ખુદા(સ.) અને આપની પવિત્ર આલ ઉપર દુરૂદ અને સલામ મોકલવી અને તેમના સદ્ગુણોનો આપસમાં જિક કરવો અને અલ્લાહ(સુ.વ.ત.) સમક્ષ એવી દુઆ માગવી કે જેથી તે આપણને તેમના રસ્તા ઉપર ચાલવા માટે પૂરતા શક્તિમાન બનાવે તે છે આપણી ઈબાદતોનો અખંડ ભાગ. તેથી

**કર્મના આખા બગીચાની ફસલ છે કરબલા,
ધર્મના સૂરજની કાયમની મજલ છે કરબલા.**

એહલેબ્યતના જિકને ‘શિર્ક’ ગણવાની ભૂલ કરવી ન જોઈએ પરંતુ એ તો જિકે ખુદાનો એક અખંડ ભાગ જ છે.

સર્વશક્તિમાન અલ્લાહ પોતાની મખૂક દ્વારા પોતાની ભવ્યતાને પ્રગટ કરે છે. આ મખૂકત તેની મહાનતાને સમજવા માટેની નિશાનીઓ છે. જેમકે તે પોતે જ નીચેની આયતમાં ફરમાવે છે :

- ‘શું તમે જોયું નથી કે સમુદ્રમાં હોડીઓ ખુદાની નેઅમતથી ચાલે છે કે જે તેની પોતાની નિશાનીઓમાંથી કેટલીકને તમને દેખાડે; બેશક દરેક સબર કરવાવાળા અને શુક કરવાવાળા માટે તેમાં ઘડી બધી નિશાનીઓ મોજૂદ છે.’

(સૂરાએ લુકમાન, આયત-૩૧)

જે કંઈ આ દુનિયામાં બને છે તો અલ્લાહ(સુ.વ.ત.)ની નેઅમતને કારણે છે. જેમકે ઉપરની આયત ઈશારો કરે છે કે વહાણો સમુદ્રમાં તેની નેઅમતથી તરે છે તેથી અલ્લાહની નેઅમતોને દિલપૂર્વક માગવી એનો અર્થ થાય આપણી બધી તમન્નાઓને પરિપૂર્ણ કરી દેવી.

આ બાબતને મનમાં રાખીને ચાલો આપણે હદીસે કિસામાંથી નીચે મુજબ કેટલાક અંશો જોઈએ, આ હદીસ આયએ તત્ત્વિરની તફસીર છે. (સૂરાએ અહજાબ, આયત-૩૩) જાબિર ઈંબે અજુહુલ્લાહ અન્સારી (રઝી.અ.) રસૂલે ખુદા(સ.)ની વહાલી દીકરી બીજી ફાતેમા(સ.અ.)ના હવાલાથી વર્ણવે છે કે :

- ત્યાર પછી પરવરદિગાર, સર્વશક્તિમાન અલ્લાહે ફરમાયું, ‘અય મારા ફરિશ્તાઓ ! અય જન્નતમાં મારી નજીક રહેનારાઓ ! મેં આ નક્કર આકાશને, સપાટ જમીનને, પ્રકાશિત ચંદ્રને,

**ઇશનો સંદેશ જે લાભ્ય હતા છેલ્લા નાલી,
ઇશના સંદેશનો, પાકો અમલ છે કરબલા.**

જળહળતા સૂર્યને, પરિબ્રમણ કરતા ગ્રહોને,
મોજંવાળા સમુદ્રોને તરતી હોડીઓને અને
અન્ય બધી વસ્તુઓને આ ચાદરની નીચે જે
પાંચ બુગુર્વારો છે તેમના ખાતર અને
તેમની મોહબ્બતમાં બનાવેલ છે.'

આ સાંભળીને મુખ્ય ફરિશ્તા જિબ્રિલ
(અ.)એ ફરમાવ્યું,

'પરવરદિગાર ! ચાદરની અંદર કોણ
બુગુર્વારો છે ?'

પરવરદિગારે ફરમાવ્યું, 'તેઓ બધા
રસૂલિલ્હાહ(સ.)ની એહલેબયત છે અને
રિસાલતનો ખજાનો છે. તેઓ ફાતેમા(અ.)
છે, તેમના પિતા છે, તેમના શૌહર છે અને
તેમના બે દીકરાઓ છે.'

સૂરાએ લુકમાનમાંની આયત ફરમાવે છે કે
જે કંઈ બને છે તે સર્વશક્તિમાન અલ્લાહની
નેઅમતને લીધે બને છે. જ્યારે હદીસે કિસામાં
સર્વશક્તિમાન અલ્લાહ ફરમાવે છે કે તેણે બધી
જ વસ્તુઓનું સર્જન ફાતેમા(સ.અ.), તેમના
પિતા (રસૂલિલ્હાહ(સ.)), તેમના પતિ (મૌલા
અલી(અ.)) અને તેમના બે દીકરા (હસન અને
હુસૈન(અ.)) અર્થાત ફાતેમા(અ.)ના કુટુંબની-
પંજેતન પાક(અ.)ની મોહબ્બતમાં બનાવ્યું
છે.

ફરીથી પાછા આપણે સૂરાએ હમદ (ની આયત
૬ અને ૭) તરફ જઈએ કે જે મોહંમદ(સ.) અને
તેમની આલે અપનાવેલ સિરાતે મુસ્તકીમ પર
ચાલવા માટેની દુઓ છે કે જેમના ઉપર અલ્લાહની
નેઅમતોની વર્ષા થયેલી છે. તેના ઉપરથી તો એ
બાબત તાર્કિક લાગે છે કે અલ્લાહની નેઅમત
તેમની સાથે મોહબ્બત કરવા અને તેમનું અનુસરણ

દશ્ય આવાં કચાંચ દુનિયામાં બીજે મળતાં નથી,
કચાંચ આવા કાફલાવાળાય નીકળતા નથી.

કુરાન શરીફમાં દુઆના સ્વરૂપે આવેલ આચાતો

કુરાની કુરાની

૨૩

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَهُبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيَّنِي ۝

وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ۠.....

ફહ્લી મિલ્લહુન્ક વલીયૈય યરેસોની...
.....વજબલ્લો રખ્યો રજીયા.

(પારો-૧૬, સૂરાએ મરયમ, આયત-૬)

અર્થ : અને મારી પત્ની વાંઝણી છે, માટે
તારી પાસેથી મને એક વારસદાર અર્પણ કર જે
મારો વારસદાર બને.... અને હે મારા
પરવરદિગાર ! તેને તું પસંદ કરે એવો બનાવ.*

કરવા સિવાય બીજું કંઈ નથી.

→ અલ્લાહની નેઅમત :

આ રીતે સૂરાએ હમદ અને સૂરાએ લુકમાનની
આયતો અને હદીસે કિસાની રોશનીમાં
અલ્લાહની નેઅમત છે ફાતેમા(અ.)ના
કુટુંબ સાથેની મોહબ્બત. જો તેણી અને તેણીનું
કુટુંબ આપણાથી ખુશ હોય તો અલ્લાહની નેઅમત
હંમેશાં આપણી સાથે જ રહેશે. ફાતેમા(અ.)ના
કુટુંબની મધ્યસ્થી (શફાઅત) વગર
અલ્લાહની નેઅમતને દિલપૂર્વક માગવાનું
શક્ય નથી.

અલ્લાહ(સુ.વ.ત.)એ એક હેતુને લીધે આ
દુનિયાનું સર્જન કર્યું છે. અહાદીસે કુદર્સીમાંથી
એકમાં અલ્લાહ(સુ.વ.ત.) પોતાના પ્રથમ સર્જન

છે હુસૈની શમાના પરવાના સો કરતાં જુદાં,
આગ પર ચાલી રહ્યા છે, તે છતાં બળતા નથી.

આદમ(અ.)ને આ દુનિયા સર્જવા પાછળના હેતુની માહિતી આપે છે :

- ‘અય આદમ ! જો કદાચ તેમને (અર્થાત મોહંમદ(સ.) વ આલે મોહંમદ(સ.)ને) પેદા કરવામાં આવ્યા ન હોત તો મેં ન તો તમને પેદા કર્યા હોત કે ન તો મેં જન્મત, જહીનામ, આકાશો અને પૃથ્વીને તેમનો પોખાક પહેરાવ્યો હોત.’

(સંદર્ભ : મ’આની અલ અખ્બાર, પેજ-૧૨૪)

આ દુનિયા પેદા કરવા પાછળનો અલ્લાહનો હેતુ છે તેની મોહંમદ(સ.) અને આલે મોહંમદ(સ.) સાથેની મોહબ્બત અને આ મોહબ્બતમાં તેણે પોતાની નેઅમતને સંતારેલી રાખી છે. તેણે એવી ઈચ્છા કરી કે ઉભ્મત તેના હેતુને સમજે અને બદલામાં તેણે પોતાની નેઅમતોની તેમના ઉપર વર્ષા કરવાની ઈચ્છા કરી અને આથી જ તો અલ્લાહે રસૂલિલ્હાહ(સ.)ને તેમની ઉભ્મત પાસેથી તેમની રિસાલતનો બદલો તેમની એહલેબયતની સાથે મોહબ્બત કરીને નીચે મુજબ રીતે લેવાનું કર્યું.

- ‘અય રસૂલ(સ.) તમે કહી દો કે હું મારી તજીલીગે રિસાલતનો મારા કરાબતદારોની મોહબ્બત સિવાય કોઈ બદલો તમારી પાસેથી માગતો નથી.’ (સૂરાએ શુરા, આયત-૨૩)

રસૂલિલ્હાહ(સ.)ના સંબંધીઓ સાથેની મોહબ્બત છે ફાતેમા(અ.), અલી(અ.) અને તેમના બે બાળકો હસન(અ.) અને હુસૈન(અ.) સાથેની મોહબ્બત.’

(સંદર્ભ : સ’લબી, સુયુતિ, બેદાવી, બુખારી, મુસ્લિમ, એહલેબયત ઈજ્ઞો હમ્બલ, અલ્લામા જમાશરી, જિલ્દ-૩, પેજ-૬૮)

→ અલ્લાહનો ઉદ્દેશ્ય :

આ રીતે ફાતેમા(અ.)નું કુટુંબ માત્ર

સૌ જગતની સિદ્ધિ પાછી આસ્થા પર આવશે,
શક્તિ જીવનની અસાલ એની જગ્યા પર આવશે.

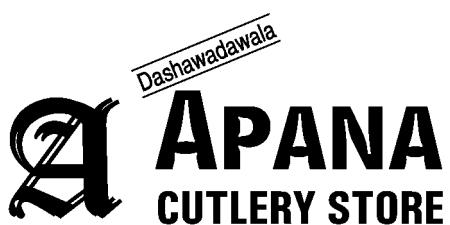
અલ્લાહની નેઅમત જ નથી પરંતુ તેઓ પોતે જ અલ્લાહનો ઉદ્દેશ્ય પણ છે અને જો આપણે તેમને સમર્પિત થયેલા રહેશું તો આપણને ખાત્રી છે કે અલ્લાહ આપણાથી ખુશ થઈ જશે. આ રીતે આપણને આ બાબત સિરાતે મુસ્તકીમ ઉપર સાનિતકદમ રાખશે, અલ્લાહની નેઅમતોની આપણા ઉપર વર્ષા થશે અને આપણે હંમેશાં તેમની અનંત નેઅમતોની નીચે રહીશું.

તેથી ચાલો સર્વશક્તિમાન અલ્લાહની સાથે આપણે પણ રસૂલે પાક(સ.) અને તેમની પવિત્ર આલ ઉપર કુરાનના કહેવા પ્રમાણે દુરુદ્ધો સલામ મોકલીએ :

- ‘અય એહલેબયત(નખુબ્વત) તમારા ઉપર ખુદાની રહેમત અને તેની બરકતો (નાજિલ થાય).’
(સૂરાએ હુદ, આયત-૭૩)

સલવાત...

Shokathbai -94283 84286 M:(Shop) 97229 01460
Faizahemad -97147 64194

Wholesaler of : Cutlery, Hosiery, Toy's Item etc.

E-15, Mahavir Complex, Nr. Yes Hospital
Valiya Chowkdi, G.I.D.C., Ankleshwar - 393 002

Superman In Islam

સુપરમેન ઇન્ડિયા ઇસ્લામ

* ઇન્ડિયા ઇમામ જફર સાદિક(અ.) *

અનુવાદક : હાજરપીર સૈયદ મોહમ્મદ મુજાહિદહુસૈન બાવા સાહેબ(મદ્દ.)

ઇમામ જફર સાદિક(અ.)ની નજરમાં
શક અને ચક્કાન

(ગતાંકનું ચાલુ)

વાતાવરણના પ્રદૂષણ સિવાય જે વસ્તુ માણસનું આયુષ્ય ઘટાડે છે તે છે અવાજ. હમણાં સુધી ડૉક્ટરો એવું જ માનતા હતા કે ફક્ત વાતાવરણમાં જ પ્રદૂષણ પેદા થઈ શકે છે. તેમને ખબર ન હતી કે અવાજ પણ માણસના જીવનમાં આવી અસર કરી શકે છે. પરંતુ હવે તેમણે સંશોધન કર્યું છે કે સતત અવાજ ચાલુ રહેવાથી માણસનું આયુષ્ય ઓછું થઈ જાય છે. આ માન્યતા ખોટી છે કે માણસને ટેવ પડી જાય છે અને પછી તેને અવાજના કારણે તકલીફ પડતી નથી. માણસ પોતાના જીવનના કોઈ પણ તબક્કામાં અવાજથી ટેવાતો નથી અને અવાજના તરંગો બાળપણથી લઈને જીવનના છેલ્લા દિવસ સુધી તેની માંસપેશીઓ અને શરીરના કોષોને નુકસાન પહોંચાડતા રહે છે.

જાણીતો ફેન્ચ એન્જિનિયર કામી રાજરૂન કે જે બીજા વિશ્વયુધ પહેલાં ફાન્સના નૌકાદળનાં મોટાં જહાજો કે જેમનાં નામ રિશેલ્યુ (Richelieu) અને જાંબાર (Jean Bart) હતાં, તેમના કારખાનામાં ઇન્દ્રાજ હતો. તે માનતો હતો કે સતત

ચાંદ પર જચારે ખુદાના માર્ગની થાશે તલાશ,
ચાંદ પરનાં લોક કરબલની ધરા પર આવશે.

અવાજ આવવાથી શરીરના કોષો ઉપર એવી અસર પડે છે કે જેવી અસર ઓક્સિજનના કારણે લોખંડ ઉપર પડે છે. જેવી રીતે ઓક્સિજન લોખંડને કાટ લગાડીને ધીમે ધીમે ખતમ કરી નાખે છે તેવી જ રીતે સતત અવાજ આવવાથી પણ શરીરના કોષો શિથિલ થઈ જાય છે જેના કારણે માણસનું આયુષ્ય ઘટી જાય છે.

આ જ એન્જિનિયર વધુમાં કહે છે કે શહેરમાં સૌથી સારું ધર એ છે કે જેના દરવાજા અને દીવાલો એવી હોય કે જેથી બહારનો કોઈ પણ અવાજ ઘરના રહેવાસીઓને સંભળાય નહીં.

કામી રાજરૂન કહે છે કે આજના જીવનની પરિસ્થિતિ એવી છે કે સતત આવતા અવાજથી છૂટકારો પામવો મુશ્કેલ છે માટે તેનો એક ઉકેલ એ છે કે અવાજને અવરોધરૂપ થાય તેવી વસ્તુઓથી દરવાજા અને દીવાલો બનાવવામાં આવે. આવી વસ્તુઓ હવે અમેરિકાના બજારમાં મળતી થઈ ગઈ છે. કામી રાજરૂનના કહેવા પ્રમાણે જો બધા મકાનોની અંદર આવી રીતે સાઉન્ડ મુઝીંગ ન કરવામાં આવે તો ઓછામાં ઓછા બે ત્રણ કમરાની અંદર તો સાઉન્ડ મુઝીંગ કરવું જ જોઈએ કે જેથી માણસ આરામના સમયે સતત આવતા અવાજથી સુરક્ષિત રહી શકે.

કામી રાજરૂન એવું માનતો હતો કે સતત

પ્રલયના દિન સુધી કંઈ સ્વાર્થ કે સંહાર ના હોતે, જગતમાં પ્રેમ, જીવનમાં અમી, દિવમાં ખુદા હોતે.

ચાલતા રહેતા અવાજની અસર એવી પણ થાય છે કે જેનાથી માણસ અચાનક પાગલ થઈ જાય. સતત આવતા અવાજથી માણસની માંસપેશીઓ શિથિલ થઈ જાય છે અને ક્યારેક આવું પણ બને છે કે સહનશીલ અને મૂદુ સ્વભાવના માણસો કે જેમના જીવનનો એક મોટો ભાગ સહનશીલતા અને મૂદુ સ્વભાવમાં વિત્યો હોય, તેઓ અચાનક પાગલ થઈ જાય છે. સતત અવાજની ચોક્કસ અસરોમાંની એક અસર હંમેશાં રહેતો થાક (chronic fatigue) છે. આ થાકના કારણો નાસીપાસ થવાય છે અને લોકો સાથે બિનજરૂરી વાદવિવાદમાં પડવાનું કારણ બને છે. એવા લોકો કે જેમના ઉપર આવી અસર થાય છે તેઓ એ વાતથી અજાણ હોય છે કે આ બીમારી તેમને લાગુ પડી ગઈ છે અને જ્યારે તેઓ ડોક્ટર પાસે જાય છે અને ડોક્ટર તેમને તપાસે છે તો તેમના શરીરમાં કોઈ માંદગી જ દેખાતી નથી.

કામી રાજરૂનના કહેવા પ્રમાણે સતત આવતા અવાજો માણસને થકવી નાખે છે અને નાસીપાસ કરે છે. તે ઉપરાંત પાંચથી દસ વર્ષ સુધી માણસના આયુષ્યમાં ઘટાડો કરી નાખે છે અને જો માણસ પાસે ગાડી હોય તો તેણે એવા શહેરોમાં અથવા એવી જગ્યાએ કે જ્યાં સતત અવાજ આવતો હોય ત્યાં રહેઠાણ રાખવું જોઈએ નહીં. અસંતુલિત ખોરાક કે જે આજના મશીની યુગમાં એક સામાન્ય બાબત છે, તે પણ માણસનું આયુષ્ય ઓછું કરી નાખે છે. માણસનું આયુષ્ય લાંબું હોય છે એ શરતે કે તે પોતે તેને ઓછું ન કરી દે.

યુરોપના દેશો અને યુ.એસ.એ. તથા દરેક એવા દેશમાં કે જ્યાં મશીની જીવનનું ચલણ છે ત્યાં લોકો વધારે પડતા કૃત્રિમ ખાદ્યપદાર્થોથી પોતાનાં પેટ ભરે છે. અમેરિકામાં એક વર્ગ એવો

**શહીદ કરબલા જો વિશ્વના સૌ લોકને બદલે,
ફક્ત એક તું ને તારા સાથીઓ જીવતા રહ્યા હોતે.**

હતો કે જે સારું ભોજન લેતો, હોર ઢાંખરને ચરાવતો અને cowboy ના નામથી જાણીતો થયો છે. આ લોકો તાજુ દૂધ પીતા, દૂધની મલાઈ અને ભોજન લેતા અને હંમેશાં શહેરથી દૂર વિશાળ રણપદેશમાં જીવન વ્યતીત કરતા હતા. તેમની સરેરાશ યૌવનશક્તિ ૮૦ થી ૮૫ વર્ષ સુધી બાકી રહેતી હતી. આ જ મજબૂત cowboy કે જે ૮૫ વર્ષ સુધી ઘોડાની પીઠ ઉપર સવારી કરી શકતા હતા અને જગલમાં ગાયોના ધણ સાથે મુસાફરી કરતા હતા તેઓ ખરાબ ખોરાકની અસરથી ૮૫ વર્ષની ઉમરે પહોંચતાંની સાથે જ બીમારીઓનો શિકાર થઈ જાય છે એટલા માટે કે તેમણે એવો ખોરાક ખાવાનું શરૂ કરી દીધું છે કે જે ખાવાથી શરીરમાં યુરિયા અને યુરિક ઓસિડ જેવા બગાડમાં વધારો કરે છે. તેમણે આવો ખોરાક ખાવાનો શરૂ કરી દીધો છે જેના કારણો તે લોકો માંસપેશીઓ અને હાડકાંના તીવ્ર દુઃખાવમાં સપડાયેલા રહે છે અને આ સિવાય પણ તેમની અંદર એવી બીમારીઓ પેદા થઈ ગઈ છે કે જે લોહીની અશુદ્ધતાના સ્વરૂપમાં જાહેર થાય છે. આ બીમારીઓ પણ અસંતુલિત ખોરાકના કારણે પેદા થાય છે અને તે લોકોને ૫૦ વર્ષની ઉમરે જ ધરડા કરી નાખે છે જ્યારે કે આ સર્દીની શરૂઆત સુધીમાં તો cowboy ૫૦ વર્ષની ઉમરમાં યુવાની છોડતો હતો.

અલાસ્કા કે જે અમેરિકાના રાજ્યોમાંથી એક રાજ્ય છે કે ત્યાં આ સર્દીની શરૂઆતમાં કોઈ માણસ બીમાર થતો જ ન હતો. ત્યાંના નાગરિકોની બીમારી ફક્ત દાંતનો દુઃખાવો જ હતી અને તે બીમારી પણ એમને જીવનના છેલ્લા ભાગમાં થતી હતી કારણ કે સ્વી-પુરુષો પોતાના દાંતને ૭૦ થી ૮૦ વર્ષ સુધી સુરક્ષિત રાખતા હતા. આવું એટલા માટે થતું કે

**અહુમદ નલી ખુદાના, ખુદાની ખબર હુસૈન,
દ્વયદર ખુદાની આંખ, ખુદાની નગર હુસૈન.**

તેઓ સામાન્ય ભોજન લેતા હતા અને હંમેશાં કામમાં વસ્ત રહેતા હતા.

અલાસ્કાના લોકોનો ખોરાક દૂધ, સાબરનું માંસ અને અલાસ્કાના સમુક્રમાંથી મોટી સંખ્યામાં પકડવામાં આવતી સરેરા માછલી હતી. ત્યાંના ગોવાળ પાસેના સાબરના ટોળામાં હજાર હજાર સાબર હતાં પરંતુ તેમને તેમના સાબરોને ચારવા માટે કોઈ મુશ્કેલીનો સામનો કરવો પડતો ન હતો એટલે સુધી કે અલાસ્કાની સખત ઠંડીમાં પણ જ્યારે બરફ દરેક જગ્યાને ઢાંકી દેતો હતો ત્યારે પણ તેમને આવી મુશ્કેલીનો સામનો કરવો પડતો ન હતો. તે પ્રાણીઓ તેમના બન્ને પગની ધારદાર ખરીઓ વડે બરફને ખસેડીને એક મોટો ખાડો બનાવી દેતા હતા અને આ શીત પ્રદેશનું વિશેષ ઘાસ ખાતા હતા કે જે શીત પ્રદેશોમાં ઉનાળામાં ઉગે છે અને ઝડપથી સૂકાઈ જાય છે.

અમેરિકન લેખક એલન રોસ અવન્સ કે જેનું અલાસ્કાના લોકોના જીવન વિશેનું અને ખાસ કરીને ધ્રુવ પ્રદેશોમાં રહેતા સાબર વિશેના સંશોધનને ભરોસાપાત્ર ગણવામાં આવે છે તે, ઈ.સ. ૧૮૬૦માં મૃત્યુ પામ્યો હતો. તે કહેછે કે તેણે ઈ.સ. ૧૮૭૫માં અલાસ્કાની પાનખર ઋતુમાં સાબરની વાર્ષિક હિજરત નજરો નજર જોયેલી છે અને પાંચ દિવસ સુધી જંગલી સાબરોના અંદરો અંદરના ટકરાવથી વીજળીની ગર્જના જેવો અવાજ સાંભળ્યો હતો તેવાં સાબરોને અલાસ્કાના લોકોએ કાબૂમાં કર્યો હતાં અને લોકો હવે તેમનું દૂધ પીતા હતા અને માંસ ખાતા હતા.

આ જ લેખક કહે છે કે અલાસ્કામાં કોઈ ડોક્ટર નથી કારણ કે ડોક્ટરોને ખબર છે કે ત્યાં

તૌંદીના પુરાવો બાની એની જિંદગી, આ વિશ્વને કદીય મળ્યો નહીં દિગર હુસૈન.

જઈને કંઈ કમાવાનું નથી કારણ કે ત્યાં કોઈ બીમાર પડતું જ નથી. ફક્ત થોડાક દાંતના ડોક્ટરો કામ કરી રહ્યા છે. અલાસ્કામાં પુરુષોનું સરેરાશ આયુષ્ય ૮૦ વર્ષ અને સ્ત્રીઓનું આયુષ્ય ૧૦૦ વર્ષ છે.

આ લેખ ઈ.સ. ૧૮૮૫નો (એટલે કે આજથી લગભગ ૬૦ વર્ષ પહેલાંનો) છે. તેને વધારે સમય થયો નથી. અહીં આ વાત કરવી વર્થ નથી કે ડોક્ટરો અને સ્વાસ્થ્યના નિષ્ણાતો માને છે કે માણસે લાંબું આયુષ્ય પ્રાપ્ત કરવા માટે અને હંમેશાં સ્વસ્થ રહેવા માટે વધુ પડતો શાકાહારી ખોરાક લેવો જોઈએ. ખાસ કરીને યુવાની વિતી ગયા પછી પ્રાણીઓની ચરબી અને ચરબીયુક્ત માંસથી દૂર રહેવું જોઈએ અને ત્રીસ વર્ષની ઊભર પછી માણસ માટે સર્વશ્રેષ્ઠ ખોરાક ફળ અને સહજ છે. પરંતુ જેમ એલન રોસ લખે છે તેમ અલાસ્કાના રહેવાસીઓ આખું જીવન સાબરનું માંસ અને સરેરા માછલી ખાતા હતા કારણ કે અલાસ્કાના ઠંડા વાતાવરણમાં ફળ અને સહજ ઊગતા નથી અને લાઈકન ઘાસ સિવાય કોઈ અન્ય ઘાસ ઊગતું નથી. આ ઘાસની વેલ હોય છે પરંતુ તેનો છોડ થોડો મોટો હોય છે. આજ સુધી અલાસ્કાના વાતાવરણમાં સહજ ઊગાવવામાં કોઈ પણ માણસ સર્જણ થઈ શક્યો નથી તો પછી ફળ ઊગાડવાની તો વાત જ દૂર રહી.

હમણાં હમણાંના થોડાંક વર્ષો દરમિયાન અલાસ્કાની અંદર ચીન હાઉસ બનાવવામાં આવ્યાં છે જેમાં સહજ અને ફળ ઊગાડવામાં આવ્યાં છે. અલાસ્કાની અંદર વાતાવરણ એટલું બધું કંદુ છે કે ઉનાળામાં પણ માંસને ફિઝમાં રાખવાની જરૂર પડતી નથી ફક્ત એટલું જ પર્યાપ્ત છે કે તેને એવા

મંજિલની માગણી છે, ઊતારા ન જોઈએ, રહેબરનો સાથ જોઈએ, રસ્તા ન જોઈએ.

કમરામાં મૂકી દેવામાં આવે કે જ્યાં તડકો ન આવતો હોય અને મડદાને દફન કરવા માટે કબર ખોદવી ઉનાળામાં પણ મુશ્કેલ હોય છે કારણ કે જમીનને જ્યારે થોડીક ખોદવામાં આવે છે કે તરત જ નીચે બરફ મળે છે અને શિયાળામાં તો જમીન પથ્થરની જેમ સખત થઈ જાય છે જેને ખોદવી ઘણી મુશ્કેલ બની જાય છે. સંક્ષેપમાં એ કે પાછલા જમાનામાં અલાસ્કાના લોકો સમગ્ર જીવન દરમિયાન ન તો ફળ ખાતા હતા કે ન તો સભજી ખાતા હતા. તેમનો ખોરાક ફક્ત દૂધ, સાબરનું માંસ અને સફેદ માછલી હતો. ગમે તેમ પણ તેઓ ૧૦૦ વર્ષ સુધી જીવતા હતા.

આજ સુધી તો અલાસ્કાના લોકોનું લાંબુ આયુષ્ય એ વાતનું સૂચન કરે છે કે તે લોકો કે જે સાબરના માંસ, માછલી અને દૂધ સિવાય કોઈ વસ્તુ લેતા ન હતા. શક્ય છે કે એવા લોકોનું આયુષ્ય પણ લાંબુ હોય અને લાંબા આયુષ્ય માટે જરૂરી નથી કે માણસ સભજી અને ફળ જ ખાય. પરંતુ વાતાવરણની અસર પણ આપણે ધ્યાનમાં રાખવા જેવી બાબત છે. કદાચ અલાસ્કાના લોકોના લાંબા આયુષ્યનું રહસ્ય તેમના વાતાવરણની અસર પણ હોય. હજુ સુધી કોઈએ પણ આ વિષય ઉપર સંશોધન કર્યું નથી કે જેથી વૈજ્ઞાનિક દાખિએ ખબર પડે કે અલાસ્કાના લોકોના લાંબુ આયુષ્ય ત્યાંના વાતાવરણના લીધે છે કે નહીં. પરંતુ અમને એટલી જાણકારી છે કે અલાસ્કાના લોકો સતત ઠંડા વાતાવરણમાં રહે છે અને રોજગાર માટે ઘણી મહેનત કરે છે જેથી તેમને વધુ પ્રમાણમાં પ્રોટીનની જરૂર હોય છે કે જે તેમના શરીરમાં ગરમી પેદા કરે. *

યા રલ, મળે મદીના, નજ્ફ, કરબલા તો બસ, એથી વધારે મારે આ દુનિયા ન જોઈએ.

રહેમત સેલ્સ

અમદાવાદ સીટી, રીંગ રોડ, સાણંદ,
રાજસ્થાન એરીયા તેમજ સમી, હારીજ,
શંખેશ્વર, મહેસાણા જિલ્લાના ગામોમાં જમીન
લે-વેચ માટે મળો.

નોંધ : હોટલ માટે જમીન તથા ચાલુ દાલતમાં
હોટલ આપવા-લેવા માટે મળો.

અભાસઅલી ચેન. હીરા(બાદરપુરવાળા)
મોબાઇલ : ૮૮૦૪૧૫૧૧૪૭

પ્રો. જી. કે. સુણસારા
(શેવાણીવાળા)

બેસ્ટ રેડીમેડ ક્લોથ ઔન્ડ ટેલર્સ

● રેડીમેડ ●

* જુન્સ * ટી.શર્ટ * શૉર્ટ શર્ટ * સ્લીમ શર્ટ
* કારગો * ગલ્બા-લેંધા * ડ્રાઉંગર્સ
* નાઈટ ફ્રેસ વિગોરે.

● ક્લોથ ●
શૂટિંગ તથા શાર્ટ્સ

● ટેલર્સ ●

પેન્ટ, શર્ટ, શુટ, સફારી ઓર્ડર મુજબ બનાવી
આપવામાં આવશે.

૧૨, આશિષ શોપીંગ સેન્ટર, જાફરીબાગ, સિદ્ધપુર.
ફોન : (૦૨૭૬૭) (દુ.) ૨૨૨૪૪૦ (ઘર) ૨૮૪૪૪૦

ગાડમથલ

૨૩૩

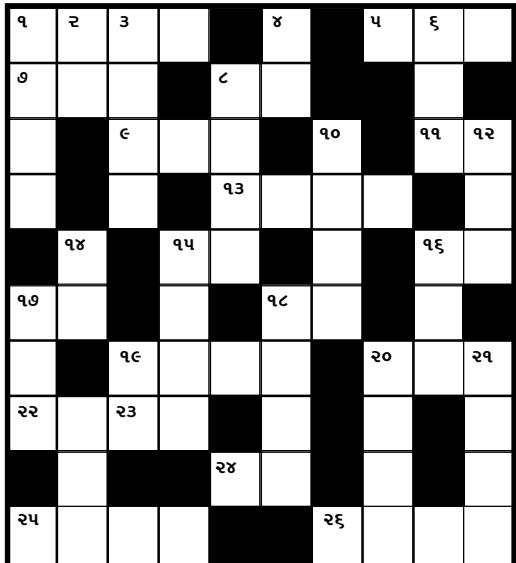
સંપાદક:
મો. મોહિત યાદુભાઈ
ખણુશીયા (કનાઈ-વાધરોલ)

આડી ચાવીઓ

- (૧) ઉપકાર (૨)
- (૫) ટૉટ, એક જંગનું નામ (૩)
- (૭) 'હલાલ'નો વિરોધી શબ્દ (૩)
- (૮) વર્ણન, તરણીહ (૨)
- (૯) પ્રાય્યાત ઈસ્લામી મહિલા સંત (૩)
- (૧૧) હાથનો પંજો, કંઠું (૨)
- (૧૩) મેઅરાજની એક સવારીનું નામ (૪)
- (૧૫) ગુજરાતી ભાષામાં કલ્યાણ, ફાયદો, લાભ (૨)
- (૧૬) અરબી તખ્તનો ૧૪મો મૂળાક્ષર (૨)
- (૧૭) નાશવંત, કણાંબંગુર (૨)
- (૧૮) અભિપ્રાય, વોટ (૨)
- (૧૯) જનાબે કાસિમ(અ.)ની સામે લડવા આવેલ એક દુષ્મન (૪)
- (૨૦) જન્નતના એક બાગનું નામ (૩)
- (૨૨) ઉર્દૂમાં આકાશમૂહ માટે વપરાતો શબ્દ (૪)
- (૨૪) હદ્દ્ય (૨)
- (૨૫) અજાણ્યો માણસ (૪)
- (૨૬) કરબલાના સૌથી નાના શહીદ (૪)

ગાડમથલ નં. ૨૩૨નો ઉકેલ

૧		૨	શિ	૬			૩	અ	૫	ખા	૪	ખા	૧૧
લ			કા		૫	ઇ	૭			૮			
તા		૬	ય	ગી	૬		૭	કુ		૮	મ	૯	સ
૧૦	ન	જા	ત		૧૧	દિ	સા	લ	ત				લા
				૧૨	ના	સ		સુ		૧૩	જા	મ	
૧૪	સા	જી			૧૫	દિ	મ			૧૪	ન		
દિ		૧૬	અ	૧૭	ફ	૧૯	લ		૧૮	અ		૧૯	ત
૨૦	૨૧			૨		૨૧			૨૨	સ	૨૫		૨
૫	૩૧						૧૦						તી
૨૪	મુ	૨	ત	૬			૨૪	સ	૨	તા	૩૧		

બિલી ચાવીઓ

- (૧) હુકમનું બહુવચન (૪)
- (૨) લીલો રંગ (૨)
- (૩) એ શહેરમાં દસમા અને અગ્નિયારમા ઈમામનો રોજો આવેલ છે. (૪)
- (૪) આભાર (૨)
- (૬) ફરિશ્ટો, મલાઈકનું એક વચન (૩)
- (૮) દર્શન, મુલાકાત (ઈમામોના રોજાઓની) (૪)
- (૧૧) હજ કરવા માટેના મેદાનનું નામ (૪)
- (૧૨) ઝઘડો, ટંટો (૩)
- (૧૪) જનાબે મુસ્લિમ બિન અકીલની ડિમાયતમાં શહીદ થનાર (૨)
- (૧૫) સ્થળાંતર, એક સ્થળોથી બીજો સ્થળે જવું તે. (૪)
- (૧૬) સરદાર, અધ્યક્ષ (ખાસ કરીને કાફલાનો) (૩)
- (૧૭) લેમ્પ, ચિમની (૩)
- (૧૮) કલિગાહ, વધસ્થળ (૪)
- (૨૦) એક પયગમ્બરનું નામ (૪)
- (૨૧) હશ્રે, કયામત (૪)
- (૨૩) યાજૂજ અને ..... (૩)

અલ્લાહની હમુ

બિસ્મિલ્હાહિર રહમાનિર રહીમ
અલ્હમ્દોલિલ્હાહે રખીલ આલમીન.
(સધળી હમુ એ અલ્લાહ તાલાવા માટે છે કે જે
સધળી દુનિયાઓનો પાલનહાર છે.)

અલ્લાહની હમુ. શાબ્દિક દસ્તિએ જોઈએ તો હમુનો અર્થ થાય છે પ્રશંસા, વખાણ, તા'રીફ, ખુદાની સ્તુતિ, ખુદાનાં ગુણગાન. હમુ શબ્દની સાથે સના શબ્દ પણ વપરાય છે જેમકે હમ્દોસના. હમુ અને સના બન્ને સમાન અર્થ ધરાવે છે. એવી જ રીતે હમુ કરનાર વ્યક્તિને હમુગો, હમુસરા પણ કહેવામાં આવે છે.

આમ તો હમુનો અર્થ પ્રશંસા, વખાણ ભલે થતો હોય પરંતુ હમુ શબ્દ ખાસ અલ્લાહની પ્રશંસા માટે જ વપરાય છે. સામાન્ય વ્યક્તિની પ્રશંસા માટે હમુ શબ્દ વપરાતો નથી. ઈસ્લામ ધર્મમાં અલ્લાહની હમુ કરવા ઉપર ખાસ ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે. કદાચ કોઈના મનમાં એવો પ્રેરણ ઉપસ્થિત થાય કે માણસે અલ્લાહની હમુ શા માટે કરવી જોઈએ ? તો આનો જવાબ તો સામાન્યમાં સામાન્ય માણસ પણ આપી શકે તેમ છે.

અલ્લાહ તાલાવાએ માનવજાત ઉપર એટલા બધા ઉપકારો કર્યા છે, અલ્લાહે માનવજાતને એટલી બધી નેઅમતો અર્પણ કરી છે કે માનવજાત આ બધી નેઅમતોને ગણાવવા માટે અસર્મર્થ છે. ખુદ અલ્લાહ તાલાવા જ સૂરએ રહેમાનમાં ફરમાવે છે: ફિદે અથે આલાએ રખ્યેકોમા તોકાજેબાન. (તમે તમારા પરવરણિગારની કઈ કઈ નેઅમતોનો ઈન્કાર કરશો ?)

અલ્લાહ તાલાવાની નેઅમતો ગણાવવી કાળા

માથાના માનવી માટે શક્ય જ નથી એવી જ રીતે અલ્લાહે માનવજાત ઉપર જે ઉપકારો કર્યા છે તેની પૂરે પૂરી હમુ કરવી, પૂરે પૂરી પ્રશંસા કરવી પણ માનવજાતના ગજ બહારની વાત છે. અલ્લાહના ગુણોનો કોઈ પાર નથી. જો આપણે પૃથ્વીની રજે રજમાં અને સૃષ્ટિના અણુએ અણુમાં અલ્લાહના ગુણોને શોધવાનો પ્રયત્ન કરીશું તો આપણાને તેના ગુણોનો અપાર સમુદ્ર દેખાશે. વળી અમુક બાબતો તો એવી પણ હશે, અમુક ઉપકારો તો એવા પણ હશે કે જેની જાણ સુધ્યાં પણ આપણાને નહીં હોય. આમ માનવી અલ્લાહની પૂરેપૂરી પ્રશંસા કરવા લાયાર છે. તેથી જ તો કહ્યું છે કે -

નતવાં વસ્કે તૂ ગુફાનું કે તૂ દર ફણેમ ન ગુંજુ,
નતવાં શિબાહે તૂ જુસ્તનું કે તૂ દર વહેમ ન આઈ.

(અર્થાત : તારી પૂરેપૂરી પ્રશંસા અમે કરી શકતા નથી કારણ કે તું અમારી મર્યાદિત બુધ્ધિથી પર છે, અમે તારી આકૃતિ શોધી શકતા નથી કારણ કે તું અમારી કલ્પનાશક્તિમાં સમાઈ શકતો નથી.)

આકાએ નામદાર પીર સૈયદ મોહંમદ ઝહીરહુસૈન બાવા સાહેબ રહેમતુલ્હાહ અલયહા પોતાની શાયરીમાં અલ્લાહની હમુ કરતાં ફરમાવે છે :

તરી હમુ કચા હો કિસીસે ખુદાયા,
કલમ કાંપ ઊઠા જબ તેરા નામ આયા.

(અર્થાત : યા અલ્લાહ ! તારી હમુ કોઈનાથી ય શું થઈ શકે ? જયારે તારું નામ લખવાનું આવ્યું તો મારી કલમ પણ કંપી ઊઠી.)

આપણે ખાડી બંદાઓ ભલે અલ્લાહની પૂરેપૂરી પ્રશંસા કરી શકતા ન હોઈએ તો પણ આપણે બંદા તરીકે આપણા માબૂદની શક્ય હોય એટલી તો હમુ કરવી જ જોઈએ. ખુદ અલ્લાહ તાલાવા પણ એવું ઈચ્છે છે કે તેના બંદાઓ તેની હમ્દોસના કરે. જો કે અલ્લાહ તાલાવા તેના

બંદાઓની હમણો ભૂખ્યો કે મોહતાજ નથી. પરંતુ આપણે તેની હમ કરીએ તેમાં આપણી જ ભલાઈ સમાયેલી છે. અલ્લાહ સુખાનહું વ તાદાલાની કલામે પાક કુરઆને મજૂદનો પ્રારંભ અલહમણના સૂરાથી થાય છે અને સૂરાએ અલહમણનો પ્રારંભ પણ અલહમ્દોલિલ્હાહથી થાય છે.

સારકારે દો આલમ હજરત મોહમ્મદ મુસ્તાફા(સ.) તેમજ ચહારદા મા'સૂમીન (અ.મુ.સ.) પણ જ્યારે જ્યારે કોઈ ખુત્બો ઈર્શાદ ફરમાવતા અથવા તો અલ્લાહની બારગાહમાં દુઆ માગતા ત્યારે સૌ પ્રથમ અલ્લાહની હમ બજાવી લાવતા અને ત્યાર પછી જ હિદાયતના કે દુઆના શબ્દો ઉચ્ચારતા હતા. આની સાબિતીમાં આપણે પણ ચોથા ઈમામ જ્યાનુલ આબેદીન(અ.)ની દુઆઓની કિતાબ સહીફે કામેલા મોજુદ છે. ઈમામ સજજાદ(અ.) હંમેશાં અલ્લાહના હમણની સાથે દુઆઓની શરૂઆત કરતા હતા. આવું બીજા ઈમામોની બાબતમાં પણ હતું. ચાલો હવે આપણે અલ્લાહના હમ વિશેની હદ્દીસો જોઈએ.

હજરત રસૂલે ખુદા(સ.)એ ફરમાવ્યું છે :
‘અલ્લાહની હમ કરવી એ તમામ નેઅમતોનો શુકર છે.’

(તરાએહુલ હકમ, જિલ્હ-૨, સફા-૨૨૩)
‘ઈર્શાદાતે રસૂલ’ કિતાબમાં છે કે -
‘અલ્લાહ તાદાલા એવા બંદાને પસંદ કરે છે કે જે ખાવા-પીવાના સમયે તે નેઅમત ઉપર અલ્લાહની હમ કરતો રહે.’

(તરાએહુલ હકમ, જિલ્હ-૨, સફા-૩૧૮)
હજરત રસૂલે ખુદા(સ.)નો ઈર્શાદ છે :
‘જ્યારે તમે સંકટમાં ફસાયેલી કોઈ વ્યક્તિને જુઓ તો અલ્લાહની હમ કરો પરંતુ તે રીતે હમ કરો કે તે વ્યક્તિને તેની ખબર પડે નહીં કારણ કે એવું કરવાથી તેના દુઃખમાં વધારો થાય છે.’

(ઉસૂલે કાફી, જિલ્હ-૩, બાબ અલ શુક) હજરત ઈમામ જ્યાનુલ આબેદીન(અ.)થી મરવી છે કે આપ(અ.)એ ફરમાવ્યું,
‘જેણે ‘અલહમ્દોલિલ્હાહ’ કહ્યું તો તેણે ખુદાની સઘળી નેઅમતોનો શુક અદા કર્યો.’

(નૂરુસ્કલેન, જિલ્હ-૧, પેજ-૪૧)
ઉસૂલે કાફીમાં સફવાન જમાલથી મનજૂલ છે કે હજરત ઈમામ જાફર સાદિક(અ.)એ મને ફરમાવ્યું,
‘અલ્લાહ કોઈને નાની નેઅમતનું કે કોઈ મોટી નેઅમતનું ઈનામ આપે અને પછી તે ‘અલહમ્દોલિલ્હાહ’ કહે તો તેણે નેઅમતનો શુક અદા કરી દીધો.’

(નૂરુસ્કલેન, જિલ્હ-૧, પેજ-૪૨)
હજરત રસૂલે ખુદા(સ.)એ ફરમાવ્યું છે :
‘જેની પણ નેઅમત આવે તો તેણે તે નેઅમત ઉપર વધારામાં વધારે પ્રમાણમાં ‘અલહમ્દોલિલ્હાહ’ કહેવું જોઈએ.’

(રાજ કાફી, જિલ્હ-૧, સફા-૧૮૫)
હજરત રસૂલે પાક(સ.)એ ફરમાવ્યું છે :
‘જ્યારે અલ્લાહ તાદાલા કોઈ બંદાને નાની અથવા મોટી નેઅમત એનાયત કરે અનો તે બંદો દરેક નેઅમત ઉપર ‘અલહમ્દોલિલ્હાહ’ કહે તો તેને જે કંઈ આપવામાં આવ્યું છે તેના કરતાં વધારે આપવામાં આવશે.’

(મજમૂઆ વરામ, જિલ્હ-૧, સફા-૮)
આ અને આવી તો બીજી ઘણી હદ્દીસો છે કે જે આપણાને અલ્લાહની હમ બજાવી લાવવાનું સૂચન કરે છે. તો પછી આપણે અલ્લાહની હમ કરવામાં ગાફેલ રહેવું જોઈએ નહીં અને આપણાથી શક્ય હોય એટલા પ્રમાણમાં અલ્લાહની હમણો હક અદા કરવો જોઈએ. અલ્લાહ તાદાલા આપણ બધાને હમ કરવાની તોફીક અતા ફરમાવે, આમીન.*

હાજરત પીર મશાયખ બાવા(રહે.) કૃત.....

મરાયખવાણી

તારીકતા ચા'ને ધરમ મૂલ

● સત ગુરુ પીર મશાયખ વાચા ●

ભયાન નં. ૮૮

શરમકા પરદા સો દુરિજન કહીએ,
દુનીઅં ધૂતારી ઉસ માંહી લહીએ.

(હાજરત પીર મશાયખ બાવા(રહે)મતુલ્લાહ
અલયણા) ફરમાવે છે કે દુરિજનોને એટલે કે
શયતાનને શરમનો પડદો કહેવાય છે અને આ
શયતાન ધૂતારો, ઠગારો, છેતરનારો, દુનિયાની
અંદર જ રહેતો હોય છે.

પીયુજુ રે મેરા ભીતર છુપાંના,
જે પીત બિના મુરખ હુવા રે અંજાના.

(મારો પીયુજુ તો ભીતરમાં અર્થાત અંદરના
ભાગમાં છુપાયેલો છે. પીયુજુની પ્રીત વગરનો
માણસ મૂર્ખો છે અને તે પ્રેમથી અજાણ્યો થયેલો
છે.)

પીયુજુ રે મેરા બાહુ રંગ રાતા,
આપ બાખાંના હે રે બોત માતા.

(મારો પીયુજુ તો (પ્રેમના) રંગમાં ખૂબ જ
આસકત થયેલો છે. પોતે જ વખાણને પાત્ર છે અને
ખૂબ જ મદમસ્ત છે.)

વે રે પીયુજુ કચું કર પાવે,
જે ભીતર ઉસાકે પરદા રે આવે.

(એવો માણસ પોતાના પીયુજુને કેવી રીતે
પ્રાપ્ત કરી શકે કે જેણે પોતાના ભીતરમાં-પોતાના

નાતાવી દીઘું છે એવું હયાતાનું પાણી,
રહી ગયું છે સાકળ કાચનાતાનું પાણી.

અંદરના ભાગમાં પડદો લટકાવી રાખ્યો હોય?)

પરદા વે તાનાથી દુર નાં કીજે,

તો કચું કર પીયુજુ અપના પતીજે?

(જો તનથી પડદાને દૂર કરવામાં જ ન આવે
તો પછી તું તારા પીયુજુને કેવી રીતે મેળવવાનો?)

તો બિન દેખે ભાવા પીયુકા નાં આચા,

જે પીયુ રહ્યા પરદે માંહી છુપાયા.

(જો પીયુજુ પડદાની અંદર છુપાયેલો જ રહ્યો
હોય તો તેને જોયા વગર પીયુ પ્રત્યે ભાવ-પીયુ પ્રત્યે
પ્રેમ કેવી રીતે પેદા થાય?)

જે પરદા વે બીચથી દુર નાં નાંખે,

તો પરેમ પીયાકા કચું કર ચાખે?

(જો માણસ તેના અને પીયુ વચ્ચેના પડદાને
દૂર કરી ન દે તો પછી તે પોતાના પીયુના પ્રેમને
કેવી રીતે ચાખી શકે?)

તાબ દુરિજન મેણે તુજકું રે મારે,

તાબ પીયા બિના મુરખ ઉસથી હારે.

(જો આવી પરિસ્થિતિ પેદા થાય તો પછી
દુરિજન રૂપી શેતાન તને મેણાં જ મારવાનો અને
ત્યાર પછી પીયુના (સહારા) વગર તું શેતાન સામે
હારી જવાનો.)

તાબ યું કર કે'વે દુરિજન તોરા,

કે પીયુજુ તુજકું હે રે અનોરા.

(એ વખતે તારો દુશ્મન શયતાન તને એવું
જ કહેવાનો-એવાં જ મેણાં મારવાનો કે તારો
પીયુજુ તો તારાથી અલગ અને અનેરો છે.)

તારસા ઇપે એ હંતી વીરતા શહીદોની,
ઉતારી દીઘું છે એણે કુરાતાનું પાણી.

**જો પીયાજુકા ભાવા તુજ પર નાંહાં,
તો પરદા બંધાંના દો તાન માંહાં.**

(જો તારા ઉપર તારા પીયુછનો કોઈ ભાવ જ ન હોય, પીયુછનો પ્રેમ જ ન હોય તો પછી તારા અને તારા પીયુછના, આ બન્ને તનોની વચ્ચે પડદો બંધાઈ જવાનો.)

**જો તુજું રે નેહા પીયાજુ કા આવે,
તો કાહે નાં પરદા દુર કરાવે?**

(જો તને તારા પીયુછ પ્રત્યે પ્રેમ ઉત્પન્ન થયો હોય તો પછી તમારા બન્નેની વચ્ચે જે પડદો છે તે પડદાને તું દૂર કેમ કરતો નથી?)

**તો દેખતે હે પીયાકા નેહ તુજે નાંહાં,
જો ભાવ પીયાકા નાં કષું તુજ માંહાં.**

(જો તારા દિલમાં પીયુછ પ્રત્યેનો કોઈ ભાવ જ ન હોય તો દેખીતી જ વાત છે કે પીયુછને પણ તારા પ્રત્યે જરા પણ સ્નેહ નથી.)

**નાંહી તો એ પરદા કચું કર રે'વે,
દુરિજન એ સો મેણો રે દેવે.**

(જો એવું ન હોય તો એટલે કે તને તારા પીયુછ પ્રત્યે પ્રેમ હોય તો પછી વચ્ચે પડદો રાખવો જ શા માટે પડે? અને શેતાનને મેણાં મારવાં જ શા માટે પડે?)

**ખરા તો વે કહીએ જે મેણો નાં સાંખે,
એ પીયુ અપનો કું પરગાટ દાખે.**

(સાચો (મરદ માણસ) તો એને કહેવાય કે જે શેતાનનાં આવાં મેણાંને સાંખી જ ન લે, સહન જ ન કરે અને પોતાના પીયુને પોતાની નજર સમક્ષ નિહાળે.)

**જે નફટ રે હોવે, વે એસે મેણો સે'તા,
વે નીચા રે દેખ કર જવાબ નાં કે'તા.**

(હજરત પીર મશાયખ બાવા(રહેમતુલ્લાહ અલયહા) ફરમાવે છે કે પીયુછની પ્રીત એવી દુઃખદાયક હોય છે જેવી રીતે શરીરમાં ભાલો ઘુસી જાય અને શરીરમાં શારડી ફરતી હોય અને જેવું દર્દ થાય એવું દુઃખ થતું હોય છે.)

**વેરાન રણ હંતું ત્યાં વસ્તી હુસૈનની છે,
કાંઠો બાની ગાઈ એ કશ્તી હુસૈનની છે.**

ફરમાવે છે કે જે માણસ શેતાનનાં આવાં મેણાંને સહન કરી લેતો હોય અને નીચું જોઈને કોઈ જવાબ જ ન આપતો હોય તો એવા માણસને નફફટ જ કહેવાય.)

**દુરીજન મેણો એનો રે નાં જાંના,
કે ભાવ પીયાકા જેને નાં પિણાંના.**

દે રુંહી :-

(જે માણસે પોતાના પીયુના ભાવને, પીયુના પ્રેમને જ ન ઓળખ્યો હોય તેવા નફફટ માણસે દુરિજન શેતાનનાં મેણાંને પણ ન જાણ્યાં-શેતાનના મેણાંની પણ પરવા ન કરી.)

**દુરિજન મેણો દોહેલે, ખરાં કું લાગે દુઃખ રે,
ખરાં કુ લાગે દુઃખ;
નાં સત કે મનમાં નહીં, નિત હોય ઉસકું સુખ રે,
નિત હોય ઉસકું સુખ.**

(દુરિજન રૂપી શયતાનનાં મેણાંને સાંભળી લેવાં ખૂબ જ અધરી અને કઠીન બાબત છે અને આવાં મેણાં સાંભળીને જે સાચો હોય તેને ખૂબ દુઃખ લાગે છે પરંતુ જે માણસ જૂછો હોય તેના મનમાં તો આવું કોઈ દુઃખ થતું નથી અને તે હંમેણાં સુખમાં જ રાયતો હોય છે.)

જાયાન નં. ૧૦૦

**પીતા પીયાકી એ સી રે કહીએ,
જું ભાલા રે સારકા, વેસી રે લહીએ.**

(હજરત પીર મશાયખ બાવા(રહેમતુલ્લાહ અલયહા) ફરમાવે છે કે પીયુછની પ્રીત એવી દુઃખદાયક હોય છે જેવી રીતે શરીરમાં ભાલો ઘુસી જાય અને શરીરમાં શારડી ફરતી હોય અને જેવું દર્દ થાય એવું દુઃખ થતું હોય છે.)

**જે લાગતે સુંસાર ઉસ પાર જાવે,
પીતા પીયા કી એ સી રે કા'વે.**

આખું જગત જીવે છે એની જ જિંદગીથી,
કે આખી આ ખુદાઈ હસ્તી હુસૈનની છે.

(ભાલો અને શારી આરપાર નીકળી જતાં હોય છે. બસ એવી જ રીતે પીયુછની પ્રીત પણ એવી જ કહેવાય છે.)

**જિસકું નાં પડીઆ પીત કેરા છેદા,
ઉસકું પીયા રંગ કઢુએ નાં ભેદા.**

(જેના દેહમાં પ્રીત રૂપી છેદ, પ્રેમ રૂપી છિદ્ર-કાણું ન પડ્યું હોય તેનામાં પીયુછનો રંગ ઉત્તર્યો જ નથી એવું સમજવું.)

**જિસાકું રે આહા એસી નાંહાં,
પીત પીયાકી નાં ઉસ તન માંહાં.**

(જેના શરીરમાં ‘આહ, ઓહ, અરેરે’ જેવા દર્દ સૂચક ઉદ્ગારો નીકળ્યા જ ન હોય તો સમજ લેવું કે તેનામાં પીયુછની પ્રીત છે જ નહીં.)

**નાંમ પીયાકા કાંન ધર સુણીઆ,
ભાવ ઉસ નાંમ પર નેહસું નાં ધરીઆ.**

(જેણે પીયુના નામને ઘ્યાનપૂર્વક સાંભળ્યું જ ન હોય અને તે નામ ઉપર ભાવ પેદા કરીને સ્નેહપૂર્વક લક્ષમાં લીધું ન હોય....)

**વે રે દુવાગણ ઈસા રે સાંસારા,
તો નાંમ પીયાકા નાં હુવા ઉસે પીયારા.**

(...તો તે આ સંસારની અંદર એક દુવાગણ-એક અણમાનીતી સ્ત્રી કહેવાશે કે જેને પોતાના પીયુછનું નામ ઘ્યારું લાગતું નથી.)

**જો પીયા નામ સુણતે હેત નાં આયા,
તો રંગ પીયાકા ઉસમેં નાં પાયા.**

(જે પોતાના પ્રિતમનું નામ સાંભળીને હિલમાં હેત ઉત્પન્ન ન થાય, પ્રેમ ઉત્પન્ન ન થાય તો સમજ લેવાનું કે તેણે હજુ સુધી પોતાના પીયુનો રંગ પ્રાપ્ત કર્યો નથી..)

**તો રંગ જિના પીત કચું કર લીજે?
તો ભાવ જિના પીયુછ કચું કર પતીજે?**

જીવનના ખાલી ઘ્યાલાને છલોછલ એ બનાવે છે,
જગતનાં ઝાંઝવામાં નીર સાચાં પીવરાવે છે.

(તો પ્રેમના રંગ વગર પ્રિયતમની પ્રીત કેવી રીતે મેળવી શકાય? જો પીયુ પ્રત્યે મનમાં ભાવ જ ન હોય તો પીયુછને કેવી રીતે પ્રાપ્ત કરી શકાય?)

**જો પીયાર નાં આયા સુણતે રે નાંમા,
તો પીયાજુ નાં પાવે કિસી હી રે ઠાંમા.**

(જે પોતાના પીયુછનું નામ સાંભળીને પ્રેમ જ ઉત્પન્ન ન થાય તો તેવી વ્યક્તિને કોઈ પણ જગ્યાએથી પીયુછ પ્રાપ્ત થવાનો નથી.)

**જો ભાવ જિના પીત દુંટણે જાવે,
મુરખ પીયા જિના વે રે કહાવે.**

(જે કોઈ વ્યક્તિ મનની અંદર ભાવ પેદા કર્યા વગર પ્રીતને શોધવા જરૂર તો તેને મૂરખો કહેવાશે કે પીયુછ વગરનો છે.)

**ભાવ જિના ભગત, નાં પીયાજુકા રંગા,
ભાવ જિના મુરખ કરે આપ ટંગા.**

(જે કોઈ ભક્ત ભાવ વગરનો હોય તો તેનામાં પીયુછનો રંગ નથી. ભાવ વગર કોઈ પ્રીત કરવા નીકળે તો તેને મૂરખો કહેવાય કે જે પોતાની જ રીત અપનાવે છે.)

**પીયાજુ મેરેકા દોહેલા મેદાનાં,
વે દુહાગણ નજિં હે રે ધાંના.**

(મારા પીયુછના પ્રેમનું મેદાન ખૂબ જ કઠીન છે. પીયુની અણમાનીતી સ્ત્રીની નજરે આ બાબત ગુપ્ત છે. તેને આ બાબત દેખાતી નથી.)

**જે હોકર શુરા મેદાના ખેલે,
પીયાજુ તો ઉસકું કદી એક મેલે.**

(જે માણસ પ્રેમના મેદાનમાં શૂરવીરતાપૂર્વક ખેલ ખેલે તો તેવા બહાદુર માણસને કોઈક દિવસ તેનો પીયુછ મળે.)

**કાચર કેરા મેદાના ના કહીએ,
જે શુરા સાધ કા'વે, ઉસકા એ લહીએ.**

હુસૈને જે સહી છે કરબલા રણ ઉપર ‘લેફામ’,
તરસ એ એવી છે કે જે તરસ સૌની બુઝાવે છે.

(જે પ્રેમનું મેદાન હોય છે તે કાયર માણસોનું મેદાન કહેવાતું નથી હોતું પરંતુ જે શૂરવીર લોકો છે, જે સિધ્ય પુરુષો-સાહુ સંતો છે તેમનું જ આ મેદાન ગણાય છે.)

**જે એ રે વિમાસણા નાં રાખે ચંતા,
પીયા કે મેદાનમાં હોવે રે નચંતા.**

(પ્રેમનું મેદાન તો એવા લોકોનું છે કે જેઓ પોતાના મનમાં કોઈ વિમાસણ કે ચિંતા રાખ્યા વગર નિશ્ચિત થઈને ફરતા હોય છે.)

**આપ ગમા કર પીયુઝુ નાં પાયા,
નચંતા રે મુરખ જનમ ગમાયા.**

(પોતાની જાતને ગુમાવી દઈને જેણે પોતાના પીયુઝુને પ્રાપ્ત ન કર્યો તેવો માણસ ચિંતા વગરનો છે અને તેણે પોતાનો જન્મારો ફોગટમાં ગુમાવી દીધો છે.)

**જે પીત મેદાનમાં ખરી નાં કીજે,
તો પીયુઝુ નાં કદીએ અપના પતીજે.
-: રે તુંલી :-**

(જે પ્રેમના મેદાનમાં સાચી પ્રીત કરવામાં ન આવે તો તેવા માણસને પોતાનો પીયુઝુ કદી પણ પ્રાપ્ત નહીં થાય..)

**પીત પીયા ચું જાંનીયા, જેસા ભલા સાર રે,
જેસા ભલા સાર;
જે શુરા હુવા મેદાનમાં, નિકસા ઉસકે પાર રે,
નિકસા ઉસકે પાર.**

(હજરત પીર મશાયખ બાવા (રહે. અ.) ફરમાવે છે કે પીયુઝની પ્રીત એવી વેદના આપે છે કે જેવી રીતે ભાલો અને શારડી વેદના આપે છે. જે શૂરવીર હોય તેવા જ લોકો પ્રેમના આ મેદાનની પેલે પાર નીકળી જાય છે.) *

હુસૈની કાફ્લાના ખચમાયોએ રોશની આપી,
અને એ રોશની આપી તો પાછી કાયમી આપી.

General Knowledge Corner

124

(૧) 'નેનો' નોલેજ સિટીની સ્થાપના કચાં કરવામાં આવી રહી છે ?

(A) ગુરુગાંવ (B) ચંદીગઢ (C) હૈદરાબાદ

(૨) 'ઈન્ડિયન ઓસોસીઓશન' ના સંસ્થાપક કોણ છે ?

(A) દાદાભાઈ નવરોજી

(B) ફિરોજશાહ મહેતા

(C) સુરેન્દ્રનાથ બેનરાજ

(૩) પ્રત્યેક રાજ્યની સીમા બદલવાની સત્તા કોણી પાસે છે ?

(A) સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય પાસે

(B) ભારતની સંસદ પાસે

(C) ભારતના રાષ્ટ્રપતિ પાસે

(૪) નાભાર્ડના વર્ગીકરણ અનુસાર મદ્યકક્ષાના ખેડૂત પાસે કેટલી જમીન હોઈ શકે ?

(A) ૧ હેક્ટર કરતાં વધારે

(B) ૪ હેક્ટર કરતાં વધારે

(C) ૧૦ હેક્ટર કરતાં વધારે

(૫) ભારતના ભૂતપૂર્વ રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. એ.પી.જે. કલામની આત્મકથા કઈ છે ?

(A) આય ડેઅર

(B) ડિસ્કવરી ઓફ ઇન્ડિયા

(C) અભિન પંખ

(૬) મિશ્રિત દૂધ કચા પ્રકારના સાધનથી ઓળખી શકાય છે ?

(A) લેક્ટોમીટરથી (B) હાઇડ્રોમીટરથી

(C) નેનોમીટરથી

(૭) 'ચ્યવનપ્રાશ' નામનું ટોનિક શામાંથી તૈયાર થાય છે ?

(A) આમળાંમાંથી (B) આદુમાંથી

(C) મધમાંથી

નહજુલ ઈસરાર

ગુજરાત આલી(અ.)ના ખુતબાઓ, બોધવચનો, પત્રો, જવાનપત્રો,
આદેશો, હૃજીતો, દુઆઓ અને વિશિષ્યતોનો સંગ્રહ

::::: સંપાદક :::::
મોહિતી સૈયદ ગુલામહુસૈન રઝા
::::: અનુવાદ :::::
મો. કાસમભાઈ વિજાપુરા

એહલેબયતની મહોબ્બત અને આ'માલ

આયતનો અનુવાદ : ‘જે એક નેકી બજાવી લાવ્યો હોય તેના માટે તેનો બદલો તેનાથી ઘણો વધારે છે અને એવા લોકો એ દિવસે ખોફ અને ખતરાથી સુરક્ષિત રહેશે અને જે એક ગુનો સાથે લઈ આવશે, તેને મોઢા વરાણે જહન્નમમાં ફેંકી દેવામાં આવશે કે આ તેનો બદલો છે કે જે તેણે દુનિયામાં આચર્યો હતો.’

આ આયતની તફસીરમાં હજરત અમીરુલ મોમિનીન(અ.)એ ફરમાવ્યું કે આય અબા અભિલલ્ખાહ ! હું તમને એક નેકીની બાબતમાં પરિચિત કરીશ કે જેને માણસ બજાવી લાવે તો ખુદા તેને જહન્નમમાં દાખલ કરશે. વળી એક બૂરાઈની બાબતમાં પણ પરિચિત કરીશ કે જે કરવાનો કોઈ માણસ દોષી બન્યો હોય તો ખુદા તેને મોઢા વરાણે જહન્નમમાં ફેંકશે, અને તે બૂરાઈના કારણે તેનો કોઈ અમલ કબૂલ નહીં કરે. જાણી લો કે એ તે નેકી અમારી મહોબ્બત છે અને તે બૂરાઈ અમારી સાથે બુઝાજ(દ્રેષ્ટ) છે.

(મજમઉલ બહરૈન, નયાબેઉલ મોવદ્દત, વગેરે પેજ-૨૫)

એહલે જિક એહલેબયત છે.

હજરત અમીરુલ મોમિનીન(અ.)એ ફરમાવ્યું કે આયત : ફસ્ખલૂ એહલિજિક ઈન્કુન્તુમ લા તખ્લમૂન (નમ્બલ)માં જે એહલે જિક લખેલું છે તે એહલે જિક અમે એહલેબયત છીએ. (યનાબેઉલ મોવદ્દત, વગેરે)

ચાલી રહા છે શાસ આ બન્નો જહાનના,
ચાને અહીની જાનને ત્યાંનું જિગર હુસૈન.

નોંધ : ખુદાએ કુરાનમાં કેટલીય જગ્યાએ રસૂલે ખુદા(સ.)ને જિકના નામથી યાદ કર્યા છે તેથી સાંભળો આયત : કદ અન્જલલ્ખાહ અલૈકુમ જિકન રસૂલન યતલૂ અલૈકુમ આયાતુલ્લાહ મુખીયેનાત (તલાક). અનુવાદ : બેશક ખુદાએ જિકને મોકલ્યો છે જે અમારા માટે અલ્લાહ તાલાની સ્પષ્ટ આયતોની તિલાવત કરે છે. આથી જો રસૂલિલ્લાહ(સ.) જિક હોય તો એહલે જિક એહલેબયતે રસૂલને ગણવામાં આવ્યા.

નુક્તો

નુક્તાનું અને દવાતર (ખડિયા)નું ખૂબ જ મહત્વ અને સમજથી દૂર ઉલ્લૂમ પર આધારિત છે કેમકે કલામે હુલુફ પર, અલિફ અક્ષર પર અને અલિફ નુક્તા સુધી પહોંચે છે અને નુક્તા વજૂદે મુત્લકના જાહેરથી બાતિન તરફ અને શરૂઆતથી અંત તરફ નુક્તાની ઈભારત છે અર્થાત આ જાતે હવીયતના જુહૂરથી જે ઈભારતો અસ્તિત્વમાં છે જેના માટે ન તો કોઈ ઈભારત છે કે ન કોઈ ઈશારો.

અલ્લાહનું રાજ તેની કિતાબોમાં છે અને તેની કિતાબોનું રાજ કુરાનમાં છે કેમકે કુરાન વિસ્તૃત અને નિવારણ કરનારું છે તેમાં દરેક બાબતનું વર્ણન છે અને કુરાનનું રાજ સૂરાઓની શરૂઆતમાં હુલુફે મુકતાતમાં છે અને હુલુફનું ઈલ્મ લામ અને અલિફમાં અને અલિફ જાહેરી અને બાતિની રાજમાં શામેલ અને તેમાં ફેલાયેલું છે અને લામ તેમજ અલિફનું ઈલ્મ, અલિફમાં અને અલિફનું ઈલ્મ નુક્તામાં અને નુક્તાનું ઈલ્મ અસલિયતની

આપી તમારાં દર્દ ને દુઃખની અસાર હુસૈન,
જીવતાં તમે જ રાખ્યાં છે દિવ ને જુગર હુસૈન.

માઅરેફતમાં અને કુરાનનું રાજ સૂરએ ફાતિહામાં અને સૂરએ ફાતિહાનું રાજ તેની ચાવીમાં કે જે બિસ્મિલ્હાહ છે અને બિસ્મિલ્હાહનું રાજ તેના 'બે'માં છે અને 'બે'નું રાજ તેના નુક્તામાં છે.

(મસારેકુલ અન્વાર)

ઈમામ હુસૈન(અ.)એ ફરમાવ્યું છે કે જે ઈલ્મની તરફ આં હઝરત(સ.)એ દાવત આપી હતી તે ઈલ્મ હુરુફના અલિફના લામનું હતું અલિફના લામનું ઈલ્મ અલિફમાં છે. અલિફનું ઈલ્મ નુક્તામાં છે અને નુક્તાનું ઈલ્મ માઅરેફતે અસ્લીયામાં છે. માઅરેફતે અસ્લીયાનું ઈલ્મ ઈલ્મે અજલમાં છે, ઈલ્મે અજલ મશિયતમાં અર્થાત મા'લૂમમાં મોજૂદ છે. ઈલ્મે મશીયત ગૈબે હવીયતમાં છે અને તે બાબત એ છે કે જેના તરફ અલ્લાહે પોતાના નબી(સ.)ને પોતાના આ કોલની સાથે દાવત આપી હતી. 'ફા ઈલ્મ અમના લાઈલાહા ઈલ્હલ્લાહ.' 'અમના'માં જે 'હે' મોજૂદ છે તે ગૈબે હવીયાની તરફ આકર્ષિત છે. (યનાબેઉલ મોવદત, સફા-૬૩૫)

બધી જ વસ્તુઓ નુક્તા (ઉપર છેવટે પહોંચે છે અને નુક્તો જાત પર દલીલબાળ કરે છે આ એ જ નુક્તો છે જે ખુદાવંદ જુલાલાલનો ફેરે અવ્યલ છે અને અજમત અને જલાલની સરહદોમાં અકલે ફાયુંઆલના નામધારી છે. એ હઝરત મોહંમદ મુસ્તફા(સ.) છે. આથી તે નુક્તો સરૂપ અસરાર અને નૂરુલ અન્વાર છે.

હઝરત અમીરુલ મોમિનીન(અ.)એ ફરમાવ્યું છે કે - અના નુક્તાહ બાએ બિસ્મિલ્હાહ, અના જનબિલ્હાહલ્લાહી ફર્તુમ ફીહે વ અના અલ્લૌહ વ અના અલ કલમ વ અના અલ અર્શ વ અના અલ કુસ્રી

આંસુ તમારી ચાદનાં આવે છે આંખમાં, થઈ જાય છે પવિગ અમારી નજર, હુસૈન.

વ અના અલ સમ્વાત અલ સહા વ અલા રિજ્વાન.

અર્થાત : હું 'બા'એ બિસ્મિલ્હાહનો નુક્તો છું. હું અલ્લાહનો એ સિરાત છું કે જેની સાથે તમે બેદરકારી (નાષ્ટ કરવાની કોશિશ) કરી. હું લૌહ અને કલમ છું, અને અર્શઅને કુરસી છું, હું સાતેય આસમાન અને જમીનો (નો માલિક અને અધિકાર જમાવનારો) છું.

(બહરુલ મઆરિફ, સફા-૩૩૩)

એક બીજા પ્રસંગે હજરતે ફરમાવ્યું : 'હું એ નુક્તો છું કે જેને બિસ્મિલ્હાહના 'બે'ની નીચે મૂકવામાં આવે છે.'

ઈલ્મ એક નુક્તો છે કે જેને જાહિલોએ વધારી દીધો. અલિફ વહેદત પર દલીલબાળ કરે છે જેને પાકટ લોકો જાણે છે. આરિફ લોકોએ જઈને ટુકડા કરી દીધા. જીમ એક ખાડો છે કે પહોંચનારાઓ જેમાં રહેવા લાગ્યા, દાલ એક દરજાંઝો છે કે જેને સાચા લોકોએ પવિત્ર બનાવી દીધો.

(યનાબેઅ, સફા-૨૪૪)

'બિસ્મિલ્હાહિર રહમાનિર રહીમ'ના બેદ (રહસ્યો)

જે વસ્તુઓ આસ્તિત્વ ધરાવે છે તે (મૌજૂદાત) બિસ્મિલ્હાહિર રહમાનિર રહીમથી જહેર થઈ છે તેથી નબી મઝહરે રહેમાન અને વલી મઝહરે રહીમ છે અને વિસ્તૃત છે. બન્ને જણ મરતબાઓને પ્રગટ કરનાર છે. અલ્લાહના નામના અને બન્નેના અકીદા વહી અને ઈલ્હામથી છે અર્થાત પહેલો અકલથી અને બીજો નફસથી અને આ બન્નેથી શ્રેષ્ઠ અને મહાન ઈસ્મે આજમ જે છે તે અલ્લાહ છે અને તેના શ્રેષ્ઠ અને મહાન પ્રાગટ્ય સ્થાનો આ નામના મઝહર બિલ ફેલ છે, મઝહર બિલ કુવ્વત નથી કેમકે માણસ જત બધી જ તેની મઝહર બિલ કુવ્વત

સાનાધર્મનો રાહારો તમારો અગર ના હો, રજાળી પડે જગતમાં તમારા વગર હુસૈન.

છે પરંતુ શરક અને અજમત નથી. પરંતુ મજહરે ફે'લીના માટે જે સઘણા નભીઓમાં આપણા નભી(સ.) છે અને સઘણા બીજા નભીઓ કમાનુસાર તેમના પછી છે અને સઘણા અવલિયામાં અલી(અ.) મજહરે ફે'લી છે અને સઘણા અવલિયા તેમના પછી, અલી(અ.) પછી કમાનુસાર છે. કેટલાક લોકોએ આવી રીતે ફાયદો પ્રાપ્ત કર્યો અને બંદાના માટે તેમાં દસ્તાંત છે જેમકે અમે પહેલાં બયાન કર્યું છે કે તેના ચહેરાથી પ્રગટ થાય છે. આથી આપણા નભી(સ.) અલ્લાહના નામના મજહર છે અને હુનિયાના અસ્તિત્વમાં તસરુફ અને ખિલાફતની દસ્તિયારે ઈસ્મે રહેમાનના મજહર છે અને વિલાયતે મુતલકાની દસ્તિયારે ઈસ્મે રહીમના મજહર છે. આથી તે અકલે અવ્યાલ અને નફ્સે કુલ્લીયા છે અને એવી જ રીતે અલી(અ.) અને છેલ્લા ઈમામ સુધી તેમની સઘણી ઓવાદ પણ છે એટલા માટે કે આ હજરત એ દસ્તિયારે કે કુલ્લે મોહમ્મદથી પ્રાપ્ત કરવામાં આવેલા છે, અસ્હાબે જમીઅત છે તેથી બધા એક જ છે. તેમના માંથી દરેક અલી અલ્લતાબિ બાએતેબાર જમીઅત મજહરે ઈસ્મે અલ્લાહ અને બાએહતિયારે ખિલાફત મજહરે ઈસ્મે રહેમાન બાએતિયારે વિલાયત મજહરે ઈસ્મે રહીમ છે તેથી તે સઘણા અવાલૂમે આફાંકિયા અને અન્નફસીયાના સામૃહિક મકામ પર છે.

નોંધ : આથી આ સુષ્ઠમ બાબતો ઉપર વિચાર કરો કે આ ઈલ્મે ખુદાના ખજાનાઓમાંથી અને રહસ્યોમાંથી એક સર છે અને તેમના વિસ્તૃત રહસ્યોથી આ એક નુક્તો છે જેમકે મૂસા(અ.) અને ખિજર(અ.)ના કિસ્સામાં આવેલ છે.

બાએ બિસ્મિલ્હાહિર રહ્માનિર રહીમ

હજરત અમીરુલ મોમિનીન(અ.)એ ફરમાયું છે કે તમને ખબર હોવી જોઈએ કે સઘણી

સાજદામાં સર કપાવવાનો અર્થ અ જ છે,
ઓંયું કરી ગયા તમે સાજદાનું સર હુસૈન.

આકાશી કિતાબોનાં રહસ્યો કુરાનમાં છે અને સઘણા કુરાનનું ઈલ્મ સૂરાએ ફાતિહામાં અને સૂરાએ ફાતિહાનું ઈલ્મ બિસ્મિલ્હાહિર રહ્માનિર રહીમમાં અને બિસ્મિલ્હાહ...નું ઈલ્મ બાએ બિસ્મિલ્હાહમાં અને બાએ બિસ્મિલ્હાહનું ઈલ્મ ‘બે’ની નીચે આવેલા નુક્તામાં. આથી તે નુક્તો હું છું કે બાએ બિસ્મિલ્હાહની નીચે મૂકવામાં આવે છે. (મશારેકુલ અન્વાર)

ઈબે અભાસથી મરવી છે કે એક રાત્રે હજરત અમીરુલ મોમિનીન(અ.)એ નમાજે મગરિબેનના પછી બાએ બિસ્મિલ્હાહની તફસીર બયાન કરવાનું શરૂ કર્યું અને હજુ તો ‘સીન’ સુધી ય પહોંચ્યા નહોતા કે ફજનો સમય થઈ ગયો તો ફરમાવવા લાગ્યા કે અગર હું ઈચ્છું તો બિસ્મિલ્હાહનું વિસ્તારપૂર્વક વણન કરવામાં એટલી બધી તફસીર બતાવું કે ચાલીસ ઊંઠો(ની પીઠ ઉપર)નો વજન થઈ જાય. *

ભોરણીયા સાદિકઅલી આર.

મો.૮૯૨૪૪૯૮૨૪૩

બાળિસણા ઝડિકરણસૈન જી.

મો.૮૪૨૮૫૨૮૯૧૦

૮૪૨૮૮૪૮૪૭૭

(રસુલપુર-બેચાલુવાળા)

ન્યુ ચિરાગ ઈલેક્ટ્રીક (સેલ્સ & સર્વિસ)

અમારે ત્યાં LED મુવીંગ ડિસ્પ્લે, LED કલોક, હોટલ-દુકાનને લગતાં એકેલીક & LED બોર્ડ તેમજ હોટલ, ઈમામવાડા, જરીહ મુખારક કે દરગાહના માપ પ્રમાણે LED સીરીઝ, LED પણા, LED બોર્ડ તેમજ LEDને લગતું દરેક પ્રકારનું કામ હોલસેલ તેમજ રીટેઇલ ભાવે કરી આપવામાં આવશે.

LED સ્પેશિયાલિસ્ટ

બસ સ્ટેન્ડની બાજુમાં, રીંગાલ શોપીંગ સેન્ટર, વડનગર.

મોલા અલી(અ.)ના જીવન પ્રસંગો પર આધારિત કિતાબ

અલ ઈશ્વરીણ

:: લેખક ::
શેખ મુફીદ

અમીરુલ મોમિનીન(અ.)ના સદ્ગુણો,
ખાસિયતો અને હેતુઓની પરિપૂર્ણતા

આ બાબતમાં નમૂના સ્વરૂપ એવાં બયાનો લખવામાં આવી રહ્યા છે કે જે અમીરુલ મોમિનીન(અ.)ના સદ્ગુણો, ખાસિયતો, ચારિત્યની સુંદરતા અને નેકીઓ સાથે સંબંધિત છે અને એની સાથે સાથે આપના ખુલ્બાઓ, બોધવચનો અને મોઅજિજાઓ, આપના કાનૂની ચૂકાદાઓ અને સ્પષ્ટીકરણોના અંશો પણ શામેલ છે.

આપનું અલ્લાહ તરાતા અને રસૂલે
અકરમ(સ.) પર સંપૂર્ણ યકીન સાથે ઈમાન
લાવવામાં શીધતા

અબુ અલ જૈશ મુજફ્ફર બિન મોહમ્મદ
બળીએ મને બતાવ્યું. અબુબકર મોહમ્મદ બિન
અહેમદ બિન અબી સલ્લે અમને બતાવ્યું. અબુલ
હસન અહેમદ બિન કાસિમ બર્કીએ યથા બિન
ઉઝ્યફ બિન કેસના હવાલાથી અમને બતાવ્યું (કે
જેમણે એવું કહ્યું કે તેમની વાત ઉઝ્યફ બિન કેને
બયાન કરી હતી.)

‘હું અભિસ બિન અખ્દુલ મુત્તાલિબ
(ર્જી.અ.)ની સાથે મકામાં બેઠેલો હતો. એ સમય
સુધીમાં લોકોને નબુવ્યતના બારામાં કોઈ જાણકારી
ન હતી. એવામાં એક માણસ આવ્યો અને આકાશ
તરફ જોયું કે જે તરફ સૂર્ય હતો. ત્યાર પછી તે માણસે
કા’બાની તરફ મોઢું કર્યું અને સીધો ઊભો થઈને
ઈબાદતમાં તલ્લીન થઈ ગયો. તે વખતે એક નાની
ઉમરનો છોકરો આવ્યો અને તે માણસની જમણી

નરભાદ પણ થયા તો ખુદાના જ માર્ગમાં,
આભાદ પણ કર્યું તો ખુદાનું જ ઘર હુસૈન.

તરફ ઊભો થઈ ગયો. એટલામાં એક ખી પણ
આવી અને પાછળ ઊભી થઈ ગઈ. તે માણસ
રૂક્ષઅમાં ગયો અને તેની સાથે તે છોકરો અને તે
ખી પણ રૂક્ષઅમાં ગયાં. ત્યાર પછી તે માણસે
પોતાના હાથ ઊંચા કર્યા અને તેની સાથે જ છોકરાએ
અને ખીએ પણ હાથોને બુલંદ કર્યા. ત્યાર પછી તે
માણસે સિજદામાં માથું લુકાવ્યું તો છોકરો અને તે
ખી પણ સિજદામાં ગયાં.

મેં નવાઈ પામીને કહ્યું,
‘અભિસ ! આ તો એક અભે અઝીમ (મહાન
કાર્ય) છે.’

અભિસે જવાબ આપ્યો,
‘સાચે જ આ એક અભે અઝીમ (મહાન કાર્ય)
છે શું તમે જાણો છો ખરા કે આ માણસ કોણ છે ?
આ મોહમ્મદ(સ.) બિન અખ્દુલ્લાહ બિન અખ્દુલ
મુત્તાલિબ છે. આ મારો ભત્રીજો છે. શું તમે આ
છોકરાને ઓળખો છો ? એ અલી(અ.) દીજે
અભીતાલિબ છે. એ પણ મારો ભત્રીજો છે. શું તમે
તે ખીને ઓળખો છો ? એ ખદીજા બિન્ને ખોવેલ્ડ
છે. મારા ભત્રીજા (મોહમ્મદ(સ.))એ મને બતાવ્યું
હતું કે તેનો અલ્લાહ જ રખ્બુસ્સમાવાત વલ અર્જ
(આકાશો અને જમીનનો રખ) છે. તેણે (અલ્લાહે)
જ તેને હુકમ આપ્યો છે કે દીનની તલ્લીગ કરે.
તેના ઉપર તે અમલ કરી રહ્યો છે. ખુદાની કસમ,
જમીનની સપાટી ઉપર આ ગ્રાણેયના સિવાય કોઈ
એવો નથી કે જે અલ્લાહના દીન ઉપર અમલ કરતો
હોય.’

બોટોર સાથીઓનો નિછાવર કરી દીઘા,
કુરબાનીઓમાં કીધી નથી કસકસર, હુસૈન.

(અબુ હક્ક અમ બિન મોહમ્મદ શીરનીએ મને બતાવ્યું. મોહમ્મદ બિન એહમદ બિન અબી સલ્લે મને એહમદ બિન મોહમ્મદ બિન કાસિમ કર્ફીના હવાલાથી બતાવ્યું. તેમણે અબી સાલેહ સહલ બિન સાલેહના હવાલાથી બતાવ્યું. આ હિજરી સન- ૧૦૦ની વાત છે. તેમણે બતાવ્યું કે મેં અબુ મોઅમ્મદ ઉભાડ બિન અબુસ્સમદ કે જેમણે એવું કહ્યું કે મેં અનસ બિન માલિકને એવું કહેતાં સાંભળ્યા છે :)

‘રસૂલિલ્હાહ(સ.)એ કહ્યું હતું કે ફરિશ્ઠાતો મારા ઉપર અને અલી(અ.) ઉપર સિતેર વર્ષો સુધી બરકતની દુઆઓ પઢતા રહ્યા જ્યારે અમે ગવાહી આપી હતી અને કહ્યું હતું, લાઈલાહા ઈલ્હલ્હાહ મુહંમદુર્ રસૂલુલ્હાહ.’

(સનદોના સિલસિલાની એક કડી એહમદ કાસિમ કર્ફીના હવાલાથી અસહકે અમને બતાવ્યું કે નૂર બિન કેરો કહ્યું હતું કે તેમનાથી ચુલયમાન બિન અલી હાશમી અબુ ફાતેમાએ બચાન કર્યું કે મેં માયાજા ઉદ્વિયાને એવું કહેતા સાંભળ્યા હતા કે)

‘મેં હઝરત અલી(અ.) બિન અબીતાલિબને બસરાના મિભર ઉપરથી એવી તકરીર કરતા સાંભળ્યા હતા કે : ‘હું સિદ્દિકે અકબર હું કેમકે હું અબુબકરના પહેલાં ઈમાન લાવ્યો હતો અને હું પહેલો મુસ્લિમ છું, તેઓ પાછળથી મુસ્લિમ થયા.’

(અબુનશર મોહમ્મદ બિન હુસૈન મકરી અલ બસરી શૈરવાનીએ બતાવ્યું. અમને અબુબકર મોહમ્મદ બિન અબી સલ્લે બતાવ્યું હતું. અબુ મોહમ્મદ નૌફિલીએ મોહમ્મદ બિન અબુલ હામિદના હવાલાથી બતાવ્યું હતું. તેમને ઉમર બિન અબુલ ગફફાર ફકીમીએ બચાન આપ્યું હતું કે, ઈબ્રાહીમ બિન હૈયાને મને અબુ અબુલ્હાહ કે જે બની હાશમનો એક ખાટિમ હતો, તેના હવાલાથી બતાવ્યું હતું કે

મા ફાતેમા રડે છે હજુ આજ દિન સુધી, કેવા જુલમ થયા’તા તમારા ઉપર હુસૈન.

તેણે અબુ સુખેલાને એવું કહેતાં સાંભળ્યા હતો કે) ‘હું અને અમ્માર હજ માટે ગયા હતા. રસ્તામાં અમે લોકો અબુજર(રજી.અ.)ના ઘેર રોકાયા અને અમારું રોકાણ ત્રણ દિવસ સુધી રહ્યું. જ્યારે અમે રૂખ્સિત થવા લાગ્યા તો મેં તેમને કહ્યું, અય અબુજર ! મારી દાખિઅ લોકો મતભેદ અને મતમતાતરના શિકાર થઈ ગયા છે. આ બાબતમાં આપનો ખયાલ શું છે ?’

તેમણે જવાબ આપ્યો, ‘અલ્હાહની કિતાબ અને અલી(અ.) ઈજને અભીતાલિબનો દામન મજબૂતીપૂર્વક પકડી રાખો અને એ બાબતના ગવાહ રહેજો કે રસૂલિલ્હાહ (સ.)એ ઈરશાદ ફરમાવ્યો હતો, ‘અલી(અ.) મારા ઉપર સૌથી પહેલાં ઈમાન લાવ્યા હતા અને કયામતના દિવસે સૌથી પહેલા માણસ હશે કે જે મારી સાથે મુસાફોહ કરશે. તે સિદ્દિકે અકબર છે. તે હક અને બાતિલના તફાવતને સમજે છે. તે મોમિનીનના સરદાર છે અને દુનિયાનો માલ જ જુલ્મ અને સિતમનું કારણ છે.’

શેખ મુફીદે કહ્યું છે કે આ ખબરના ઘણા વધારે ભાવાર્થ બતાવવામાં આવ્યા છે અને આ વિષય ઉપર દળદાર કિતાબો છે.

(આ બાબતમાં યુત્ત્રેમા બિન સાબિત અન્સારી જુઅલશહાદતેને બતાવ્યું હતું કે તેમણે અબુ અબુલ્હાહ મોહમ્મદ બિન ઈમરાન મર્જબાનીએ મોહમ્મદ બિન અબ્બાસના હવાલાથી બચાન કર્યું કે જેમણે એવું બતાવ્યું કે)

(મોહમ્મદ બિન યાઝીદ નહીંવી આવા અશાાર (પંક્તિઓ) ઈજને આઈશા અલ યાઝીમા(રજી.અ.)ના હવાલાથી પઢત્યા કરતા હતા :)

‘હું નથી સમજ્ઞા કે ખિલાફતના કાર્ય માટેનો

જે કરબાલા જવાય તો થઈ જાય કામિયાન, ‘બેફામ’ના તમામ જીવનની સફર, હુસૈન.

ચુકાદો બની હાશિમથી વધારે સારો કોઈ બીજો કબીલો હોય અને એ કબીલાની અંદર અબુલહસન(અ.)થી વધારે સારો કોઈ બીજો માણસ હોય. શું તેઓ પહેલા શખ્સ ન હતા કે જેમણે કિબ્લાની તરફ ઉભા રહીને નમાઝ પઢી હતી? તેઓ હદીસોના સર્વશ્રેષ્ઠ આલિમ હતા અને મોટા આમિલ હતા. શું તેઓ છેલ્લા બ્યક્ઝિન નહોતા કે જેમનાથી રસૂલે અકરમ(સ.)એ અહં લીધો હતો? શું તેમણે રસૂલે અકરમ(સ.)નું ગુસલ અને કફનનું કાર્ય જિબ્રિલ(અ.)ની મદદથી નહોતું કર્યું?

એમના તો એટલા બધા ફ્રાન્સેલ છે કે એટલા તો ન કોઈ બીજાના છે અને ન એવી વિશેષતાઓ બીજા કોઈની છે. આ બધા સારા ગુણો તેમની ફઝીલતનું કારણ છે. કઈ ચીજે એવી છે કે જે તેમની પયરવી કરવાથી તમને રોકે છે? પહેલાં તેમની બયાત કરી પછી તેને તોડી નાખી. આ તો રિયાકારી (પાંડ) હતી..'

અમીરુલ મોભિનીન(અ.)ના જાહેરી સદ્ગુણો-સઘળા મુસલમાનોમાં આપના ઈભની ફરીતત

અબુલહસન મોહંમદ બિન જફર તમીમી નહીંવીએ મને બતાવ્યું. મોહંમદ બિન કાસિમ મહારબી બજારે મને કહ્યું. હશ્શામ બિન યૂસુફ નહીંશલીએ અમારી આગણ બયાન કર્યું. આઈજ બિન હબીબે અબુ સુબાહના હવાલાથી કહ્યું. તેમણે મોહંમદ બિન અબ્દુર્રહેમાન સલમીએ અકરમાના હવાલાથી બતાવ્યું કે એમણે ઈબે અબ્બાસને એવું કહેતા સાંભળ્યા છે કે-

‘રસૂલિલ્લાહ(સ.)એ કહ્યું કે અલી(અ.) ઈબે અભીતાલિબ મારી ઉમ્મતમાં ઈલ્મ અને બુધ્ધિમત્તામાં સૌથી અફ્જાલ છે અને મારા પછી ઈન્સાફ ઉપર આધારિત ચુકાદાઓ આપવા માટે

**નંને અસર ધરાવે છે એક કરબલાનું નામ,
એક દદનું છે નામ, બીજું છે દવાનું નામ.**

સમર્થ છે જ્યારે કે બીજા લોકો વિવાદસ્પદ ચુકાદાઓ આપે છે.’

(અબુબકર મોહંમદ બિન અમ્ર જાલીએ મને બતાવ્યું. એહ્મદ બિન ઈસા અબુ જફર અજલીએ અમને બતાવ્યું. ઈસ્માઈલ બિન અબ્કુલ્લાહ બિન ખાલિદે અમારી આગણ બયાન કર્યું. અબ્કુલ્લાહ બિન અમ્રએ અમને બતાવ્યું. અબ્કુલ્લાહ બિન મોહંમદ બિન અક્રીલે અમારી આગણ બયાન કર્યું. તેમણે હજ્ઞા બિન અબુ સઈદ ખુદરી અને તેમણે પોતાના બાપ અબુ સઈદ ખુદરીના હવાલાથી બતાવ્યું કે તેમણે કહ્યું હતું કે -)

‘મેં પયગમ્બરે ખુદા(સ.)ને કહેતા સાંભળ્યા છે કે - હું ઈલ્મનું શહેર છું અને અલી તેનો દરવાજો છે. જે ઈલ્મ પ્રાપ્ત કરવા ઈચ્છે, તે અલી(અ.) પાસેથી પ્રાપ્ત કરી શકે છે.’

(કમશઃ)

**પ્રો.અન્બાસાલી ઈસ્માઈલભાઈ સુણસરા
(મેતાવાળા)**

મોનાઈલ : ૯૮૭૪૪૪૯૮૮૪

પ્રેરાણ

રેડીમેસ

જુન્સ, શાર્ટ, ટી-શાર્ટ,
સ્લીમ શાર્ટ, ડ્રાઇગર્સ, નાઈટી અને
ચિલ્ડનવેર મળશે.

છાપી તાજ હોટલની બાજુમાં,
ડાયમંડ કોમ્પ્લેક્સ, ગાલા નં. ૧૮-એ, છાપી.

અકલારના શૂરવીર કલેજનો જોઈનો,
ખુદ બરછીની અણીએ લખ્યું વીરતાનું નામ.

કુરાને મજુદના

મુખ્ય રાશોનો પરીક્ષાચય

સૂરા નં. ૭૧ સૂરાએ નૂહ

(ગતાંકનું ચાલુ)

ત્યાર પછીની આયતોનો અનુવાદ : પણ મારા બોલાવવાનું એ પરિણામ આવ્યું કે (જેટલા વધારે મેં તેમને બોલાવ્યા તેટલા) વધારે તેઓ નાઠા. (૬)

અને મેં જ્યારે જ્યારે તેમને આ હેતુ માટે બોલાવ્યા કે તું તેમના ગુનાહો માફ કરે ત્યારે તેઓ પોત-પોતાના કાનોમાં આંગળા નાખતા રહ્યા અને (મારાથી સંતાવા માટે) પોતાનાં લુંગડા ઓઢી લીધાં અને પોતાની જ વાત પર અડી રહ્યા અને હદથી વધારે અભિમાન કરતા રહ્યા. (૭)

પછી મેં તેમને મોટા અવાજે બોલાવ્યા. (૮)

પછી તેમને જાહેર રીતે પણ સમજાવ્યા અને જોઈએ તેટલું ખાનગી રીતે પણ સમજાવ્યા. (૯)

અને કહ્યું કે તમે તમારા પરવરદિગારથી ક્ષમા માંગો, બેશક તે મહા ક્ષમાવાન છે. (૧૦)

મારા બોલાવવાનું પરિણામ એ આવ્યું કે જેટલું વધારે હું તેમને બોલાવતો હતો એટલું જ વધારે કુઝ કરીને તેઓ ભાગવા લાગ્યા.

મેં તેમને એ હેતુ માટે બોલાવ્યા કે તું તેમના ગુનાહો માફ કરે પણ તેઓ તો પોતાના કાનોમાં આંગળીઓ નાખી દેતા હતા અને માથા ઉપર કપડાં

કાશિમને મન તો સ્વાદ શાહાદતનો એ હતો, મધથી વધારે લાગ્યું છે મીઠું કળાનું નામ.

ઓઢી લેતા હતા અને પોતાની જ વાત ઉપર અડી રહેતા હતા. રખેને હું તેમને ઓળખી જાઉં અને હિદાયત તરફ બોલાવું, તેઓ એટલા બધા મગરૂર થઈ ગયા હતા કે દરેક જાણ પોતાના પુત્રને ગોદમાં લઈને જનાબે નૂહ(અ.) પાસે જઈને કહેતો હતો કે આ માણસથી ડરતા રહેજો એવું ન બને કે તમોને ગુમરાહ કરી નાખે માટે ખબરદાર તેની વાતને માનશો નહીં.

પછી જનાબે નૂહ(અ.)એ પોતાની કોમને લાંબા સાદે હિદાયત માટે બોલાવી.

પછી તેમને જાહેર રીતે પણ સમજાવ્યા અને છૂપી રીતે પણ નસીહત કરી કે અય લોકો ! તમે લાઈલાહા ઈલ્હલલ્હાહ કહો તો તમો મુક્તિ પામશો. જ્યારે આપ કોઈને એકલો જોતા તો તેના કાનમાં હિદાયતના કલામ કહેતા.

જ્યારે તેમણે હજરત નૂહ(અ.)ની વાતને માન્ય રાખી નહીં તો અલ્લાહે વરસો સુધી વરસાદ વરસાબ્યો નહીં. તેમની સ્ત્રીઓ વાંઝણી થઈ ગઈ પણ તેઓ ઈમાન લાવ્યા નહીં. પછી જનાબે નૂહ(અ.)એ અરજ કરી કે અય મારા પરવરદિગાર! મારાથી બની શકે એટલી મહેનત કરી પણ કાંઈ ફાયદો થયો નહીં. જ્યારે તે લોકોએ વરસાદ ન આવવાની અને સ્ત્રીઓના વાંઝણી થવાની ફરિયાદ જનાબે નૂહ(અ.)ને કરી તો નૂહ(અ.)એ કહ્યું કે તમો કુઝર અને ગુનાહથી તોબા કરો, મારો રબ તોબાને કબૂલ કરનારો છે.

ત્યાર પછીની આયતોનો અનુવાદ : તે તમારા માટે આસમાન પરથી પુષ્ટ પાણી વરસાવશે. (૧૧)

અને માલ તથા ઓલાદથી પણ તમારી

અદાનાસાના બો હાથ થયા એટલે કલમ, કાંડા કપાવિને ચ લખ્યું છે વફાનું નામ.

સહાય કરશે, અને તમારા માટે બગીચા ઉત્પન્ન કરશે અને તમારા માટે નદીઓ વહાવશે. (૧૨)

તમને શું થઈ ગયું છે કે તમે અલ્લાહ માટે આદરમાન ધરાવતા નથી? (૧૩)

જો કે તેણે તમને જુદી જુદી જતના પેદા કર્યા છે. (૧૪)

શું તમે આ નથી જોતા કે અલ્લાહ એક ઉપર એક (એમ) સાત આસમાનો કેવી રીતે પેદા કર્યા છે? (૧૫)

અને તમાં ચંદ્રને એક પ્રકાશ બનાવ્યો છે અને સૂર્યને એક પ્રકાશિત દીવો બનાવ્યો છે. (૧૬)

જો તમે તો બા કરશો તો તે આસમાનથી પુષ્કળ પાણી વરસાવશે અને તે માલ અને ઓલાદથી પણ તમારી મદદ કરશે. તમારા માટે બગીચા ઉત્પન્ન કરશે અને નદીઓ વહાવશે, પણ તે છતાં તેઓ ઈમાન લાવ્યા નહીં પછી જનાબે નૂહ (અ.) એ તેઓ માટે બાદદુઆ કરી.

જનાબે નૂહ (અ.) એ ફરમાવ્યું કે તમને શું થઈ ગયું છે કે તમો ખુદાના માટે આદરમાન ધરાવતા નથી?

જનાબે નૂહ (અ.) એ ફરમાવ્યું કે તમોને જુદી જુદી તરેહના પેદા કર્યા છે જે મકે પહેલાં નુદ્દી હતો પછી જામેલું લોહી થયું પછી ગોશ્ઠ-હડકાં વગેરે, પછી તેમાં રૂહ દાખલ કરી એવા શક્તિમાન ખુદાની તમો શા માટે ઈભાદત કરતા નથી? કેટલાક કહે છે કે તેનો અર્થ એ છે કે તવંગરી, ગરીબાઈ, બીમારી, તંહુરસ્તી, શક્તિ, અશક્તિ, વગેરે.

જનાબે નૂહ (અ.) એ કહ્યું કે તમો જોતા નથી કે ખુદાએ એક ઉપર એક એમ સાત આસમાનો કેવી

નામે હુસૈન ના રહે - કોશિષ યમીદની, કોશિષ હુસૈનની કે રહે બસ ખુદાનું નામ.

રીતે પેદા કર્યા છે.

તેમાં ચંદ્રને એક પ્રકાશ બનાવ્યો અને સૂર્યને એક પ્રકાશિત દીવો બનાવ્યો છે.

ત્યાર પછીની આયતોનો અનુવાદ : અને અલ્લાહે તમને વનસ્પતિની જેમ જમીનમાંથી ઉગાડ્યા છે. (૧૭)

પછી તે તમને તેમાં જ પાછા ફેરવી દે છે અને એક વખત (તેમાંથી જ પાછા) તમને કાઢશે. (૧૮)

અને અલ્લાહે જમીનને તમારા માટે બિધાનું બનાવી છે. (૧૯)

કે જેથી તમે તેના પહોળા પહોળા માર્ગો પર ચાલો ફરો. (૨૦)

જનાબે નૂહ (અ.) એ કહ્યું કે ખુદાએ તમોને અને તમારા બાપ-દાદાને જમીનથી પેદા કર્યા છે.

પછી તમને મૃત્યુ આપીને તે જ જમીનમાં લઈ જશે અને તમોને ક્યામતના દિવસે તે જ જમીનમાંથી હિસાબ માટે બહાર કાઢશે.

અને ખુદાએ તમારા માટે જમીનને બિધાનું બનાવ્યું છે કે જેથી તમો તેના પહોળા પહોળા માર્ગો ઉપર ચાલો ફરો. (કમશાં)

ગો જામ શાહાદતકા પીએ જાતે હૈ,
દુન્યાકો વો પૂરનૂર કીએ જાતે હૈ,
અય 'અમન' ચિરાગે ખાનદાને નબવી,
ગુલ હો કે ભી રોશની દીએ જાતે હૈ.

- મુન્શી ગોપીનાથ 'અમન'

ઇસ્લામ ન રહેતા કીસી તદ્દ્વીરસે નિંદા,
ઇસ્લામ હૈ કુરબાનીએ શદ્દીરસે નિંદા.

- કવિશ્રી મુન્શી બિશ્વરપ્રસાદ સાહેબ

સો વાર જો જામ મળે, સો વાર પણ મરે,
કરબલમાં કોઈએ ન લીધું જીવવાનું નામ.

શાયરીનો રસાઈદ

‘ગુલિસ્તાન’માંથી પસંદ કરેલ પંક્તિઓ

(Bad) Neighbour ((ખરાબ) પાડોશી)

ખાને એ રા કે જુન તો હેમસાયે એસે
દે દ્રેમ સ્પીમ બદુંબાર એર્ઝ
લ્કન એપીડોર બાઇન્ડ બોડ
કે પ્સ એ મ્રેગ તો હેરાર એર્ઝ
ખાના અચ રા કે ચૂન તૂ હેમસાયા અસ્તા
દ્વા દિર્ભ રીમ નાં અચાર એર્જાં
લક્કના ઉમ્મીદવાર બાયદ બૂદ
કે પાસ અઝ મગા તૂ હેરાર એર્જાં

(એવું ઘર કે જેનો પાડોશી તમારા જેવો હોય
તો તે દસ દિર્ભમના બનાવટી સિક્કા જેટલું મૂલ્ય
ધરાવે છે પરંતુ માણસે આશાવાદી બનનું જોઈએ કે
મોત પછી તે પાડોશીનું મૂલ્ય એક હજાર ગણું થઈ
જાય.)

Non - Attachment (અનાસક્તિ)

જુન મ્રેડ દ્રેફ્ટાડ જ જાઈ વ મકામ ખવીશ
દીગર ચે ગમ ખૂદ, હમા આફાક જાચી ઓસત
શાબ હર તાવાળારી બો સારાચી હમી રૂદ
દરખેશ હર કુજા કે શાબ આમદ સારાચી ઓસત

(જ્યારે માણસ પોતાનો દરજો અને પદ
ગુમાવી દે છે ત્યારે તેણે ચિંતા કરવાની જરા પણ

એણે ચુમ્ચા છે આલિદે બીમારના કદમ,
કરબલની ખાક પામી છે ખાકે શિકાનું નામ.

જરૂર નથી કેમકે આખી દુનિયા તેના માટે રહેઠાણ છે. રાતના સમયે દરેક પૈસાદાર માણસ પોતાના મહેલમાં આરામ કરે છે જ્યારે સાધુ સંતો તો રાત પડે ત્યારે જ્યાં ઈચ્છા થાય તાં રાતવાસો કરી લેતા હોય છે.)

બ્રાંચે મી ગ્રન્ડ, દલ મેં કે ડજે બસી

પ્સ એ ખ્લિફે બ્ખોહેડ ગ્રન્દષ્ટ દ્રે બગ્ડાડ
ગ્રેત જે દસ્ત બ્રાંડ, જો નહુલ બાશ આઝાદ
બર આંચા મી ગુજરાં દિલ મના કે દજલા બસી
પસ અઝ ખલીફા બુ ખ્વાહાં ગુજરિશ્ત દર બગદાંદ
ગરત જ દસ્ત બર આચાદ, ચૂ નખલ બાશ કરીમ
વરત જ દસ્ત નચાચાદ, ચૂ સરવ બાશ આચાદ

(જે ક્ષણબંગુર છે તેને જોઈને હિંમત હારી ન
જાઓ કેમકે બગદાંદમાં ખલીફો મરણ પામે તેમ છતાં
બગદાંદની દજલા નઢી વહેવાનું ચાલુ જ રાખે છે.
જો તમારી પાસે ધન સંપત્તિ હોય તો ખજૂરીના વૃક્ષની
માફક સખાવત કરો પરંતુ જો તમે ધન સંપત્તિથી
વંચિત હો તો સરુના વૃક્ષની માફક આંગાં રહો.)

Obedience (આણાપાલન/ફરમાબદારી)

મહેત્રી દ્રેબુલ ફરમાન એસે

ત્રેક ફરમાન દલીલ હ્રમાન એસે

હ્રકે સિમાય રાસ્તાન દાર્દ

સર ખ્રદ્મત બ્ર આસ્તાન દાર્દ

મહિતારી દર કબૂલ ફરમાન એસ્તા

તાક્ર ફરમાન દલીલ હરમાન એસ્તા

હર કે શૈમાચી રાસ્તાન દારદ

સારે બિદમત બાર આસ્તાન દારદ.

(આણાપાલન મહાનતાની ખાત્રી આપે છે;
નાફરમાની નિષ્ફળતા તરફ દોરી જાય છે. જે કોઈ
સદાકતવાળો (સચ્ચાઈવાળો) ચહેરો ધરાવે છે તે

‘બેફામ’ થરથારે છે બાધી મારી મુશ્કિલો,
મનમાં લખી લીધું છે મુશ્કિલકુશાનું નામ.

પોતાનું આજ્ઞાપાલનવાળું મસ્તક અલ્લાહની બારગાહમાં ધરી દે છે.)

Obligation (ઉપકાર/એહ્સાન)

હ્ર કે નાન એ ઉલ્લભ ખોલ્લા
મન્ત હાતું ત્યાં નબર્ડ
દર કે નાન અજ અમલ ખીચ ખુદ
મણાનો હાતિમતાઈ નાના

(જે કોઈ પોતાની મજૂરીથી કમાયેલો રોટલો ખાય છે તેણે હાતિમતાઈ (જેવા સખી માણસ)નો એહ્સાન ચઢાવવો પડતો નથી..)

નોંધ : હાતિમતાઈ પોતાની સખ્ખાવત અને મહેમાનનવાળી માટે પ્રય્યાત હતો.

હ્ર કે બા ઉલ્લભ દોષ બ્રાબરાસ્ત
રફત બે પાયમર્ડી હમ્સાયે દ્ર બેસ્ત
દસ્કાકે જા ઉકૂલત દોગમ બરાબર અસ્ત
રફતન બે પાયમર્ડીએ હમસાયા દર જેહિશન

(સાચું તો એ છે કે પાયોશીઓની મદદથી જન્મતમાં જવું તે બાબત દોગમની યતનાઓ વેઠવા બરાબર છે.)

બે નાન ખ્ષક કનાત કનીમ વ જામા દલક
કે બાર મહેનત ખુદ બે કે બારે મિનનત ખલક

(સૂક્ષ્માયેલો રોટલો ખાઈને અને ખરબચડાં કપડાં પહેરીને સંતોષ માનવો વધારે સારી બાબત છે કારણ કે બીજાઓના એહ્સાન હેઠળ રહેવું એના કરતાં તો પોતાની જરૂરિયાતોનો ભાર વેઠી લેવો વધારે પસંદગીપાત્ર બાબત છે.)

નાનમ એફર્ઝોડ વાં કાસ્ટ
બીનોવાયી બે એ મદ્દત ખોસ્ત

ઉંગ્યો જ્યાં ચાંદ, તારાની બરાબર થઈ ગયાં આંસું,
મોહર્સમ આવતાં આંખોનો અવસર થઈ ગયાં આંસુ.

નાનમ એફર્ઝોડ વ આનારથ્યમ કારાત
બોનાવાઈ બે અજ મજિલતો ખ્વાસાત

(તેણે મારી રોજીમાં વધારો કરી દીધો પરંતુ મારા ગૌરવને ઓછું કરી નાખ્યું. કોઈની આગળ હાથ લાંબો કરીને માગવાનું અપમાન સહન કરવું એના કરતાં તો ગરીબાઈને વેઠી લેવી વધારે સારી બાબત છે.)

Old Age (ઘંડપણ/વૃદ્ધાવસ્થા)

ત્રેબ નુજોદ જી પીર મજ્જો
કે દગ્ર નાયદ આં રફતા બોજવી
રા રૂન રસીદ રકત દર નાખર આમદ ચુનાન કે રાંગાનુ

(કોઈ ઘરડા માણસ પાસેથી યુવાનીના જોશની આશાન રાખો કેમકે જરણામાં થઈને જે પાણી વહી ગયું છે તે પાછું આવી શકતું નથી. જ્યારે પાક કાપવા માટે તૈયાર થઈ જાય છે ત્યારે તે લીલાછમ અને તાજા છોડની માફક ઉંચો અને ટડ્યાર રહી શકતો નથી.) (કમશાં)

જોઈએ છે.

મોમિન મેડીકલ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ સંચાલિત 'લાઈફ લાઇન મેડીકલ શોપ એન્ડ કન્સલ્ટેશન' માટે
❖ ડોક્ટર (M.B.B.S.)

બાયોડેટા સાથે અરજી કરવી.

:::::::::: સરનામું ::::::::::::

હોટલ સહયોગ, કીલાચંદ શોપીંગ સેન્ટર,
કોહીનૂર સિનેમાની બાજુમાં, પાટણ-૩૮૪૨૬૫
મો.૮૮૨૪૦૬૫૪૪૦, ૮૮૨૪૬૦૦૪૨૮

અમસ્તી તો હતી બે ચાર ટીપાં જેટલી શક્તિ,
મગાર માણે અજા આવ્યો, સમંદર થઈ ગયાં આંસુ.

ખુદાના વિશિષ્ટ સર્જનમાં ખુદાની માઅરેફત

લેખન : મો. મોહંમદ હુસૈન દાઉદભાઈ નુરભાણેજ(ઇલોલ તલાવ)

અલ્લાહ તાલાલા હદીસે કુદસીમાં ફરમાવે છે કે હું એક ધૂપો ખજાનો હતો, જાહેર થવાની ઈજ્ઞા થઈ એટલે મેં આ દુનિયા પેદા કરી છે. અલ્લાહે આપણને એટલા માટે પેદા કર્યા છે કે આપણે તેને ઓળખીએ, તેની માઅરેફત મેળવીએ. અલ્લાહની માઅરેફત, કુદરતની અજાયબીઓ અને તેણે બનાવેલી ચીજો સંબંધે મનન કરીને થઈ શકે છે.

આ સૂચિમાં કેટલી બધી રંગબેરંગી ચીજો બનાવી છે ! અને તેની યોજનામાં કેટલો બધો કમાલ રહેલો છે ! એની ડિયાઓમાં કેટલી કાર્યદક્ષતા રહેલી છે ! આ બધી બાબતોનું બારીક અવલોકન કરીને અને તેના ખાલિક વિષે ચિંતન કરવામાં આવે તો એનાથી સમજાશે કે એ કેટલો ભવ્ય હશે કે જેની બનાવેલી તદ્દન નજીવી ચીજોમાં પણ જરા જેટલી ખોડખાંપણ કે દોષ રહેલો નથી. આ સૂચિ અને તેની રચના પર વિચાર કરવાથી પણ અલ્લાહની માઅરેફતનું ભાન થાય છે.

અલ્લાહે ઘડેલી ચીજો અગણિત છે. એની યોજનાઓ તો એટલી ગૂઢ છે કે સહીઓથી ઈન્સાન તેના પર વિચાર કરતો આવ્યો છે છતાં એનો સાર પામી શક્યો નથી. એની બુધ્ધિ કુદરતના બેદો ઉકેલવામાં નિષ્ઠળ નિવડી છે. કુદરતે સર્જેલી સધળી ચીજોમાં ઈન્સાનનું સર્જન સર્વશ્રેષ્ઠ સર્જન ગણાય છે. ઈન્સાનને અકલે સલીમ (સદબુધ્ધિ) આપવામાં આવેલ છે. આ અકલ-બુધ્ધિથી ઈન્સાને કુદરતની માઅરેફત તરફ આગળ વધવાનું છે.

માઅસૂમ(અ.)ની હદીસ છે કે કુદરત(ના

હતી ખુદાનાં દુઃખો પર માગ કોડી જેટલી કિંમત,
વહ્નાં જો શાહના ગમમાં તો ગોહર થઈ ગયાં આંસુ.

સાનિધ્ય)માં એક કલાક ચિંતન કરવું એક વર્ષની ઈબાદત કરતાં પણ શ્રેષ્ઠ છે. ખુદાએ આપણું સર્વશ્રેષ્ઠ સર્જન તરીકે સર્જન કર્યું છે. તેનું રહસ્ય માનવી કદી ઉકેલી શકવાનો નથી. તેના રહસ્યને પામવા માટે તે દિશામાં મુસાફરી ચાલુ કરવામાં જ એની માઅરેફત મેળવવાનો હેતુ સિધ્ય થઈ શકે તેમણે. આ મુસાફરીનો કોઈ અંત જ નથી. અલ્લાહે ઈન્સાનનું સર્જન કર્યું છે તે બાબતે અલ્લાહ ફરમાવે છે કે ઈન્સાનનું સર્જન અમે કેવું સરસ કર્યું છે ! મૌલા અલી(અ.)નું કથન છે કે તમારામાં આખી દુનિયા સમાયેલી છે. ઈમામ જાફરે સાદિક(અ.)એ ફરમાવ્યું છે કે આપી દુનિયામાં જેટલા જીવો છે તેના કરતાં વધારે જીવાત્માઓ તમારામાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે. ઈન્સાન પોતે પોતાને ઓળખે તો અલ્લાહની માઅરેફતનાં દર્શન થઈ શકે છે. હજરત અલી(અ.)ના પ્રઘાત કોલ મુજબ જેણે પોતાના નફસને, આત્માને ઓળખ્યો તેણે તેના રબને ઓળખ્યો. રૂહ અને શરીરના મિશ્રણથી આપણું જીવન અસ્તિત્વ ધરાવે છે. આપણે રૂહ વિષે કદી માઅરેફત મેળવી શકવાના નથી પણ શરીર વિષે જાણીને સર્જક વિષે માઅરેફતનો એક અંશ મેળવી શકીએ છીએ. હકીમોએ એના સંબંધી જે જ્ઞાન મેળવ્યું છે તે અંશ આનાથી વિશેષ નથી એની કુદરત વિષે નખીઓ કે અવલિયા અલ્લાહનું જ્ઞાન આ હદીસોના જ્ઞાન કરતાં ધાણું વિશેષ છે. છતાં તેઓ કુદરતની હકીકતને સંપૂર્ણપણે જાણી શકતા નથી.

કુદરતે સર્જેલી દરેક ચીજ, ભલેને એ નાની

હતાં દેખાવમાં તો એ ફક્ત ઝાળકનાં ટિન્ડુઓ,
ભળી ખુશબૂ અકીદતની તો અતાર થઈ ગયાં આંસુ.

હોય કે મોટી હોય, એક અને અનોખી છે. કુદરતે દરેક ચીજમાં કોઈક ખાસ વિશિષ્ટતા મૂકેલી છે. અનું દરેક સર્જન બીજાથી ભિન્ન છે. કુદરતે સર્જલાં બે પાંદડાં પણ તદ્દન એક સમાન જોવા મળતાં નથી. ભિન્નતા એ કુદરતનો નિયમ છે.

આ રીતે જોતાં જેમ ચહેરાથી-બહારથી આપણે એક બીજાથી અલગ દેખાઈએ છીએ એવી જ રીતે અંદરથી પણ એકબીજાથી અલગ હોઈએ છીએ. એક માણસના આંગળાની છાપ બીજાને મળતી આવતી નથી. એ જ રીતે એના શરીરનો કોઈ પણ ભાગ બીજી વ્યક્તિને બધી રીતે આબેદૂબ મળતો આવતો નથી. જુદી જુદી વ્યક્તિઓની હોજરી દેખાવમાં અને કદમ્બાં, આકાર અને રચનામાં અલગ અલગ હોય છે અને તેમની પાચનશક્તિ અને પાચનની પ્રક્રિયા પણ અલગ અલગ હોય છે. ખોરાકને પચાવવા માટે હોજરીમાં આવતા પેચીન નામના રસનું અને હાઈસ્ક્રોકલોરિક એસિડનું પ્રમાણ પણ જુદું હોય છે. અમેરિકાના પ્રભ્યાત જોયો ફાઉન્ડેશન તરફથી પાંચ હજાર નોર્મલ ગણાતી વ્યક્તિઓના એક અભ્યાસમાં આ વાત જાણવા મળી છે.

આપણે અવારનવાર નોર્મલની વાત કરીએ છીએ પણ આ નોર્મલની વાત બહુ છેતરામણી છે કારણ કે નોર્મલ બ્લડ પ્રેશર, નોર્મલ ટેમ્પરેચર, હદ્યના નોર્મલ ધબકારા, નોર્મલ ઊંઘ કે નોર્મલ ખોરાક જેવું ખરેખર કશું હોતું નથી. નોર્મલ ગણાતા માણસોના હદ્યની બાબતમાં પણ ભિન્નતા જોવા મળી છે અને તેમના રૂધિરાભિસરણમાં પણ ભિન્નતા જોવા મળે છે. સામાન્ય રીતે નોર્મલ ગણાતી જુદી જુદી વ્યક્તિઓની થાઈરોઇડ ગ્રંથિઓ, પિચ્યુટરી, એન્ડોકાઈન વગેરે વિવિધ

ખરેખર તો હતાં પાણી સમાં પાણી, છતાંએ કાં-કોઈ દુશ્મનના લિલને કાજ પથ્થર થઈ ગયાં આંસુ?

ગ્રંથિઓમાં ભિન્નતા જોવા મળી છે. આની અસર માણસની વર્તણૂક અને સ્વભાવ પર અચૂક પડે છે. એટલે કે દરેક વ્યક્તિ જુદા જુદા સંજોગોમાં જુદી જુદી રીતે વર્તે છે. એટલું જ નહીં પણ પોતાની વર્તણૂકને જ સાચી માને છે અને બીજા ઉપર હસે છે કે ગુસ્સે થાય છે.

આપણા જ્ઞાનતંતુઓની રચના પણ વ્યક્તિએ વ્યક્તિએ ભિન્ન હોય છે. એના પરિણામે આપણી લાગણીશીલતા પણ ભિન્ન હોય છે. એક માણસને થોડુંક વાગતાં તે ચીસ પાડી ઊઠે છે જ્યારે બીજાને એટલું વાગતાં તેના ચહેરાની રેખાઓ પણ બદલાતી નથી. આવું બને ત્યારે આપણે એક વ્યક્તિને ઢીલી-પોચી ગણીએ છીએ અને બીજાને મજબૂત ગણીએ છીએ. પણ બન્નોમાં રહેલા શારીરિક તફાવતની આપણાને ખબર જ હોતી નથી. જ્ઞાનતંતુઓના અમુક તફાવતના કારણે એક વ્યક્તિને બીજી વ્યક્તિના કરતાં વધારે પીડાનો અનુભવ થાય છે એ આપણે જાણતા નથી હોતા.

આપણી જ્ઞાનેદ્રિયો - આંખ, નાક, જીબ અને ચાંમડી જે કાર્યો કરે છે તેનો મુખ્ય આધાર તેમાં રહેલા જ્ઞાનતંતુઓ પર હોય છે. બાબ્ય જગતનું જ્ઞાન આપણાને આ જ્ઞાનેન્દ્રિયો દ્વારા થાય છે અને એની રચના તેમજ તેમાં ફેલાયેલા જ્ઞાનતંતુઓની રચના ભિન્ન ભિન્ન હોય છે અને આપણું મગજ પણ એક બીજાથી ભિન્ન હોય છે. એક માણસના ચહેરાથી બીજા માણસનો ચહેરો જેટલો જુદો હોય છે, એના કરતાં પણ મગજ વધારે ભિન્નતાવાળું હોય છે અને એટલે જ આપણા વિચારો અને વિચાર કરવાની પદ્ધતિઓ અલગ અલગ હોય છે. વ્યક્તિઓમાં રહેલી આવી ભિન્નતા પતિ-પત્નીઓની બાબતમાં ઘણી વાર હળવા રમૂજ પ્રસંગો તો ઘણી વાર

હની એની હુકુમત દર્દની દુનિયા ઉપર એવી, લીધું શહેરનું જયાં નામ, હાજર થઈ ગયાં આંસુ.

ગંભીર પ્રસંગો સર્જે છે. એકને હંડી લાગે છે ત્યારે બીજાને ખુલ્લામાં સૂવું ગમે છે. એકને સુગંધ ગમે છે ત્યારે બીજાને એનાથી શરદી થઈ જાય છે. એકનો ખોરાક જોઈને બીજાને હેરત થાય છે અને એકને વહેલી ઉંઘ આવે છે ત્યારે બીજાને એથી ગુસ્સો ચઢે છે. આવી વિવિધતામાં એકતા રાખવી એમાં આપણું કમાલ છે.

આ બધું એ સાબિત કરે છે કે એવરેઝ કે નોર્મલ વ્યક્તિ શોધવી મુશ્કેલ હોય છે. અમુક રીતે આપણે બધા સરખા હોવા છતાં દરેકને પોતપોતાની બિન્નતા હોય છે. નોર્મલ વ્યક્તિને બે આંખ, બે કાન, એક નાક હોવા છતાં બીજી કોઈ પણ વ્યક્તિ કરતાં તે જુદી તરી આવે છે. એક રીતે શરીરની આંતરિક બાબતોમાં પણ અનેક તફાવત હોય છે અને પરિણામે વ્યક્તિઓની શારીરિક અને માનસિક શક્તિઓમાં તેમજ વર્તન અને વલણમાં બિન્નતા જોવા મળે છે. બીજી વ્યક્તિઓમાં આપણને જ્યારે વિચિત્રતા દેખાય ત્યારે તે તેની વિશિષ્ટતા છે એમ માની સ્વીકારી લેવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ અને આપણા પોતાનામાં જો એવું કશુંક દેખાય તો એ પણ કુદરતી છે એમ માની સંકોચ કે શરમની ભાવના મનમાંથી કાઢી નાખવી જોઈએ. (મોભિન બેનિયાઝ હોવો જોઈએ.)

એક વ્યક્તિનું નાક, ચહેરો, આંખો, અવાજ, વગેરે જે રીતે બીજાથી જુદા પડે છે એ જ રીતે એક આખે આખી વ્યક્તિ બીજી કોઈ પણ વ્યક્તિથી તદ્દન જુદી છે. આ પૃથ્વી પર ત્રૈ એક અનોખા છો. તમારી જોડ કુદરતે અગાઉ ક્યારેય બનાવી નથી અને હવે પછી પણ ક્યારેય બનાવશે નહીં. કુદરત જે હેતુ માટે તમારું સર્જન કર્યું છે એ હેતુની પૂર્તિ માત્ર ત્રૈ જ કરી શકો છો અને ત્રૈ જેવા છો

**બીજું તો લેટ કોઈ કચાં હતી કાસિમની શાદીમાં?
ફર્યો જ્યાં થાળ મહેંદીનો, ત્યાં સાદર થઈ ગયાં આંસુ.**

તેવા રહીને જ તે પૂરી શકો છો. (આંદભર રાખવાથી કે વાણી વર્તનમાં બિન્નતા રાખવાથી આ હેતુ સિધ્ય થશે નહીં. નાના બાળકમાં આ દુગુણ ન હોવાથી તે માસૂમ કહેવાય છે.)

જીવનના આ પ્રવાસમાં આપણે સૌઅં ઘણું શીખવાનું છે. દરેક પળો, દરેક પ્રસંગો ઘણું શીખવાનું છે. પરંતુ એ શીખતી વખતે આપણે આપણા પણ ગુમાવવાનું નથી. આપણે બીજા જેવા નહીં, આપણા જેવા બનવાનું છે.

તમારો સ્વભાવ ત્રૈ અમુક અંશે બદલી શકો છો. શારીરિક, માનસિક ક્ષમતા પણ બદલી શકો છો. પરંતુ તમારા માંહેનું બધું ત્રૈ બદલી શકતા નથી. ત્રૈ બીજા જેવા બહાદુર નથી. ત્રૈ બીજા જેવા કઠળ નથી. બીજા જેવા ચાલાક નથી. જે હેતુ માટે તમારું કુદરતે સર્જન કર્યું છે એ ત્રૈ જેવા છો એવા રહીને જ પાર પાડી શકો છો. કુદરતે કોઈ વિશિષ્ટ રીતે જ તમને ઘડ્યા છે અને એ રીતે તમારું જીવન જીવીને જ તમારું સ્થાન અને સૂષ્ટિને શોભાવી શકો છો.

આ ત્યારે સંભવી શકે છે કે જ્યારે આપણે આંદભર, વાણી, વર્તનની બિન્નતા આપણા સાનિધ્યના લોકોનું આંધળું અનુસરણ વગેરેથી બચીને સ્વઅધ્યયન કરીને સાચા માર્ગદર્શકની સૂચનાઓ, આજ્ઞાઓનું પાલન કરીએ.

અલ્લાહથી આપણે દુઆ કરીએ કે અલ્લાહ આપણને એવું ઈલ્મ અતા ફરમાવે કે જેના દ્વારા આપણે આપણને ઓળખીએ, બીજાઓને ઓળખીએ, સૂષ્ટિના દરેક સર્જનને ઓળખીએ અને એ રીતે ચિંતન કરતા કરતા ખુદાની માઅરેફત તરફ પ્રચાણ કરીએ. *

**અલમબારદારની જે મશક છેદાઈ નદી કાંઢે,
નથનમાં ધાર થઈ એનો જ મંગર થઈ ગયાં આંસુ.**

અરબ પ્રદેશ બહારના રાજીવીઓને ઈસ્લામ સ્વીકાર માટે લખેલ

ઉગ્રત મોહંમદ મુસ્તફા(સ.)ના પત્રો

પત્ર નં. ૫

બહારૈનના ગવર્નર મુન્ડિર બિન સાવાને પત્ર

سَمَّا اللَّهُ الرَّحْمَمُ الرَّحِيمُ رَسُولُ اللَّهِ بِ
الصَّرِّفِ لِسَوْدَى سَلَامٍ عَلَىٰ مَا يَعْلَمُ اللَّهُ
الَّذِي أَرْبَلَ لِلْأَمْرِ وَسَكَنَ إِلَيْهِ الْأَمْرُ
اللَّهُ وَمَا يَرِكُ عَلَيْهِ وَرَدَ بِعِلْمِهِ فَالىٰ مَا يَرِكُ
لَسْلَوْتُ مَرْعِدَ قَعْدَ طَافَتْ مَرْعِدَ سَوْدَى طَافَوْ
إِنَّ رَسُولَكَ مُحَمَّدًا سَوْدَى عَلَىٰ كَرَّالَهُ اَكْرَمَهُ
كَمَّ سَارَ - لِلْمُسْلِمِينَ مَا سَلَّمُوا نَلَهُ وَهُدَى
أَرْبَلَ - وَسَلَّمَهُ عَادَ مَهْيَا صَلَّمَهُ عَادَ هُرَيْرَةَ
مَاهِفُ عَلَىٰ كَلَمَهُ وَسَلَّمَهُ وَلَهُ اَكْرَمَهُ

રસૂલિલ્લાહ(સ.)એ ‘અલ-અલા’ બિન તુલુલિલ્લાહ(સ.)એ તેના જવાબમાં નીચે હલ હુદ્રામીને ઈસ્લામ સ્વીકારની દાવત આપતો
પત્ર લઈને બહારૈનના ગવર્નર તરફ મોકલ્યો.
જવાબમાં અલ મુન્ડિર બિન સાવાએ નીચે મુજબ
પત્ર લખ્યો :

‘અલાહના પચ્ચામ્બર(સ.) ! મને
આપના આદેશો મળ્યા. આના પહેલાં મેં તમારો
પત્ર વાંચ્યો હતો કે જે આપે બહારૈનના લોકોને
ઈસ્લામની દાવત આપતો લખ્યો હતો. તેમનામાંથી
કેટલાકને ઈસ્લામે આકર્ષ્યા છે અને તેઓ
ઈસ્લામના દાયરામાં પ્રવેશ્યા છે. જ્યારે
કેટલાકને તેનાથી આકર્ષણ થયું નથી. મારા
દેશમાં પારસીઓ અને યધૂદીઓ રહે છે અને
તેથી આપ મને જણાવી શકો છો કે તેમની સાથે

તૂટલી જોઈ ભરછીની અણી અકબરની છાતી પર,
તો કટકા થઈ કલેજના નથન પર થઈ ગયાં આંસુ.

કેવો વ્યવહાર રાખવો.’

રસૂલિલ્લાહ(સ.)એ તેના જવાબમાં નીચે
મુજબ પત્ર લખ્યો :

‘બિસ્મિલ્લાહિર રહમાનિર રહીમ.

મોહંમદ રસૂલિલ્લાહ તરફથી મુન્ડિર બિન
સાવા જોગા.

તમારા ઉપર સલામ થાય. હું એવા
અલાહની હમદ કરું છું કે જેનો કોઈ ભાગીદાર
નથી, અને હું સાક્ષી આપું છું કે મોહંમદ તેના
બંદા અને રસૂલ છે. તેથી હું તમને શક્તિશાળી,
યશસ્વી અલાહની યાદ આપાવું છું. જે કોઈ
આ તાકીદનો સ્વીકાર કરી લે છે તે પોતાના
ભલા માટે કરે છે. જે કોઈ મારા સંદેશવાહકોને
અનુસરે છે અને તેમની હિંદાયત મુજબ અમલ

તરસમાં પાણી બદલે લોહી અસગરને ગળે જોઈ,
હૃદયનાં લોહીનું આંખે ઝ્યાંતર થઈ ગયાં આંસુ.

કરે છે તે હકીકતમાં તો મારી જ સલાહનો કરું છું અને હું ગુનેગારોના ગુનાઓને માફ સ્વીકાર કરે છે. મારા સંદેશવાહકોએ તમારા વર્તનની ઊંચી પ્રશંસા કરી છે. તમે તમારા હોદ્દા ઉપર ચાલુ રહેશો. નવમુસ્લિમોને તેમના ધર્મનો પ્રચાર કરવાની સંપૂર્ણ તક આપજો. બહુરૈનના લોકો સંબંધી હું તમારી ભલામણનો સ્વીકાર

કરું છું અને હું ગુનેગારોના ગુનાઓને માફ કરું છું. તેથી તમે પણ તેમને માફ કરી શકો. બહુરૈનના લોકોમાંથી જે કોઈને તેમના યહૂદી કે પારસી ધર્મ પર ચાલુ રહેવાની ઈરછા હોય તો તેમની પાસેથી જર્ઝિયાવેરો વસૂલ કરવો જોઈએ.’ (આ’દ અલ મ’આદ, 3/૬૧,૬૨)

પત્ર નં. ૬

યમામાના ગવર્નર હૈંગા બિન ‘અલીને પત્ર

‘બિસ્મિલલાહિર રહમાનિર રહીમ
મોહંમદ રસૂલિલલાહ તરફથી હૈંગા બિન
‘અલીના જોગ.

સલામ હોજો એના ઉપર કે જે સાચી હિદાયતને અનુસરે છે. જાણી લેજો કે મારો દીન સર્વ જગ્યાએ છવાઈ જશે. તમારે ઈસ્લામ ધર્મ સ્વીકારવો જોઈએ અને જે કંઈ તમારા કબજામાં હોય તે તમારું જ રહેશો.’

રાજદૂત કે જેમની પસંદગી કરવામાં આવી હતી તે સુલૈન બિન ‘અમૃ અલ ‘અમીરી હતા કે જેઓ પોતાનો સંદેશો પહોંચાડ્યા પછી રસૂલિલલાહ(સ.) તરફ નીચે મુજબ વળતો જવાબ લઈને આવ્યા હતા. ‘જે દીન તરફ આપ દાવત આપો છો તે ખૂબ સારો છે. હું એક પ્રખ્યાત વક્તા અને શાયર છું. અરબ લોકો મને ઊંચું સન્માન આપે છે અને મારી ગણના તેમનામાં થાય છે. જો આપ મને આપની હુકૂમતમાં શામેલ કરશો તો આપનું અનુસરણ કરવા માટે હું તૈયાર છું.’

પછી ગવર્નર સુલૈનને ઈનામથી નવાજ્યા

અને તેમને હજના કાપડમાંથી બનાવેલો પોખાક ભેટ આપ્યો. અલબત્ત, તેમણે આ બધી બંધિસોને રસૂલિલલાહ(સ.)ના કદમોમાં મૂકી દીધી.

રસૂલિલલાહ(સ.)એ હૈંગાની માગણીનો સ્વીકાર ન કર્યો. આપ હંમેશાં આવા આદેશાત્મક અવાજને ધીમો પાડી દેતા હતા અને આપ ફરમાવતા હતા કે આ સમગ્ર બાબત અલ્લાહના હાથમાં છે કે જે કોઈને આપવાની તેણે ઈરછા કરી તેને તેણે આપી દીધી. પછી પાછળથી જિબ્રિલ એવી વહી લઈને નાજિલ થયા કે હૈંગા મૃત્યુ પામ્યો છે. રસૂલિલલાહ(સ.)એ આ સમાચાર બાબતે પોતાનો અભિપ્રાય દર્શાવતાં ફરમાવ્યું, ‘યમામા એક એવા જૂહાનો ઉદ્ય કરવાનું જ છે કે જે પોતે જ પયગમ્બરીનો ખોટો દાવો કરશે પરંતુ પાછળથી તેને મારી નાખવામાં આવશે.’ કાતિલની ઓળખાણની બાબતમાં એક પ્રશ્નના જવાબમાં રસૂલિલલાહ(સ.)એ ફરમાવ્યું, ‘તે ઈસ્લામના અનુયાયીઓ માંથી, તમારામાંથી જ એક છે.’ (આ’દ અલ મ’આદ, 3/૬૩)

પત્ર નં. ૭

દમાકસના બાદશાહ હારિસ બિન અબી શામિર અલ ઘસ્સાનીને પત્ર

‘બિસ્મિલલાહિર રહમાનિર રહીમ
મોહંમદ રસૂલિલલાહ તરફથી અલ હારિસ

પૂજ્યાં જ્યારે હુકૈને કે મદદ કરનાર છે કોઈ?
તો એના પ્રશ્નનો જાણો કે ઉત્તર થઈ ગયાં આંસુ.

બિન અબી શામિર જોગ.

સલામ હોજો એના ઉપર કે જે

કપાવ્યું જેણે સર સજા મહીં, બસ એના કદમોમાં,
સર્થી એવાં કે દિલના દર્દના સર થઈ ગયાં આંસુ.

હિદાયતને અનુસરે છે અને તેમાં ઈમાન ધરાવે છે અને તેને હક માને છે. હું તમને ફક્ત એક એવા ભાગીદાર વગારના અલ્લાહમાં ઈમાન ધરાવવા માટેનું આમંત્રણ આપું છું, ત્યાર પછી તમારી હુકૂમત તમારી રહેશે.'

શુજા' બિન વહાબને આ પત્ર હારિસ પાસે લઈ જવાનું સન્માન પ્રાપ્ત થયું હતું કે જેણે આ પત્ર હાજર રહેલાઓની સમક્ષ વાંચ્યો તો સાંભળતાંની સાથે જ ગુર્સામાં ગાંડોતૂર થઈ ગયો અને કહેવા લાગ્યો, 'મને મારા દેશમાંથી બહાર કાઢવાની હિંમત કોણી છે? હું તેની (રસૂલિલ્હાહની) સામે લડીશ', અને ઘમંડપૂર્વક રસૂલિલ્હાહ(સ.)ની ઈસ્લામ ધર્મમાં દાખલ થવા માટેની દાવતને હુકરાવી દીધી. (જા'દ અલ મા'અદ મુહદરત તારીખ અલ ઉસ્માન અલ ઈસ્લામિયા-૧, ૧૪૬)

*

ડિસ્ટ્રીક્ટ ઈસ્પેક્ટર લેન્ડ રેકર્ડ હિંમતનગરમાં કામ કરતા લાયસન્સી સર્વેયર

જમીનની માપણી માટે તથા
ઓન. એ. માટે મળો.

એચ. જે. વિજાપુરા
મુ. જેઠીપુરા, તા. ઈડર,
જિ. સાબરકાંદા.

મોબાઇલ : ૯૮૯૮૭૫૬૪૦૬

Print Your Dream

One 10
ફોટો કલર લેબ

દુકાન : ૨૬ થી ૨૮, બોયરામાં, સીટી પોઇન્ટ કોમ્પ્લેક્સ, સ્ટેશન રોડ, પાટણ - ૩૮૪ ૨૬૫

ફોટો પિન્ટિંગ કોઈ પણ મિડીયામાંથી ફોટો પિન્ટ
(મોબાઇલ, મેમરી કાર્ડ, રોલ) વગરે

4x6 થી 30x100 સુધીની પિન્ટ કાઢી આપવામાં આવશે.

વિડીયો શુટીંગ તેમજ ફોટોગ્રાફી, આલબમ કિયેશન
તથા દરેક પ્રકારના આલબમ બાઈન્ડીંગ કરી
આપવામાં આવશે.

છોટલનું મેનું બનાવી આપવામાં આવશે.

ફોટો
ફેમ
મળશે

ગુલામઅલી એચ. નાંડોલીયા
મો. ૯૯૨૪૨૪૨૧૧૦
હસનાલી આઈ. ખોરજુયા
મો. ૯૯૨૫૬૩૪૨૮૮
ઓફિસ : (૦૨૭૬૬) ૨૨૦૩૮૬

સર્વશ્રી કાર્યક્રમ

મૌલાના ઓબયદુલ્લાહ
અમૃતસરી દ્વારા સંપાદિત
'અર્જુલ મતાલિબ'નો અનુવાદ

જનાબે અમીર(અ.)ના અમલી ફક્તાએલનું વર્ણન

જનાબે સૈયદતુન્નિસા ફાતેમા
મેહરા(અ.)નાં ગુણગાન

એ બાબતનું વર્ણન છે કે જ્યારે જનાબે સરવરે આલમ(સ.) સફરમાંથી તશરીફ લાવતા હતા તો સૌથી પહેલાં જનાબે સૈયદા(અ.)ની મુલાકાત કરતા હતા :

(૧) શૂભાન કહે છે કે જનાબે રસૂલે અકરમ(સ.) સફરમાં તશરીફ લઈ જતા હતા તો સૌથી છેલ્લે જનાબે ફાતેમા(અ.)ને મળતા હતા અને જ્યારે (પાછા) તશરીફ લાવતા તો સૌથી પહેલાં જનાબે ફાતેમા(અ.)ને મળતા હતા.

(૨) અખુ શોઅલ્બા કહે છે કે જ્યારે જનાબે રસૂલિલ્લાહ(સ.) ગજવાતથી અથવા સફરથી તશરીફ લાવતા તો શરૂઆત મસ્જિદથી કરતા હતા અને તેમાં બે રકાત (નમાઝ) પઢીને જનાબે ફાતેમા(અ.)ની પાસે તશરીફ લઈ જતા હતા ત્યાર પછી પોતાની પત્નીઓ પાસે તશરીફ લઈ જતા હતા.

(૩) ઈઝ્ને અભાસ(રજી.અ.) કહે છે કે જનાબે રસૂલિલ્લાહ(સ.) સફરથી તશરીફ લાવતા હતા તો સૌ પ્રથમ જનાબે ફાતેમા(અ.)ની પાસે જતા.

કયામતના દિવસે સૌથી પહેલાં જન્મતમાં જનાબે ફાતેમા(અ.)નું દાખલ થતું :

ઉદાક મસ્તકે ફરવું પડયું ગયનબને-એ સુણતાં,
નયનમાં બાજ્યાં ઝળપણીયાં ને ચાદર થઈ ગયાં આંસુ.

(૧) અભી હુરૈરા કહે છે કે જનાબે રિસાલત માલા(સ.)એ ફરમાવ્યું છે કે જે માણસો સૌ પ્રથમ જન્મતમાં દાખલ થશે તો અલી(અ.) અને ફાતેમા(અ.) છે. ફાતેમા(અ.)નું ઉદાહરણ આ ઉમતમાં એવું છે કે જેવું બની ઈસરાઈલમાં મરિયમ બિન્તે ઈમરાનનું.

(૨) અખુ હુરૈરા(રજી.અ.) કહે છે કે આં હજરત(સ.)એ ફરમાવ્યું છે કે બધા જ નભીઓ(અ.)ને કયામતના દિવસે એવા ચોપગાં (પ્રાણીઓ) ઉપર સવાર કરવામાં આવશે કે જે એમની કોમના મોમિનોના પ્રમાણે હશે અને સાલેહ પયગભરને ઊંટડી પર સવાર કરવામાં આવશે અને હું બુરાક ઉપર સવાર હોઈશ અને મારી આગળ ફાતેમા(અ.) હશે.

કયામતના દિવસે જનાબે સૈયદા(અ.)ના આગમન વખતે ત્યાં રહેલા લોકોને મસ્તક ઝુકાવવાનો અને પોતાની નજર નીચી રાખવાનો અલ્લાહ તરફાલ તરફથી હુકમ થશે :

(૧) ઈઝ્ને અભ્ર કહે છે કે જનાબે રસૂલે મકબૂલ(સ.)એ ઈરશાદ ફરમાવ્યો છે કે જ્યારે કયામતનો દિવસ થશે તો પોકારવાવાળો અર્શની અંદરથી પોકારશે કે અય અહીં (હાજર) રહેલા લોકો! તમારી આંખો બંધ કરી દો અને તમારાં મસ્તક ઝુકાવી દો જેથી ફાતેમા(અ.) બિન્તે

અમે લખતાં રહ્યાં આંખોથી કરબલની કરણ કથની,
અને 'ભેફામ' એ કથનીના અક્ષર થઈ ગયાં આંસુ.

મોહંમદ(સ.) સિરાત ઉપરથી પસાર થઈ જાય.

(૨) અબુ અયુબ અન્સારી(રજી.)થી રિવાયત છે કે જ્યારે ક્યામતના દિવસે અલ્લાહ સુખ્ખનહું વ તાલા પહેલાંના જમાનાના અને પાછળના જમાનાના બધા જ લોકોને એક મેદાનમાં એકઠા કરી લેશે. ત્યાર પછી એક પોકારવાવાળો અર્શની અંદરથી પોકારશે કે અલ્લાહ સુખ્ખનહું વ તાલા ફરમાવે છે કે અય હાજર રહેલા લોકો ! તમે તમારા મસ્તક ઝુકાવી દો અને તમારી આંખોને બંધ કરી દો. આ ફાતેમા(અ.) બિન્તે મોહંમદ(સ.) છે કે જે સિરાત ઉપરથી પસાર થવાનો ઈરાદો ધરાવે છે.

(૩) હજરત અલી(રજી.અ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલે ખુદા(સ.)એ ફરમાવ્યું છે કે જ્યારે ક્યામતનો દિવસ આવશે તો એક પોકારવાવાળો એવું પોકારશે કે અય લોકો ! બંધ કરી લો તમારી આંખો ત્યાં સુધી કે જ્યાં સુધી ફાતેમા(અ.) બિન્તે મોહંમદ(સ.) પસાર ન થઈ જાય.

જનાબે સૈયદા(અ.)ને જનતમાં મૂસા(અ.)ની માતા અને મરિયમ બિન્તે ઈમરાન કરતાં પણ વધારે મહેલો મળશે :

(૧) અબુ સઈદ ખુદરી કહે છે કે આં હજરત(સ.)એ એવું ફરમાવ્યું છે કે અમે સાતમા આસમાન પરથી પસાર થઈને જોયું કે મરિયમ અને મૂસા(અ.)ની માતા અને ફિરઓનની બીબી

G. K. Corner Solution 124

- (૧) ચંદ્રીગઢ (૨) સુરેન્દ્રનાથ બેનરાણ (૩) ભારતની સંસદ પાસે (૪) રેકૉર્ડ કરતાં વધારે (૫) અઞ્જિન પંખ (૬) લેક્ટોમીટરથી (૭) આમળાંમાંથી

કહે છે કરબલા - હકની હકીકત હો તો એવી હો, ખુદા માટે ખરેખરની જો બિદમત હો તો એવી હો.

આસિયા અને હજરત ખદીજા બિન્તે ખોવેલુંનાં ઘર યાકૃતનાં બનેલાં છે અને બીબી ફાતેમા(અ.) મોહંમદ(સ.)ના માટે સિતોર મહેલો મૂંગા (મરાજાન)ના જોયા કે જે મોતીઓથી જડેલા હતા, તેના દરવાજા ઉદના લાકડાના હતા.

જનતમાં જનાબે સૈયદા(અ.)નું સરવરે આલમ(સ.)ની સાથે એક મકાનમાં હોવું :

જનાબે અલી(રજી.અ.)થી રિવાયત છે કે જનાબે રસૂલિલ્લાહ(સ.) અમારી પાસે આવ્યા અને તે રાત ત્યાં પસાર કરી અને જનાબે હસન(અ.) અને હુસૈન(અ.) બન્ને સૂઈ રહેલા હતા. પછી હજરત હસન(અ.)એ પાણી માંગ્યું અને રસૂલિલ્લાહ(સ.) ઉભા થયા અને મશકની તરફ તશરીફ લઈ ગયા અને પ્યાલામાં પાણી ભર્યું પછી આવ્યા જેથી હસન(અ.)ને (પાણી) પીવડાવે (પરંતુ) જનાબે હુસૈન(અ.)એ પીવા માટે પકડી લીધું તેથી હુઝૂર(સ.)એ તેમને રોકી લીધા અને પહેલાં જનાબે હસન(અ.)ને પીવડાવ્યું અને જનાબે ફાતેમા(અ.)એ ફરમાવ્યું, યા રસૂલિલ્લાહ ! જાણો કે આપને આ બન્નોમાંથી હસન(અ.) સાથે વધારે મોહંબત છે. (આપ(સ.)એ) ફરમાવ્યું, એટલા માટે કે હસન(અ.)એ પહેલાં માંગ્યું હતું. પછી ફરમાવ્યું કે હું અને તમે અને આ બન્ને અર્થાત હસન અને હુસૈન અને આ સૂઈ રહેલો અર્થાત અલી(અ.) ક્યામતના દિવસે એક જ મકાનમાં હશે.

આ હદીસથી બીજા સહાબીઓની શંકા બિલકુલ જતી રહે છે જે એક અટકળ ભરેલો મસાલો રજૂ કરે છે કે ઉમ્મુલ મોમિનીન જનાબે આઈશા સિદ્દીકા(રજી.અ.) હજરત સૈયદા

જનમ પહેલાંથી માગો વાયદો કુરબાન થવાનો, ખુદાને પણ જો બંદાની જરૂરત હો તો એવી હો.

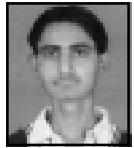
(અ.)થી અફ્જલ છે કેમકે ઉભ્મહાતુલ મોભિનીન જન્નતમાં સરવરે આલમ(સ.)ની સાથે એક મકાનમાં અને એક દરજામાં હશે અને હજરત સૈયદા(અ.) મુર્તજા(અ.) જન્નતના બીજા મહેલમાં તશરીફ રાખતાં હશે. નિરૂપાયે જનાબે મુર્તજા(અ.)ના મકાનથી હુગ્ગુર(સ.)નું મકાન ઉચ્ચ દરજા પર હશે એ કારણે ઉભ્મુલ મોભિનીન સિદ્ધીકા(ર્જી.અ.) પણ હજરત સૈયદા(અ.)થી ચઢિયાતા હશે અને જન્નતમાં ચઢિયાતું મકાન હોવું અફ્જલિયતની દલીલ છે. પરંતુ અહાદીસના મુકાબલામાં તર્ક વિતર્કને રજૂ કરવો ન જોઈએ. હદ્દીસવાળા લોકોની વિશ્વાસપાત્રતાને જોવી જોઈએ કે ઈમામ માલિક(રહે.અ.) સ્પષ્ટપણે લા નફજલ અહલ અલી બિજાઅતુર્રસૂલ કહેનારા છે.

શોઅલ્ભી(રહે.અ.) પોતાની તફસીરમાં લખે છે કે ઈબ્ને અબ્બાસ આ આયતે કરીમાની તફસીરમાં કે જેનો અનુવાદ આ મુજબ છે કે અમે તેમના સંતાનોને તેમની સાથે મેળવી દીધા છે, ફરમાવે છે કે પરવરદિગારે આલમ મોભિનીન સંતતિને તેના દરજામાં રાખશે ભલેને પછી અમલમાં તેમનાથી કમતર હોય. પછી આ આયતને પઢવી કે જેનો અનુવાદ આ મુજબ છે (અને એ લોકો કે જેઓ ઈમાન લાવ્યા અને તેના રસ્તા પર ચાલ્યા તેમની ઓલાદને ઈમાનથી પહોંચાડી દીધી, અમે તેમને તેમની ઓલાદને અને ઘટાડ્યું નથી એમનાથી તેમનું જે કંઈ પણ કંઈ હોય) સૈયદ જલાલુદ્દીન શમ્ભૂદી લખે છે કે આ ભરતબો તો મોભિનીન સંતતિના સંબંધમાં મળશે તો આં હજરત(સ.)ની સંતતિનો દરજા જોવો જોઈએ.) *

કહે છે સાથીઓ-સો વાર પણ મરવું પડે, મરશું, નિસારો હો તો એવા હો ને નુસરત હો તો એવી હો.

મોબાઇલ
૯૨૨૮૬૦૧૯૫૪

સાક્ષિરાત્રી વી. સુરપુરા

એલ.આઈ.સી. જીવન વિમા એડવાઈઝર

::::: ઓફિસ :::::

લેથવાલા મોલ, ૨ જો માળ,
રેલ્વે કોસીંગ પાસે, ઈડર, જી.સાબરકાંડા.
મો.૯૨૨૮૬૦૧૯૫૪

::::: રહેઠાણ :::::

મુ.પો. સુરપુર, તા. ઈડર જી. સાબરકાંડા.

પરવરદિગારના કરમચી આ વર્ષથી

આપની સેવામાં

LIC ના રોકાણ/બચત, જુના તથા

નવા વીમાના કામકાજ માટે અમારો સંપર્ક કરો.

મંજુરાહેમદ આઈ. બાગાણીયા (કાકોશીવાળા)

ફોન : ૦૨૭૬૬ - ૨૨૦૪૨૯

મો. : ૯૪૨૯૩ ૮૪૧૨૪

ગોલેક્સી ઇન્ફોટેક

- કોમ્પ્યુટર વેચાણ અને રીપેરીંગ.
- લેપટોપ વેચાણ અને રીપેરીંગ.
- જુના તથા નવા કોમ્પ્યુટર અને લેપટોપ મળશે.
- કોમ્પ્યુટરને લગતી તમામ એસેસરીઝ મળશે.
- દરેક કંપનીના કોમ્પ્યુટર એસેમલીંગ અને લેપટોપ મળશે.
- Hotels & office & college CCTV Camera installation

કેસ્ટોપ, લેપટોપ, પ્લિન્ટર, સ્કેનર, સોફ્ટવેર એસેસરીઝ

(અમારા ત્યાં દરેક રીપેરીંગ કામકાજ સંતોષકારક કરી આપવામાં આવશે)
૧૦૬, પદેતો માળ, પાંચિકા બજાર, રાજમહેલ રોડ, પાટણ

શ્રીઆં જાફરી મશાયખી વિકાસ મંડળ, સાબરકાંઠાનો નવીન સંકલ્પ

શૈક્ષણિક કારક્રમી ઘડતર કાર્યક્રમ

Educational Career Buildup Programme (ECBP)

વર્ષ ૨૦૧૧-૧૨ માટે ECBPમાં જોડાયેલ દાતાઓ

- રૂ. ૧૧૧૧/- મો. સુલેમાનભાઈ હબીબભાઈ લોઢા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૫૦૦૦/- મો. હાસમભાઈ નુરભાઈ પટેલ (કિશોરગઢ) તરફથી પીર સૈયદ મોહંમદ જહીરહુસૈન બાવા (રહે.)
તથા જનાબા સૈયદા ઈતરતફાતેમા બેગામ સાહેબાની રૂહના સવાબ અર્થે.
રૂ. ૫૦૦૦/- મો. ઉરીબેન ઈબ્રાહિમભાઈ ભોવણીયા-મહંમદઅલી ઈબ્રાહિમભાઈ ભોવણીયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૩૦૦૦/- મો. અહેલાનઅલી ઈકબાલભાઈ ભોવણીયા - રેમેની મેડીકલ સ્ટોર્સ-ગ્રમદાવાદ (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૨૦૦૦/- મો. ગુલામહુસૈન હબીબભાઈ લોઢા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૨૦૦૦/- મો. આબિદઅલી અલીભાઈ બલોસપુરા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૨૦૦૦/- મો. મહંમદઅલી ઈબ્રાહિમભાઈ બલોસપુરા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૨૦૦૦/- નવજીવન કન્સલ્ટન્ટ - મો. મહેમૂદહુસૈન યુસૂફભાઈ ડેડીયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૧૧૦૦/- સરગમ રેડીયો સર્વિસ - ઈડર (ઈમાનપુરા કંપા) તરફથી
રૂ. ૧૦૦૦/- મો. ઈસ્માઇલભાઈ વજીરભાઈ ડેડીયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૧૦૦૦/- મો. હલીમાબેન કાસમભાઈ ગોદ (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૧૦૦૦/- મો. ગુલામહેદર નુરભાઈ ભોવણીયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૧૦૦૦/- મો. ખાદિમહુસૈન ગુલામહેદર ભોવણીયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૧૦૦૦/- મો. શાહીરઅલી નશીરભાઈ મતીયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૧૦૦૦/- મો. હસનઅલી ગુલામહુસૈન દાંતેલિયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૧૦૦૦/- મો. હનીફભાઈ જમાલભાઈ લોઢા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૧૦૦૦/- મો. ગુલામઅબ્દ્યાસ સુલેમાનભાઈ ડેડીયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
રૂ. ૧૦૦૦/- મો. સજજાદઅલી મહંમદભાઈ મોમિન (બારોડીયાકંપા) તરફથી
રૂ. ૧૦૦૦/- મો. ગુલામભાઈ જલાલભાઈ મોમિન (બારોડીયા કંપા) તરફથી
રૂ. ૧૦૦૦/- મો. અભ્યાસભાઈ અલીભાઈ મોમિન (બારોડીયા કંપા) તરફથી
રૂ. ૧૦૦૦/- મો. અસગરઅલી સેવાણીવાળા (બારોડીયા કંપા) તરફથી
રૂ. ૭૮૬/- મો. અભ્યાસભાઈ નુરભાઈ ભોવણીયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી

ને વર્ષ માટે ECBPમાં જોડાયેલ દાતાઓ

રૂ. ૧૦૦૦/- મો. રસુલભાઈ શરીફભાઈ મોમિન (બારોડીયા કંપા) તરફથી

રૂ. ૧૦૦૦/- મો. અલીભાઈ નશીરભાઈ બલોસપુરા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી

ત્રણ વર્ષ માટે ECBPમાં જોડાયેલ દાતાઓ

રૂ. ૧૧,૦૦૦/- મો. રહીમભાઈ વલીભાઈ શેરસીયા (પહાડીયોલ કંપા) તરફથી
 રૂ. ૫૦૦૦/- મો. શુલામભંમદ શરીફભાઈ મતિયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૫૦૦૦/- મો. અલીમહંમદ નસીરભાઈ ભોવણીયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૨૦૦૦/- મો. અકબરઅલી જમાલભાઈ સુણસરા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૨૦૦૦/- મો. મહંમદઅલી સુલેમાનભાઈ મતિયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૧૦૦૦/- મો. કાસમભાઈ ગુલામભાઈ ગોઢ (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૧૦૦૦/- મો. અલીભાઈ દાઉદભાઈ દાંત્રેલિયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૧૦૦૦/- મો. શરીફભાઈ ઈબ્રાહીમભાઈ ગોઢ (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૧૦૦૦/- બંદઅં ખુદા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૧૦૦૦/- બંદઅં ખુદા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૧૦૦૦/- મો. ઈસ્માઇલભાઈ જેથરાભાઈ તોડીયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૧૦૦૦/- મો. શાખ્બીરઅલી વજીરભાઈ બલોસપુરા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૧૦૦૦/- મો. અલીભાઈ ગુલામભાઈ ભણા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૧૦૦૦/- મો. શાખ્બીરઅલી ઈસબાઈ ભણા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૧૦૦૦/- મો. હસનઅખ્બાસ સુલેમાનભાઈ મતિયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૧૦૦૦/- મો. કમરઅલી સુલેમાનભાઈ તોડીયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી

પાંચ વર્ષ માટે ECBPમાં જોડાયેલ દાતાઓ

રૂ. ૫૦૦૦/- મો. અબ્બાસભાઈ નુરમોહંમદ મોમિન (બારોડીયા કંપા) તરફથી
 રૂ. ૫૦૦૦/- મો. અબ્બાસભાઈ વલીભાઈ શેરસીયા (પહાડીયોલ કંપા) તરફથી
 રૂ. ૫૦૦૦/- મો. મહૂમ હાજ નસીરભાઈ મેમદજીભાઈ (ઈમાનપુરા કંપા) તરફથી
 રૂ. ૫૦૦૦/- મો. મહૂમ વલીભાઈ નુરભાઈ સુરપુરા (ઈમાનપુરા કંપા) તરફથી
 રૂ. ૨૫૦૦/- મો. ગુલામઅલી હબીબભાઈ સુરપુરા (ઈમાનપુરા કંપા) તરફથી
 રૂ. ૨૦૦૦/- મો. શાખ્બીરઅલી નુરભાઈ મતિયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૨૦૦૦/- મો. ગુલામહેદર સુલેમાનભાઈ બલોસપુરા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
 રૂ. ૨૦૦૦/- મો. યસુફભાઈ હબીબભાઈ સુરપુરા (ઈમાનપુરા કંપા) તરફથી
 રૂ. ૨૦૦૦/- મો. મહૂમ અલાઉદ્ડીનભાઈ નાથુભાઈ (ઈમાનપુરા કંપા) તરફથી
 રૂ. ૨૦૦૦/- મો. શરીફભાઈ નુરમોહંમદ મોમિન (બારોડીયા કંપા) તરફથી
 રૂ. ૨૦૦૦/- મો. રહીમભાઈ નુરમોહંમદભાઈ મોમિન (બારોડીયા કંપા) તરફથી
 રૂ. ૨૦૦૦/- મો. માસૂમઅલી નુરભાઈ મોમિન (બારોડીયા કંપા) તરફથી
 રૂ. ૨૦૦૦/- મો. મહંમદઅલી દાઉદભાઈ મસી (કિશોરગઢ-હૈદરાબાદ) તરફથી
 રૂ. ૨૦૦૦/- મો. રહીમભાઈ દોસનભાઈ શેરસીયા (પહાડીયોલ કંપા) તરફથી
 રૂ. ૨૦૦૦/- મો. ગુલામભાઈ ઈબ્રાહીમભાઈ શેરસીયા (પહાડીયોલ કંપા) તરફથી
 રૂ. ૨૦૦૦/- આશા બિલડર્સ એન્ડ એન્જિનિયર્સ (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી

- રા. ૨૦૦૦/- મો. ગુલામઅલી ઈબ્રાહીમભાઈ ગોડડ (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. મહૂમ જેથરાભાઈ જમાલભાઈ (બારોડીયા કંપા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. મહેમદઅલી અબ્બાસભાઈ મોમિન (બારોડીયા કંપા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. હબીબભાઈ નુરભાઈ મોમિન (બારોડીયા કંપા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. શબ્દીરઅલી રહીમભાઈ મોમિન (બારોડીયા કંપા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. શરીફભાઈ અલીભાઈ મોમિન (બારોડીયા કંપા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. ગુલામભાઈ સુલેમાનભાઈ શેરસીયા (પહાડીયોલ કંપા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. કાસમભાઈ હબીબભાઈ શેરસીયા (પહાડીયોલ કંપા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. અકબરઅલી હબીબભાઈ શેરસીયા (પહાડીયોલ કંપા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. જાકિરઅલી હેદરભાઈ શેરસીયા (પહાડીયોલ કંપા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. મહેમૂદઅલી હેદરભાઈ શેરસીયા (પહાડીયોલ કંપા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. તાહેરઅલી સુલેમાનભાઈ શેરસીયા (પહાડીયોલ કંપા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. મહૂમ અલજીભાઈ સુલેમાનભાઈ રામસડા (ઈમાનપુરા કંપા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. મહૂમ સુલેમાનભાઈ દાઉદભાઈ સાઠીયા (ઈમાનપુરા કંપા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. મહૂમ અલીભાઈ દાઉદભાઈ મસુ (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. ઈસ્માઈલભાઈ ખાંનજીભાઈ બલોસપુરા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. શરીફભાઈ ગુલામભાઈ ભણા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. મોહમેદઅશરફ નશીરભાઈ બલોસપુરા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. ઈબ્રાહીમભાઈ ગુલામભાઈ મસી (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. ઈનાયતહુસૈન નુરભાઈ બલોસપુરા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. હુસૈનાબેન મહેમદઅલી બલોસપુરા-ઓંગણવાડી કાર્યક્ર-ઈલોલ-૨ (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. રફીકભાઈ નુરભાઈ લોઢા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. આબિદઅલી ઈબ્રાહીમભાઈ બલોસપુરા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. હસનઅલી નશીરભાઈ બલોસપુરા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. મોહીવી શબ્દીરઅલી નશીરભાઈ ખણુશીયા (હરિપુરા) તરફથી

ECBPમાં જોડાયેલ આજીવન દાતાઓ

- રા. ૧૦,૦૦૧/- મો. નુરભાઈ વલીભાઈ મતિયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૫૦૦૦/- મો. અકબરઅલી નુરભાઈ મતિયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૩૦૦૦/- મો. મુબારકઅલી શરીફભાઈ બલોસપુરા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૨૦૦૦/- મો. તાલિબઅલી ઈસ્માઈલભાઈ ભોવળીયા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી
- રા. ૧૦૦૦/- મો. વજીરભાઈ હબીબભાઈ લોઢા (ઈલોલ પહાડીયા) તરફથી

શીઆદ જાફરી મશારાખી વિકાસ મંડળ, સાબરકાંઠા દાતાઓના તથા તેમના
મહૂમોના હકમાં દુઆ ગુજરે છે.

વધુ માહિતી અને ડોનેશન આપવા માટેનો સંપર્ક

મો. મીકદાદઅલી ઈસ્માઈલભાઈ ગોડડ ૯૪૨૬૩૮૦૬૪૩
મો. ગુલામમહેમદ એસ. વિજાપુરા (માસ્ટર) મો. ૯૪૨૭૬૯૯૧૦૧

સ્વરૂપ ગોવિંદ

: સંપાદક :
‘મોમિન રત્ન’

ઈસ્લામી શિષ્ટાચાર

માફી આપવી

(ગતાંકનું ચાલુ)

અલ્લાહ તઆલા કુરાન શરીફમાં ફરમાવે છે, ‘... જો તમે માફ કરો તો દરગુજર કરો અને (તેમના અયબોને) ઢાંકી દો, પછી ખરેખર અલ્લાહ સૌથી મોટો માફ કરનાર દયાવાન છે.’

ઉપરની આયત આપણને બતાવે છે કે જો આપણે માફ કરી દઈએ અને માત્ર માફ જ નહીં, પરંતુ બીજાઓના અયબોને છુપાવીએ તો પછી અલ્લાહ પણ આપણા માટે એવું જ કરશે અને યાદ રાખો કે અલ્લાહ સૌથી મોટો માફ કરનારો છે.

અલ્લાહ ફક્ત આપણને માફ કરવાનું નથી કહેતો પણ દરગુજર કરવાનું પણ કહેછે. આંખ આડાકાન કરવાનું કહેછે અને વળી દોષ પણ ઢાંકવા. માણસે જે કંઈ કર્યું હોય તે બીજાને કહેવું નહીં.

આપણા પહેલા ઈમામ અલી(અ.)એ ફરમાવ્યું છે કે કોઈ વાર જ્યારે તમે કોઈના ઉપર વેર વાળો જ્યારે કે તમારા પાસે વળતો પ્રહાર કરવાની શક્તિ હોય અને ત્યારે તમે માફ કરી દો તો તે બાબતને સાચી માફી કહેવાય.

ઉપરની હટીસ આપણને કહેછે કે માણસે જે કંઈ કર્યું હોય તેના માટે બદલો લેવાનાં સાધનો જ્યારે તમારી પાસે હોય તેમ છતાંય તમે તે સાધનોનો ઉપયોગ કરો નહીં પરંતુ તેના બદલે તેને માફ કરી દો.

ગીતીને તીર છાતી પર કરે રક્ષણ નમાઝિનું,
હતી આશુરાના દિવસે જમાત હો તો એવી હો.

કોઈને માફ કરી દેવાનો અર્થ થાય તમે તેના વિષે ભૂતી જાઓ અને તેના વિષે માણસને ન તો યાદ દેવડાવવું કે ન તો કોઈને તેના વિષે કંઈ કહેવું.

ઈમામ અલી(અ.)એ ફરમાવ્યું છે :

‘તમે તમારા દુશ્મનોને દયા બતાવીને શિક્ષા કરો અને તેમણે તમને જે નુકસાન પહોંચાડ્યું હોય તેના બદલે તેમની સાથે ભલાઈ કરો.’ *

માફ કરવા વિષેની હટીસો

હજરત રસૂલે ખુદા(સ.)નો ઈરશાદ છે,

(૧) ‘તમારા ઉપર માફ કરવું આવશ્યક છે કેમકે માફ કરવું કોઈ (માફ કરનારા) બંદાની ઈજજત સિવાય બીજી કોઈ બાબતમાં વધારો કરતું નથી. બસ તમે માફી આપી દો, ખુદા તમને ઈજજત આપશે.’

(ઉસૂલે કાફી, જિલ્દ-૩, હટીસ-૫)

(૨) ‘હજરત મૂસા(અ.)એ એક વખત પૂછ્યું, અય મારા પરવરદિગાર ! મારા બંદાઓમાંથી કયો બંદો તારી નજીક પ્રતિષ્ઠિત છે ? ફરમાવ્યું, એ કે જે બદલો લેવાની કુદરત ધરાવીને માફ કરી દે.’

(જવાહિરુલ સનીયા સફા - ૫૭)

(૩) ‘જે લોકોને માફ કરે છે, ખુદા તેને માફ કરે છે.’ (અન્ની ઉચ્ચીયા, સફા-૧૦)

(૪) ‘દુનિયા અને આખેરતમાં ગણ વસ્તુઓ સારા અખ્લાકની નિશાની છે : જેણે તમારા ઉપર જુલ્મ કર્યો હોય તેને માફ કરો, જે તમારી સાથેનો સંબંધ તોડી નાખે તેની સાથે સંબંધ જોડી દો અને જે તમારી સાથે ગુસ્તાખી કરે તેની સાથે નભ્રતાથી વર્તો.’

(બિહારુલ અન્વાર, જિલ્દ-૮૮, સફા-૪૮)

યાસીદી ફોજથી નીકળી, ચાગીદી ફોજની સામે, કરી કરબલામાં હુદે જે બગાવત હો તો એવી હો.

ઉડાઉખર્ય - ઈસ્ટાફ

ઉડાઉખર્યનો અર્થ થાય છે કોઈ વસ્તુનો બેફામ ખર્ચ કરવો જ્યારે કે એવું કરવાની કોઈ જરૂર ન હોય. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો વ્યય કરવો, બગાડ કરવો.

- અરબી ભાષામાં આના માટેનો એક શબ્દ છે : ઈસ્ટાફ.

અલ્લાહ તથાલા કુરાને મજદુમાં આ અંગે આપણને સમજાવે છે :

‘હે ઈમાન લાવનારાઓ ! અલ્લાહે તમારા માટે જે પાક વસ્તુઓ હવાલ ઠરાવી છે, તેમને હરામ ન ઠરાવો અને હદ બહાર જાઓ નહીં; બેશક અલ્લાહ હદ બહાર જનારાઓને દોસ્ત નથી રાખતો.’

(સૂરાએ માએદહ, આયત-૮૭)

- ઈસ્લામ ધર્મમાં કોઈ પણ વસ્તુના બગાડને રોકવા ઉપર ખૂબ જ ભાર મૂકવામાં આવેલ છે. મોટા ભાગનાં બાળકોને યાદ હશે કે જ્યારે તેઓ જમતી વખતે પ્લેટમાં ખોરાક ખાવાનું છોડી દે છે તો તેમનાં માતા-પિતા તેમને આવો બગાડ ન કરવાનું કહે છે. જો કે ઈસ્ટાફ-બગાડ માત્ર ખોરાક સાથે જ સંબંધિત નથી પરંતુ તે દરેક વસ્તુને લાગુ પડે છે. પરંતુ ભોજનનો બગાડ પણ એક અગત્યની બાબત છે.

- જ્યારે બિન-મુસ્લિમો કોઈ મુસલમાનને ભોજનની થાળીમાંથી એક એક કોળિયો સમાપ્ત કરતા જુએ છે તો તેઓ એવું વિચારે છે કે આ માણસ ખૂબ લોભી છે અથવા તો તે માઝીચૂસ છે. આ બાબત બીજા લોકોની દસ્તિમાં સમજણાનો અભાવ દર્શાવે છે.

- ઈસ્લામ ધર્મ આપણને અલ્લાહે આપેલી બધી જ વસ્તુઓનું સન્માન કરવાનું શીખવે છે અને તેણે આપેલી રોજી કરતાં વધારે સન્માનપાત્ર કર્ય બાબત હોઈ શકે ?

- એનો અર્થ એ થાય છે કે આપણે ખોરાકનો બગાડ ન કરીને તેનું સન્માન કરવું જોઈએ. આપણે ગમ્મત ખાતર પણ રોજી સાથે રમત રમવી ન જોઈએ. કોઈ પણ રીતે આપણે તેનો દુરૂપયોગ કરવો ન જોઈએ અને જો તે રોજી બગડી ગઈ ન હોય તો તેને કદી પણ ફેંકી દેવી ન જોઈએ. જો આપણે કોઈ કારણ વગર ખોરાકને ફેંકી દઈશું તો આપણે તે ખોરાકને ફેંકી દેતા નથી પરંતુ અલ્લાહે આપેલી ભેટને ફેંકી દઈએ છીએ.

- જો હું તમને કોઈ વસ્તુ ભેટ તરીકે તમને આપું અને તમે મારી નજર સામે જ તે વસ્તુને ફેંકી દો તો સ્પષ્ટપણે તમને મારા પ્રત્યે અને મારી ભેટ પ્રત્યે કોઈ માન નથી એવું ગણાશે. બસ ખોરાકને ફેંકી દેવાની બાબત પણ એવી જ છે.

**આગાહ અપની મૌતસે કોઈ બશર નહીં,
સામાન સો બરસકા પલકી ખબર નહીં.**

(કોઈ પણ માણસને ખબર નથી કે પોતાનું મોત ક્યારે આવવાનું છે. એક પળ પછી શું થવાનું છે તેની તેને ખબર નથી તેમ છતાં તે જાણે એકસો વર્ષ જીવવાનો હોય તેવી તૈયારી કરે છે.)

જીવન આકાના કદમ્ભમાં, મરણ આકાના હાથોમાં,
મળી'તી જેનને જો કિસ્મત હો તો એવી હો.

જઈફી એની લલકારી ઊઠી દુશ્મનોના લશ્કરને,
જે તેવર હો તો એવા હો, જે તાકત હો તો એવી હો.

૨૦૮ પરિચય

જફા

જફા (જ્ઞ) : ફારસી શબ્દ, અર્થ (૧) અત્યાચાર, અન્યાય, જુલમ, સિતમ (૨) શરીરને ઈજા થાય તેવું નુકસાન જફાએ ચર્ચ - આકાશી આફત, દૈવી કોપ જફા કફા - જુલમ અને અત્યાચાર જફાકશ - (૧) શરીર ઉપર કષ્ટ ઉઠાવનાર, સખત પરિશ્રમ કરનાર (૨) પરાકમી જફાકાર-અત્યાચારી, સિતમગાર જફા જેલના - જુલમ સહન કરવો, અત્યાચાર સહન કરવો જફાતલબ - મુશ્કેલ કામ જફા પરસ્ત - (૧) મહાન અત્યાચારી (૨) અન્યાયી (૩) પ્રેમી જફાપર્વર - (૧) ધોર અત્યાચારી (૨) અત્યાચારનું પ્રોત્સાહક જફા પેશ - જાલિમ, અત્યાચારી (૨) પ્રેમી

સારાં કપડાં ખરીદવાનું કોઈ ના પાડતું નથી.

- કુરાને મજદ, સૂરા-૭, આયત-૩૧માં અલ્લાહ તઆલા ફરમાવે છે :

‘હે આદમની ઓલાદ ! તમે દરેક નમાજના સમયે તમારો (આત્મિક તથા શારીરિક) શાષ્ણગાર કરતા રહો તથા ખાઓ અને પીઓ અને ઉડાઉખર્ચ કરો નહીં. નિઃસંશય ઉડાઉખર્ચ કરનારાઓને તે દોસ્ત રાખતો નથી.’

(સૂરાએ અઅરાફ, આયત-૩૧)

- જે કિમતી વસ્તુઓ આપણે વાપરવાના હોઈએ, તેની ખરીદી કરવી કંઈ ખોટી બાબત નથી. તેમ છતાંય ઉપયોગ વગરની કોઈ વસ્તુ ઉપર બિન જરૂરી રીતે પૈસા ખર્ચી નાખવા પરવાનગીપાત્ર નથી.

અલમને હાથમાં લીધા પછી પડવા નથી દીઘો, કપાયેલાં ચ કાંડાની જે ફુલ્બત હો તો એવી હો.

- જો આપણે ભૂખ્યા હોઈએ, તો કોઈ પણ એવું કહેતું નથી કે આપણે ખાવું ન જોઈએ. તેમ છતાં આપણે આપણી પ્લેટમાં એટલું જ લેવું જોઈએ કે આપણાને એવું લાગે કે આપણે તેને પૂરું કરી શકીશું. એટલું પૂરું કર્યા પછી પણ જો આપણે હજુ ભૂખ્યા હોઈશું તો આપણે થોડું વધારે લઈશું. પરંતુ કેટલીય વખત તમે જોયું હશે કે જ્યારે લોકો ભૂખ્યા હોય તારે પ્લેટમાં ખોરાકનો ઢગલો કરી નાખે છે અને ત્યાર પછી તેમાંથી અહંકું જ ખાય છે અને બાકીનું ફેંકી હેઠે છે. આ ઈઝાફ નથી તો બીજું શું છે ?
- દુનિયામાં કેટલા બધા લોકો એવા હોય છે કે જેમને ખાવા માટે પૂરતો ખોરાક મળતો નથી અને વળી તેઓ એ પણ જાણતા નથી હોતા કે તેમનું હવે પછીનું ભોજન ક્યાંથી આવશે. ખોરાક જાણે કે કુચરો હોય એ રીતે કુચરાપેટીમાં પદ્ધરાવી દેવાનો આપણાને શું અધિકાર છે ?
- આવો ઈઝાફ, આવો બગાડ તો રોજિંદા જીવનમાં આપણાને ઠેર ઠેર જોવા મળે છે. ઘણી વખત તો ઘરની અંદર રોજી આપણી રાહ જોઈ રહી હોય છે તેમ છતાં આપણે ખાવા માટે બહારનો-બજારું ખોરાક ખરીદીએ છીએ. આ પણ ઈઝાફનું જ એક સ્વરૂપ છે.
- ઈસ્લામ ધર્મ આપણાને એવું શીખવે છે કે બગાડ કરવો કોઈ પણ રીતે હલાલ નથી. આપણે જે કંઈ ધનસંપત્તિ ખરાવીએ છીએ તે અલ્લાહે આપેલી છે. કોઈ પણ માણસ આપણાને તે ખર્ચવાની ના પાડતો નથી. કોઈ પણ માણસ આપણાને કાર, કપડાં, ખોરાક વગેરે જેવી મૌખ્ય વસ્તુઓ ખરીદવાની મનાઈ કરતો નથી.
- સારી સારી વસ્તુઓ ખરીદવાનું, સારો ખોરાક કે

મરણ જેવું મરણ પણ લાગે મધ્ય કરતાં વધુ મીહું, લડાઈમાં જો મરવાનીય લગ્નાત હો તો એવી હો.

જુદ્ધ

આધાશીશી - માથાનો દુઃખાવો

- લોકો ઉડાઉપણે ઈરાદાપૂર્વક શા માટે ખર્ચ કરતા હશે ? આવું કરવા પાછળનાં કારણો શું હશે?
- ઈસ્થાફ-ઉડાઉખર્ચ કરવા પાછળ આવાં કારણો હોઈ શકે :

  - (૧) ઉડાઉખર્ચ કરવા પાછળ દુનિયાવાળાઓને બતાવવાનો આશય હોય.
  - (૨) પડોશીના ઘેર વસ્તુ છે તો આપણે પણ એવી વસ્તુ ખરીદવી જોઈએ.
  - (૩) ધન દોલતનું કોઈ મનમાં મૂલ્ય જ ન હોય.
માત્ર ખરીદવા ખાતર જ ખરીદતા હોય.

- આ બધાં કારણો વિકારપાત્ર છે અને એ બાબત દર્શાવે છે કે વ્યક્તિને પોતાની ધન દોલતની જવાબદારીનું ભાન નથી. કયામતના દિવસે જ્યારે અલ્લાહ આવું પૂછશે, ‘મેં તને જે ધન દોલત આપી હતી તેનો તેંકેવા કાર્યોમાં ખર્ચ કર્યો? તો જે લોકોએ ઈસ્થાફ કર્યો હશે, ઉડાઉખર્ચ કર્યો હશે તેમની પાસે કોઈ બહાનું નહીં હોય અને તેઓ અલ્લાહ તાદાલાની નારાજગી વહોરી લેશે.
- જ્યારે જ્યારે આપણે એ પૈસા ખર્ચીએ કે જે અલ્લાહ આપણને આપ્યા છે ત્યારે ત્યારે જે આપણે અલ્લાહ તાદાલાના હુકમો વિષે વિચાર કરીશું અને એવું વિચારીશું કે શું અલ્લાહ મારી આ ખરીદીને માન્યતા આપશે ખરો ? તો આપણે કદ્દિ પણ ઈસ્થાફ-ઉડાઉખર્ચ કરવાથી બચી જઈશું. *

નન્દ રોમેદાર

સફદરઅલી શાહનીરઅલી ટુકડા
માતા : આલેદાબાનુ (વાધરોલ)
ઉ.વર્ષ : ૯ રોજા : ૩૦

કલેજ પર લખાઈ હોય બરછીની અણીથી જે,
જવાનીની તવારીખની કિતાબત હો તો એવી હો.

- * સૂંધને પાણીમાં ઘસીને તેનો ઘસારો કપાળે લગાડવાથી આધાશીશી મટે છે.
- * દૂધમાં ધી મેળવી, પીવાથી આધાશીશી અને માથાનો દુઃખાવો મટે છે.
- * સૂરજ ઊરે તે પહેલાં ગરમાગરમ તાજી, ચોખા ધીની જલેબી ખાવાથી આધાશીશી મટે છે.
- * માથું દુઃખાં હોય તો કપાળે ચોખું ધી ઘસવાથી માથું ઊતરે છે.
- * આમળાનું ચૂર્ણ, સાકર અને ધી સરખે ભાગે લઈ ખાવાથી માથું દુખાં હોય તો ઊતરે છે.
- * એક કપ પાણીમાં એક ચમચી હળદર નાખી ઉકાળીને પીવાથી તેનો વાક(નાસ) લેવાથી માથાનો દુઃખાવો મટે છે.
- * ઠંડા દૂધમાં સૂંધ ઘસીને, તે દૂધનાં ૩-૪ ટીપાં નાકમાં નાખવાથી આધાશીશી મટે છે.
- * અડ્ધો ચમચો લીંબુનો રસ અને અડ્ધો ચમચો તુલસીનો રસ ભેગો કરીને પીવાથી માથાનો દુઃખાવો મટે છે.
- * માથું દુઃખાં હોય તો તુલસીનાં પાન અને અગરબતી વાટીને માથે ચોપડવાથી તરત જ માથું ઊતરે છે.
- * નાળિયેરનું પાણી પીવાથી આધાશીશી અને માથાનો દુઃખાવો મટે છે.
- * વલીંગનું તેલ ઘસવાથી માથાનો દુઃખાવો મટે છે.
- * નવરોકા પાણીમાં મીઠું નાખીને બન્ને પગ પાણીમાં રાખવાથી ૧૫ મિનિટમાં માથાનો દુઃખાવો મટે છે.

આપણા દરની બાબો

● વસો મુકામે ‘યાદગારે હુસૈન રક્તદાન કેમ્પ’ :

કરબલાના અમર શહીદોને શ્રધાંજલી રૂપે વસો શીઆહ જાફરી મશાયખી મોમિન જમાઅત તથા સર્વોદય કલબના સંયુક્ત ઉપકમે મુ.તા. ૮ મોહર્રમ, તા. ૪-૧૨-૨૦૧૧ને રવિવારના રોજ ઈમામવાડા હુસૈનીયામાં ‘યાદગારે હુસૈન રક્તદાન કેમ્પ’નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ રક્તદાન કેમ્પમાં વસો ગામના સરપંચશ્રી કનુભાઈ મુખી, ઉપ સરપંચ શ્રી અતુલભાઈ અમી, માજ સરપંચ શ્રી ભાનુભાઈ રાજા તથા મધુભાઈ અમી, ખેડા જિલ્લા પંચાયતના સભ્ય દીપકભાઈ દલવાડી, વસો કેળવણી મંડળના મંત્રી શ્રી જતીનભાઈ પટેલ, વસો ગૃહ સહકારી મંડળીના માજ સેકેટરી શ્રી ચંદ્રકાન્તભાઈ અમીન, વસો મુસ્લિમ કસખાના પ્રમુખ શ્રી બચુભાઈ શેખ, વહોરા સમાજના અગ્રણી મુનાફભાઈ વોરા, સુન્ની મોમિન જમાઅતના પ્રમુખ શ્રી ઈબ્રાહીમભાઈ મોમિને હાજરી આપી હતી. આ રક્તદાન કેમ્પ ઈન્ડિયન રેડકોસ સોસાયટી, બ્લડ બેંક, પેટલાએ દ્વારા સવારે ૮-૦૦ થી બપોરના ૨-૦૦ સુધી સતત કામગીરી કરીને રક્તદાતાઓને પ્રમાણપત્ર અર્પણ કરવામાં આવ્યાં હતાં. આ રક્તદાન કેમ્પમાં ભાઈઓ દ્વારા ૬૨ બોટલ તથા બહેનો દ્વારા ૨૪ અમે કુલ ૮૬ બોટલ રક્તદાન કરવામાં આવેલ હતું. અતે સૌથી મોટી વયની વ્યક્તિ તરીકે આઈ.વી.પટેલ કોલેજ ઓફ કોર્સ-નડીયાદના હેડ ઓફ ધ ડિપાર્ટમેન્ટના પ્રોફેસરશ્રી ગુલામઅભાસ મોમિને પણ રક્તદાન કરેલ હતું અને તેમણે મોમિન જમાઅતને રક્તદાન કરવા અંગેની ખૂબ જ સરસ સમજ આપીને પ્રોત્સાહિત કરી હતી. સદર કેમ્પના ઉદ્ઘોષક તરીકે શ્રી અસદઅલી મોમિન હતા.

● પાડગોલ મુકામે ‘હુસૈની રક્તદાન શિબિર’ :

શીઆહ જાફરી મશાયખી મોમિન જમાઅતના દીને મુજાહિદ કેળવણી મંડળ દ્વારા આયોજિત કરબલાના પવિત્ર શહીદોને શ્રધાંજલિ સ્વરૂપે પાડગોલ, વલેટવા, વડતાલ, રામોલ, પેટલાએના શીઆહ મોમિન ભાઈ-બહેનો દ્વારા ‘હુસૈની રક્તદાન શિબિર’નું આયોજન મુ.તા. ૮, મોહર્રમ, તા. ૪-૧૨-૨૦૧૧ને રવિવારના રોજ પાડગોલ મુકામે ‘હુસૈની ચોક’માં કરવામાં આવ્યું હતું. ઉપરોક્ત રક્તદાનનું આયોજન ઈન્ડિયન રેડકોસ સોસાયટી, આણંદના સહયોગથી કરવામાં આવ્યું હતું જેમાં ડૉ. કિશોરભાઈ સોની તથા રેડકોસ સોસાયટીના સ્ટાફ હાજર રહી આ કાર્યને સફળ બનાવેલ છે. શિબિર દરમયાન ઈન્ડિયન રેડકોસ સોસાયટી, આણંદના ચેરમેનશ્રી કમલેશ પરીખ તથા ટ્રેજરર શ્રી કે.જી.પટેલ હાજર રહ્યા હના અને રક્તદાતા મોમિન ભાઈ-બહેનોને રક્તદાન વિશે માહિતી આપી અને પ્રોત્સાહન પૂરું પાડ્યું હતું તથા સમાજમાં આવેલ આવી જાગૃતિની ખૂબ પ્રશંસા કરી હતી અને આવા માનવતાભર્યા કાર્યને બિરદાવ્યું હતું. આ રક્તદાન શિબિરમાં ૫૦ બોટલ રક્ત એકત્ર કરવામાં આવ્યું હતું.

● બુંદ બુંદસે જિયારત :

દમણ-વસો-લેસ્ટર અને લંડનમાં રહેતા શીઆહ જાફરી મશાયખી મોમિન ભાઈ-બહેનો તરફથી

સ્વૈચ્છિક ફાળો એકત્ર કરીને જે રકમ એકત્ર થઈ તેમાંથી હિજરી સન-૧૪૩૧થી બુંદ બુંદસે જિયારત શરૂ થઈ. ગઈ સાલની માફક આ વર્ષે પણ બુંદ બુંદસે જિયારતના ઉપક્રમે નીચેના ત્રણ મોભિન ભાઈ-બહેનોને મહેર ટૂર દ્વારા જિયારત અર્થે મોકલવામાં આવેલ છે. (૧) મોલ્વી સાહેબ શેરઅલી ગુલામહુસૈન ભગત-વસો (૨) મોભિના નજરબાનુ શેરઅલી ભગત-વસો (૩) મોભિન ગુલામમોહમ્મદ અબ્રહેમાન-વસો. સમિતિના પ્રમુખ મો. ગુલામશાખીર એ. મોભિન (SAT) એ પોતાના સ્વખર્યે એક વિધવા બાઈ મોભિના જમીલાબેન ગુલામરસૂલ વસોને પણ જિયારત અર્થે મોકલેલ છે. અલ્લાહ તઆલા તમામ દાતાઓને જગાએ ખૈર અતા ફરમાવે અને તેમની રોજી રોજગારમાં બરકત નાઝિલ ફરમાવે, આમીન.

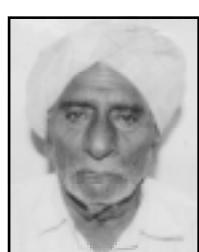
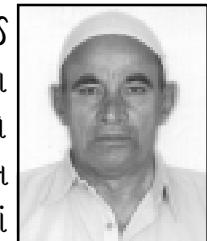
● ઝહીર હોસ્ટેલનું ગૌરવ :

શીઆહ જાફરી મશાયખી વિકાસ મંડળ, સાબરકાંઠાની યાદી જણાવે છે કે હાલમાં વાઘરોલનો વિદ્યાર્થી મો. અકબરઅલી મહેમદભાઈ સુણસરા ઝહીર હોસ્ટેલ, ઝહીરાબાદમાં રહી વેદવ્યાસ પોલીટેકનીક-સમર્થકેમ્પસ ખાતે Diploma in Electronics & Communicationના નીજા સેમેસ્ટરમાં અભ્યાસ કરે છે. આ વિદ્યાર્થી બીજા સેમેસ્ટરમાં ૮૧% ગુણ મેળવી સમગ્ર કેમ્પસમાં પ્રથમ આવેલ છે કે જેને શીઆહ જાફરી મશાયખી મોભિન જમાતનું ગૌરવ ગણી શકાય. અતે ઉલ્લેખનીય છે કે સદર વિદ્યાર્થીની અછભૂત સફળતાને ધ્યાનમાં રાખીને કોલેજ મેનેજમેન્ટે રૂ. ૩૨૦૦૦/- ફી પેટે રોકડ પુરસ્કાર આપેલ છે અને સફળતા મેળવે ત્યાં સુધી પુરસ્કાર આપવાની ખાત્રી આપેલ છે. મો. અકબરઅલીને કોલેજમાં સરકારશ્રીની TFWs (Free admission) સ્કીમ હેઠળ ફી પ્રવેશ મળેલ હતો જેથી કોલેજ મેનેજમેન્ટે કોલેજની થતી ફી વિદ્યાર્થીને રોકડ પુરસ્કાર તરીકે આપેલ છે અને એ પણ જણાવવું જરૂરી છે કે મો. અકબરઅલી પ્રથમ સેમેસ્ટરમાં પણ ૮૪% ગુણ મેળવી કેમ્પસ ફર્સ્ટ આવેલ હતા. મો. અકબરઅલીને શીઆહ જાફરી મશાયખી વિકાસ મંડળ, સાબરકાંઠા ખૂબ ખૂબ અભિનંદન પાઠવે છે.

● ઈંજનાલિલ્લાહે... :

વાઘરોલ નિવાસી મર્હૂમ હાજી નૂરમોહમ્મદ સુલેમાનભાઈ આંબલીયાસણા મુ.તા.૨૧, જિલહજ-૧૪૩૨, તા. ૧૮-૧૧-૨૦૧૧ને શુક્વારના રોજ ૭૪ વર્ષની વયે અલ્લાહ તઆલાની રહેમતે પહોંચ્યા છે. મર્હૂમનું જે દિવસે અવસાન થયું તે દિવસે તેઓ જુમ્માની નમાજ બાદ માઅસુમ્મિન(અ.)ની જિયારત કરવા માટે રવાના થવાના હતા અને તેઓ જુમ્માની નમાજની અજાન કરતાં કરતાં ઢળી પડ્યા હતા અને અવસાન થયું હતું. મર્હૂમ નૂરમોહમ્મદભાઈ પાટણ એસ.ટી. ટેપોમાં કન્કટર તરીકે ૨૭ વર્ષ સુધી ઈમાનદારી અને વફાદારીથી સેવા બજાવી નિવૃત્ત જીવન પસાર કરતા હતા.

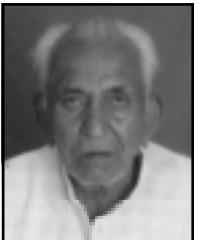
←---- બાદરગઢ નિવાસી મર્હૂમ મો. મીયાંજી વલી ખોરજ્યા મુ.તા.૩, મોહરમ-૧૪૩૩, તા. ૨૮-૧૧-૨૦૧૧ને મંગળવારના રોજ અલ્લાહ તઆલાની રહેમતે પહોંચ્યા છે.

મેતા નિવાસી મહૂમ મો. રસુલભાઈ અલાઉદ્ડીન મુખી મુ.તા.૪, મોહર્રમ-૧૪૩૩, તા. ૩૦-૧૧-૨૦૧૧ને બુધવારના રોજ આશરે ૬૧ વર્ષની વયે હૃદયરોગના હુમલાથી અલ્લાહ તાલાની રહેમતે પહોંચ્યા છે. મહૂમ સ્વભાવે નિખાલસ, નેક, ઈમાનદાર, મિલનસાર હતા અને મેતા શીઆહ જમાઅતમાં ખૂમખ તરીકે ૧૩ વર્ષની લાંબી સેવા આપી હતી. જમાઅતે એક સારા આગેવાન ગુમાવ્યા છે. ----→

←... ઈલોલ તલાવ નિવાસી મહૂમા મો. સકીનાબેન અલીભાઈ ભૂરા મુ.તા.૬, મોહર્રમ-૧૪૩૩, તા. ૨-૧૨-૨૦૧૧ને શુક્રવારના રોજ ૬૩ વર્ષની વયે અલ્લાહ તાલાની રહેમતે પહોંચ્યાં છે. મહૂમા સ્વભાવે ખૂબ જ માયાળુ, સહનશીલ અને મહેમાનનવાજીનાં ખૂબ જ આગ્રહી હતાં. તેઓ મોહંમદ વ આલે મોહંમદ તથા પીરો મુરશિદનાં ચાહક હતાં.

જે ટીપુરા નિવાસી મહૂમ મો. નશીરભાઈ વજીરભાઈ વિજાપુરા (કારકુન) માજ કારભારી ધોળકા મુ.તા. ૧૦, મોહર્રમ-૧૪૩૩, તા. ૬-૧૨-૨૦૧૧ને મંગળવારે રાત્રે ૧૦-૦૦ કલાકે ૮૦ વર્ષની વયે અલ્લાહ તાલાની રહેમતે પહોંચ્યા છે. મહૂમ સ્વભાવે નિખાલસ, નેક અને હસમુખા હતા. મહૂમ નશીરભાઈએ ધોળકા ખાતે કારભારી તરીકે સેવા બજાવીને જાફરી ખાનદાનની સેવા કરવામાં પોતાના જીવનનો મોટા ભાગનો સમય પસાર કરેલ છે. તેમને દીન અને દુન્યવી એમ બન્ને રીતે નેકી કરવાનો મોકો મળેલ છે. જાફરી ખાનદાનની સેવા કરવાનો લાભ દુનિયામાં એ મણ્યો કે તેમને આવો સારો દિવસ નસીબ થયો અને આખેરતમાં પણ ઈન્શાઅલ્લાહ તેમને યોગ્ય બદલો અલ્લાહ તાલા અર્પણ કરે એવી દુઅા માગીએ છીએ. ----→

←... ઈલોલ પહાડીયા નિવાસી મહૂમા મો. ઉરીબેન શરીફભાઈ મતિયા મુ.તા. ૧૬, મોહર્રમ-૧૪૩૩, તા. ૧૨-૧૨-૨૦૧૧ને સોમવારના રોજ ૮૨ વર્ષની વયે અલ્લાહ તાલાની રહેમતે પહોંચ્યાં છે.

વસો નિવાસી મહૂમ મો. ગુલામઅબ્બાસ ફટેહભાઈ મોમિન મુ.તા.૨૩, માહે મોહર્રમ-૧૪૩૩, તા. ૨૦-૧૨-૨૦૧૧ને રવિવારના રોજ ૬૭ વર્ષની વયે અલ્લાહ તાલાની રહેમતે પહોંચ્યા છે. તેઓ મોહંમદ વ આલે મોહંમદ અને પીરો મુરશિદનાં ચાહક હતા. મહૂમ સ્વભાવે ભોળા અને દયાળુ હતા. તેઓ મહેમાનનવાજીનાં ખૂબ જ શોખીન હતા. ----→

અલ્લાહ તાલા તમામ મહૂમીનને ગરીકે રહેમત કરે અને તેમના કુટુંબીજનોને સબ્રે જમીલ અતા ફરમાવે, આમીન.

જાફરી આવાજના ગ્રાહકના સરનામામાં ફેરફાર કરવાનો હોય કે અંક ન મળતો હોય તો
મો. અકબરઅલી મસી (મો. ૯૮૨૫૪૯૯૧૭, ૯૮૨૯૩૯૦૮૪૨)નો સંપર્ક કરવો.

જફરી આવાગ(માસિક)ને મળેલ ડોનેશનની યાદી

રૂ.૫૧/- મો. ફિરોજહુસૈન કાસિમભાઈ (કઠોર) તરફથી પીર સૈયદ મોહંમદ જહીરહુસૈન બાવા(રહે.) તથા મર્હૂમ કાસિમભાઈની રૂહના સવાબ અર્થે.

મો. મર્હૂમ નશીરભાઈ વજીરભાઈ વિજાપુરા (કારકુના) (જેઠીપુરા)ની રૂહના સવાબ અર્થે મળેલ ડોનેશન.

રૂ.૨૦૧/- મો. કાસમભાઈ નશીરભાઈ વિજાપુરા
 રૂ.૫૦/- મો. નુરમોહંમદ હબીબભાઈ પરબડીયા
 રૂ.૫૦/- મો. જોહરાબેન નુરમહંમદ પરબડીયા
 રૂ.૫૦/- મો. ફિરોજાબેન શખ્બીરહસન પટેલ
 રૂ.૫૦/- મો. શેરબાનુ ગુલામઅલી વિજાપુરા
 રૂ.૫૦/- મો. હુસૈનાબેન હબીબઅલી પરબડીયા
 રૂ.૫૦/- મો. શરીફાબેન હાસમભાઈ ભડ
 રૂ.૫૦/- મો. જ્યનબાબેન વજીરઅલી માણુસીયા
 રૂ.૫૦/- મો. મદીનાબેન મહંમદઅલી માવા
 રૂ.૫૦/- મો. હસનઅલી વલીભાઈ વિજાપુરા
 રૂ.૫૦/- મો. હુસૈનાબેન વલીભાઈ વિજાપુરા
 રૂ.૫૦/- મો. મદીનાબેન કાસમભાઈ વિજાપુરા
 રૂ.૫૦/- મો. અભ્યાસભાઈ નુરભાઈ વિજાપુરા

રૂ.૨૦૦૧/- મો. મર્હૂમા ઉરીબેન શરીફભાઈ મતિયા(ઈલોલ પહાડીયા)ની રૂહના સવાબ અર્થે તેમના પુત્રો તથા તેમના સગાસંબંધીઓ તરફથી મળેલ ડોનેશન.

મર્હૂમા મો. સકીનાબેન અલીભાઈ ભુરા(ઈલોલ તલાવ)ની રૂહના સવાબ અર્થે તેમના સગા-સંબંધીઓ તરફથી મળેલ ડોનેશન.

રૂ.૨૦૦/- મો. અલીભાઈ ગનીભાઈ ભુરા
 રૂ.૧૦૦/- મો. અમીનાબેન ગનીભાઈ ભુરા
 રૂ.૧૦૦/- મો. આબિદઅલી અલીભાઈ ભુરા
 રૂ.૧૦૦/- મો. જોહરાબેન આબિદઅલી ભુરા
 રૂ.૫૦/- મો. આબેદાબેન આબિદઅલી ભુરા
 રૂ.૫૦/- મો. મહંમદઅલી આબિદઅલી ભુરા

રૂ.૧૦૦/- મો. અમીનાબેન દાઉદભાઈ પટેલ
 રૂ.૧૦૦/- મો. કુલસુમબેન ગુલામહૈદર રાજપુરા
 રૂ.૧૦૦/- મો. ઈન્નેખાબઅલી ગુલામભાઈ ખણુશીયા
 રૂ.૨૦૦/- મો. તાહેરાબેન ઈન્નેખાબઅલી ખણુશીયા
 રૂ.૫૦/- મો. તન્વીરફાતેમા ઈન્નેખાબઅલી ખણુશીયા
 રૂ.૫૦/- મો. શખ્બીરઅલી ઈન્નાખાબઅલી ખણુશીયા
 રૂ.૧૦૦/- મો. ઉરીબેન ગુલામભાઈ ખણુશીયા
 રૂ.૧૦૦/- મો. મહેંદીઅલી ઈસ્માઈલભાઈ ભલા
 રૂ.૨૦૦/- મો. હુસૈનાબેન મહેંદીઅલી ભલા
 રૂ.૫૦/- મો. કામયાબઅલી મહેંદીઅલી ભલા
 રૂ.૫૦/- મો. કનીજફાતેમા મહેંદીઅલી ભલા
 રૂ.૧૦૦/- મો. ઈસ્માઈલભાઈ ગનીભાઈ ભુરા
 રૂ.૧૦૦/- મો. અસ્કરઅલી ગુલામહુસૈન ભુરા
 રૂ.૧૦૦/- મો. આબિદઅલી ગુલામહુસૈન ભુરા
 રૂ.૫૦/- મો. મુનિરહુસૈન આબિદઅલી ભુરા
 રૂ.૫૦/- મો. બખ્તાયારહુસૈન આબિદઅલી ભુરા
 રૂ.૧૦૦/- મો. અકબરઅલી નુરભાઈ ભુરા
 રૂ.૫૦/- મો. શખ્બીરહસન અકબરઅલી ભુરા
 રૂ.૧૦૦/- મો. એહમદઅલી નુરભાઈ ભુરા
 રૂ.૨૫/- મો. તાહેરાબેન અહેસાનઅલી ભુરા
 રૂ.૨૫/- મો. મકબૂલફાતેમા ઈશ્રાદઅહેમદ ભુરા
 રૂ.૨૫/- મો. સાજેદાબેન નજરમહંમદ ભુરા
 રૂ.૫૦/- મો. શીરીનબેન હસનભાઈ ભુરા
 રૂ.૨૫/- મો. શીરીનબેન કમબરઅલી ભડ
 રૂ.૨૫/- મો. સકીનાબેન ઈબ્રાહીમભાઈ તોડીયા
 રૂ.૧૦૦/- મો. હુસૈનાબેન વલીભાઈ પટેલ
 રૂ.૨૫/- મો. જોહરાબેન અભ્યાસભાઈ વિજાપુરા
 રૂ.૧૦૦/- મો. ઈબ્રાહીમભાઈ નશીરભાઈ તોડીયા
 રૂ.૧૦૦/- મો. હાજરાબેન ઈબ્રાહીમભાઈ તોડીયા
 રૂ.૧૦૦/- મો. આબિદઅલી નશીરભાઈ તોડીયા
 રૂ.૧૦૦/- મો. સકીનાબેન આબિદઅલી તોડીયા
 રૂ.૧૦૦/- મો. અલીભાઈ ઈબ્રાહીમભાઈ લોઢા
 રૂ.૧૦૦/- મો. મરીયમબેન અલીભાઈ લોઢા
 રૂ.૧૦૦/- મો. ગુલામહુસૈન હાસમભાઈ વેપારી

રા. ૧૦૦/- મો. જ્યનબબેન ગુલામહુસૈન વેપારી
 રા. ૧૦૦/- મો. હબીબભાઈ ગુલામભાઈ હાજ
 રા. ૧૦૦/- મો. કુલસુમબેન હબીબભાઈ હાજ
 રા. ૧૦૦/- મો. હનીફ્ભાઈ વલીભાઈ મતિયા
 રા. ૧૦૦/- મો. ફિતમાબેન હનીફ્ભાઈ મતિયા
 રા. ૫૦/- મો. સાબિરઅલી ઈબ્રાહીમભાઈ તોડીયા
 રા. ૫૦/- મો. બાકરઅલી ઈબ્રાહીમભાઈ તોડીયા
 રા. ૫૦/- મો. સાજુદહુસૈન આબિદઅલી તોડીયા
 રા. ૫૦/- મો. ઈબ્રાહીમભાઈ દાઉદભાઈ વાઘ
 રા. ૫૦/- મો. રહીમાબેન બાકરઅલી નુરભાશેજ
 રા. ૫૦/- મો. સાબેરાબેન એહસાનઅલી મસી
 રા. ૫૦/- મો. આબેદાબેન અહેસાનઅલી થાવરા
 રા. ૫૦/- મો. ફિઝાબેન ગુલામહુસૈન મસી
 રા. ૫૦/- મો. સલમાબેન ગુલામઅખ્બાસ વાઘ
 રા. ૫૦/- મો. જેહરાબેન શબ્દીરઅલી હાજ
 રા. ૫૦/- મો. રાબિયાબેન ગુલામહુસૈન મસી
 રા. ૫૦/- મો. તાહેરાબેન આબિદહુસૈન ગોદ
 મહૂમ મો. રસુલભાઈ અલાઉદીનભાઈ
 સુણસરા મુખી(મેતા)ની રૂહના સવાબ અર્થે
 મળેલ ડોનેશન.
 રા. ૧૨૫/- મો. જ્યનબબેન રસુલભાઈ સુણસરા
 રા. ૧૨૫/- મો. તાહેરાબેન ગુલામભાઈ આંબલીયાસણા
 રા. ૧૨૫/- મો. ગુલામમોહમદ શરીફ આંબલીયાસણા
 રા. ૧૨૫/- મો. અફ્જલજાતેમા ગુલામભાઈ આંબલીયાસણા
 રા. ૧૦૦/- મો. હેદરઅલી ગુલામભાઈ આંબલીયાસણા
 રા. ૧૨૫/- મો. રાબિયા સુલેમાન ચૌધરી
 રા. ૧૨૫/- મો. સુલેમાન દાઉદ ચૌધરી
 રા. ૧૦૦/- મો. આબિદહુસૈન સુલેમાન ચૌધરી
 રા. ૧૦૦/- મો. આરેફાબાનુ સુલેમાન ચૌધરી
 રા. ૧૦૦/- મો. હાજ સુલેમાન અલાઉદીન સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. અમીનાબેન સુલેમાન સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. તાહેરઅલી સુલેમાન સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. તાહેરાબેન તાહેરઅલી સુણસરા
 રા. ૫૦/- મો. હબીબા તાહેરઅલી સુણસરા
 રા. ૫૦/- મો. આબિદઅલી તાહેરઅલી સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. અકબરઅલી સુલેમાન સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. હબીબા અકબરઅલી સુણસરા

રા. ૫૦/- મો. સફદરઅખ્બાસ અકબરઅલી સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. ઈમ્તિયાઝઅલી સુલેમાન સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. જોહરાબેન કમ્બરઅલી અસામદી
 રા. ૧૦૦/- મો. શીરીનાબેન અનવરઅલી શેલીયા
 રા. ૧૦૦/- મો. આબેદા અખ્બાસ નાંદોલીયા
 રા. ૧૦૦/- મો. સાકેરા બાહિમહુસૈન કરીવાલ
 રા. ૫૦/- મો. હાજ ઈસ્માઈલભાઈ નુરમદ શેલીયા
 રા. ૧૦૦/- મો. યૂસુફ હાજ અલાઉદીન સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. મરીયમબેન યૂસુફ સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. શબ્દીરઅલી યૂસુફ સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. તાહેરા શબ્દીરઅલી સુણસરા
 રા. ૫૦/- મો. હસનઅખ્બાસ શબ્દીરઅલી સુણસરા
 રા. ૫૦/- મો. મોહસિનઅલી શબ્દીરઅલી સુણસરા
 રા. ૨૫/- મો. શાકેરાફાતમા શબ્દીરઅલી સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. હસનઅલી યૂસુફ સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. ફિઝા હસનઅલી સુણસરા
 રા. ૫૦/- મો. શીરીનબેન હસનઅલી સુણસરા
 રા. ૨૫/- મો. ઈમદાદઅલી હસનઅલી સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. ઈમદાદઅલી યૂસુફ સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. સાજેદાબેન ઈમદાદઅલી સુણસરા
 રા. ૫૦/- મો. ઈમ્તિયાઝઅલી ઈમદાદઅલી સુણસરા
 રા. ૨૫/- મો. રફીકાફાતમા ઈમદાદઅલી સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. અખ્બાસઅલી યુસુફ સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. સાજેદા અખ્બાસઅલી સુણસરા
 રા. ૨૫/- મો. શુજાઅતહુસૈન અખ્બાસઅલી સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. હુસૈનાબેન મીકદાદઅલી અસામદી
 રા. ૧૦૦/- મો. ફિતમાબેન હસનઅલી સુણસરા
 રા. ૧૦૦/- મો. શહરબાનુ હસનઅલી બાલસાણીયા

રા. ૬૦૦/- મો. મહેમદહુસૈન મહેમદઅલી
 (વસો-લંડન) તરફથી મહૂમ સકીનાબેન જી.
 (અમદાવાદ), મહૂમ ગુલામઅખ્બાસ જે.
 (અમદાવાદ), મહૂમ ગુલામહુસૈન આર.(વસો), મહૂમ ગુલામહુસૈન આર.(વસો), મહૂમ ગુલામહુસૈન આર.(વસો)ની
 રૂહના સવાબ અર્થે.

રા. ૪૦૦/- મો. ઈમ્તિયાઝઅલી
 ગુલામઅખ્બાસ મોમિન(વસો)તરફથી મહૂમ

ગુલામઅભ્યાસ ફિલેભાઈ મોમિન(વસો)ની રૂહના સવાબ અર્થે.

રૂ.૪૪૦/- મો.અઝીમઅલી નૂરમોહંમદ આંબલીયાસણા તેમજ તેમના પરિવાર(વાઘરોલ) તરફથી મર્હૂમ હાજી નૂરમોહંમદ સુલેમાનભાઈ આંબલીયાસણાની રૂહના સવાબ અર્થે.

રૂ.૧૧૦/- મો.હબીબભાઈ ગુલામભાઈ લોઢા (કનાઈ) તરફથી જનાબ સૈયદ વર્ઝિએહમદ બાવા સાહેબની રૂહના સવાબ અર્થે.

રૂ.૧૧૦/- મો.હબીબભાઈ ગુલામભાઈ લોઢા (કનાઈ) તરફથી પીર સૈયદ મોહંમદ મુશાહિદહુસૈન બાવા સાહેબ(મદ્દે.) પોતાના કુટુંબીજનો સાથે કરબલાની જિયારત કરીને પરત આવ્યા તેની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૫૦/- મો.હસનઅભ્યાસ ગુલામઅભ્યાસ મોમિન(વસો) તરફથી શહીદાને કરબલા અને અસીરાને કરબલાની અરવાહના સવાબ અર્થે.

રૂ.૨૦૦/- મો.શેરઅલી અભેરહેમાન તથા તેમના મહોરદાર નસીમાબાનુ શેરઅલી(લંડન) તરફથી તેઓ હજ-જિયારત પછવા ગયા તેની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૧૦૦/- મો.ગુલામશબ્દીર ગુલામનબી રાઈસમીલવાળા(વસો) તરફથી તેમના દીકરા એહસાનઅલીની શાદીની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૧૦૧/- મો.ઈકબાલહુસૈન ગુલામમોહંમદ બેડાવાળા(વસો) તરફથી તેમની દીકરી ઈરફાનાફાટેમાની શાદીની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૨૦૦/- મો.ગુલામહૈદર હાજી મોહંમદહુસૈન(વસો) તરફથી આણંદમાં નવું મકાન બનાવ્યું તેની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૧૦૦/- મો.હાજી મોહંમદઅલી હાજી અબુલરહીમ(વસો) તરફથી તેઓ જિયારત પછવા ગયા તેની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૧૫૦/- મો.નૂરમોહંમદભાઈ હાજી ગુલામહુસૈન અલીજા(વસો) તરફથી તેઓ જિયારત પછવા ગયા તેની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૫૦/- મો.ઈબ્રાહીમભાઈ અભેરહેમાન

(વસો) તરફથી તેમના દીકરા મહેબૂબહુસૈનના લગ્નની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૧૦૦/- મો.ગુલામમોહંમદ અભેરહેમાન ભગત તથા તેમના મહોરદાર(વસો) તરફથી તેઓ જિયારત પછવા ગયા તેની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૫૧/- મો.શબ્દીરહુસૈન ગુલામહુસૈન તથા તેમના મહોરદાર(દમણ) તરફથી તેઓ જિયારત પછવા ગયા તેની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૫૧/- મો.શબ્દીરહસન ગુલામહુસૈન તથા તેમના માતુશ્રી હાજરાબેન(આણંદ) જિયારત પછવા ગયાં તેની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૫૦/- મો.ગુલામઅલી હાજી નૂરમોહંમદ તથા તેમના મહોરદાર શહરબાનુ(દમણ) તરફથી તેઓ જિયારત પછવા ગયાં તેની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૫૦/- મો.અકબરભાઈ તથા તેમના મહોરદાર(દમણ) તરફથી તેઓ જિયારત પછવા ગયાં તેની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૫૦/- મો.ગુલામમોહંમદ તથા સાકિરહુસૈન તથા તેમના મહોરદાર (અમદાવાદ) તરફથી તેઓ જિયારત પછવા ગયાં તેની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૫૧/- મો.શેરઅલી ગુલામહુસૈન ભગત તથા તેમના મહોરદાર નજરબાનુ(વસો) તરફથી તેઓ જિયારત પછવા ગયાં તેની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૨૦૧/- મો.ગુલામહૈદર તથા ગુલામજાફર (વસો) તરફથી તેમણે આણંદ મુકામે નવું મકાન બનાવ્યું તેના ઉદ્ઘાટનની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૫૦૦/- મો.દિલબરહુસૈન એહમદભાઈ હસન (કાંશોદર) તરફથી શાદીની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૧૦૦/- મો.નજરઅલી દાઉદ મુસે (હૈદરપુરા) તરફથી તેમના દીકરા મોહસિનઅલી કરબલાની જિયારત માટે ગયા હતા તેની ખુશાલી પ્રસંગે.

રૂ.૧૦૦/- મો.ગુલામઅલી થરાદરા (હૈદરપુરા-સુરત) તરફથી મર્હૂમ નૂરીબાઈની રૂહના સવાબ અર્થે.

રૂ.૨૦૧/- મો.મર્હૂમ મીયાંજ વલી ખોરજીયા(બાદરગઢ)ની રૂહના સવાબ અર્થે.

સરપરસ્ત

પીર સૈયદ મોહંમદ મુજાહિદહુસૈન બાવા
સાહેબ(મદ્.) અને હાજરપીર સૈયદ મોહંમદ
મુજાહિદહુસૈન બાવા સાહેબ(મદ્.)

અભિલ ગુજરાત શીઆહ જાફરી મશાયખી મોભિન સમાજનું
ગોરવવંતુ સામચિક
શીઆહ જાફરી મશાયખી વિકાસ મંડળનું મુખ્યપત્ર

જાફરી આવાજ

વર્ષ : ૩૧ ♦ અંક : ૫ ♦ ૧૦, જાન્યુઆરી-૨૦૧૨
૧૫, સફર, હિ. સન-૧૪૩૩ ♦ સંંગ અંક : ૩૬૫

આધ તંત્રી : મર્હૂમ 'દીપક' દાંત્રેલિયા

માનદ તંત્રી

કાસમભાઈ વિજાપુરા (મોલા. : ૯૪૨૬૫ ૪૧૪૭૨)

સહંતંત્રી : માસ્કુમ મહેશપુરી
મો.૯૬૮૭૬૭૬૮૫૧૩

વ્યવસ્થાપક : ઈલાહીમ ડી. વાઘ
૮૨૭૨૮૬ મો.૯૪૨૮૫૪૯૪૭૯

સહ વ્યવ. : અકબરાલી એ. મસી
મો.૯૮૨૪૮૭૧૭૮, ૯૪૨૯૩૭૦૮૫૨
દનીફભાઈ વી. મતિયા

મશાયખ કમ્યૂટર : જાફરી આવાજ ૯૯૨૫૭૩૦૧૦૭

સલાહ અને માર્ગદર્શન

મોલ્લી હાસમભાઈ વલીભાઈ ગાંધી(સિદ્ધપુર)

મુખ્યપૃષ્ઠ સંજાવટ

શાલીરાલી ગુલામમહેમદ રેવાસીયા(જેઢીપુર)

કાર્યાલયનું સરનામુ

'જાફરી આવાજ' (માસિક)

મુ.પો. ઈલોલ, તા. હિમતનગર, જિ. સાલરકાંઠા
પીન-૩૮૩ ૨૨૦. ફોન : ૦૨૭૭૨-૨૨૭૨૮૬

Website : www.jafariaawaz.com
Email : jafariaawaz@gmail.com

વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૧૦૦/-

(મોહર્રમ માસથી જ ગ્રાહક થવાય છે.)

SUBJECT TO HIMATNAGAR JURISDICTION

લેખ સૂચિ

✿ ઊદાસ્તે પાને	૦૧
✿ કુરાન શિક્ષણ	૦૪
✿ અહાદીસ	૦૬
✿ ઈલાહી નિરખત	૦૮
✿ સુપરમેન ઈન ઈસ્લામ : હ.ઈમામ જાફર સાદિક(અ.)	૧૭
✿ ગાડમથલ	૨૧
✿ અલલાહિની હ્મદ	૨૩
✿ મશાયખવાણી	૨૫
✿ નહજુલ ઈસરાર	૨૬
✿ અલ ઈશ્રાદ	૩૨
✿ કુરાને મજુદના સૂરાઓનો પરિચય ..	૩૪
✿ શેખ સાઅદીની શાયરીનો રસારવાદ ...	૩૭
✿ ખુદાના વિશિષ્ટ સર્જનમાં ખુદાની માઅદેફત	૩૯
✿ હાગરત મોહંમદ મુસ્તફા(સ.)ના પત્રો ...	૪૨
✿ સર્વશ્રેષ્ઠ સ્મરણા	૪૫
✿ શૈક્ષણિક કારકિર્દી ઘડતર કાર્યક્રમ	૪૮
✿ ઝાનગોષ્ઠિ	૫૧
✿ આપણા ઘરની વાતો	૫૫
✿ 'જાફરી આવાજ'ને મળોલ ડોનેશન	૫૮

શહીદે કરબલા હુસૈન(અ.).

ગરીબે નયનવા હુસૈન(અ.).

કિતાબ બિહારુલ અન્વારમાં મનકૂલ દ્વારા એક અરબ શાહજાદાએ કૌનોન ઈમામ હુસૈન(અ.)ની પિંડમતમાં હાજર થયો અને તેણે અરજ કરી,

'અય ફરજિદે રસૂલ ! હું એટલો બધો દેવાદાર છું કે હું દેવું ચૂકવી શકવાની શક્તિ ધરાવતો નથી.'

મુસીબતના સમંદરને અને દુઃખના તિરિવરને, સહીને શાલીરે મુક્તિ અપાવી વિશ્વ-જીવતરને.

તेथी में मारा इलमां विचार कर्योंके कोईनी आगण सवाल कर्यावगर आ बाबतनो ईलाज शक्य नथी. परंतु एवा सभीनी आगण सवाल कुं के जेनो काईनातमां कोई जेटो न होय.’

वधुमां तेणे उभेर्यु,

‘आथी धणो विचार कर्यो पछी ऐहलेभयते अतहार(अ.) सिवाय कोई करीम नजरे न पड्यो तेथी हुं उभेद धरावुं छुं के आप मारी हाजतने पूरी करो.’

आ सांभणीने ईमाम हुसैन(अ.) ए फरमाव्यु,

‘अय बिरादर ! पहेलां तो हुं तने त्रष्ण सवाल पूछवा मागुं छुं. जो तें तेमांथी एकनो जवाब आपी दीधो तो हुं तारुं त्रीजा भागनुं (1/3) देवुं अदा करी दर्शा अने जो तें तेमांथी बेना जवाब आप्या तो हुं तारुं बे भागनुं (2/3) देवुं अदा करीश अने जो तें त्रष्णेय सवालोना जवाब आपी दीधा तो पछी तारुं संघणुं देवुं अदा करी दर्शा.’

आथी पेला बुध्निशाणी पुरुषे कह्युं,

‘अय ईब्न रसूलिल्लाह ! शुं मारा माटे ए शक्य छे के अल्लाहना ईलमना जाणकार अने अंतरिक रहस्योना ज्ञाता मारा जेवा अज्ञानी अने ओछी बुध्निवाणा माणस साथे कोई सवाल करे, शुं मारा माटे ए शक्य छे ? मारा जेवाना कदम परीक्षामां अडग रहेशे खरा ?’

ईमाम(अ.) ए फरमाव्युं,

‘तें साचुं कह्युं छे. परंतु में मारा नाना रसूले खुदा(स.)थी सांभण्युं छे के भोमिन बिरादर पर एटली बधी नेकी अने ऐहसान करवा जोईए के जेटला ग्रमाणमां ते भोमिनने दीननी माअरेफत

સબર જેવી સબરનું કાળજું કંપી ઊચું ત्यારે, પિતા ખુદ લેટવા ચાલ્યો તડપતા પુત્ર અકબરને.

પ्राप्त थयेली होय. तेथी हुं ईच्छुं छुं के तने प्रचार करवामां आवेल ईलम अने माअरेफतना ग्रमाण अनुसार दीन विषे सवाल कुं जेथी ते ग्रमाणे तारी साथे नेकी अने ऐहसान करुं.’

आथी पेला ए’राबीए कह्युं,

‘अय फरजंटे रसूल ! आपे जो पूछवा ज होय तो आ नाचीजने सवाल करो. जो मने तेनो साचो जवाब आवउशे तो सुઝ्हानल्लाह, नहितर हुजूर(अ.)ने पूछी लઈश. मारामां कोई हिमत के शक्ति नथी परंतु खुदावंटे खुजूर्जना तरफथी प्रयत्न करीश.’

तेथी ईमाम(अ.) ए फरमाव्युं,

‘अय बिरादर ! बतावो के आ’मालमांथी ऐहतरीन अमल कयो छे ?’

ते अरबीए कह्युं,

‘मौला ! ऐहतरीन अमल अल्लाहनी वહदानियत पर ईमान लाववुं ते छे.’

झीरी ईमाम(अ.) ए पूछ्युं,

‘हलाकतथी कर्द वस्तु नजात आपे छे ?’

तेणे अरज करी,

‘या ईब्न रसूलिल्लाह ! हलाकतथी नजात परवरदिगारे आलम पर तवक्कुल (विश्वास) अने भरोसो राखवामां छे.’

पछी ईमाम(अ.) ए पूछ्युं,

‘पुरुषनी शोभा कर्द वस्तु छे ?’

पेला बुध्निशाणी माणसे कह्युं,

‘या ईब्न रसूलिल्लाह ! पुरुषनी शोभा ईलम छे, जे भरबादीनी साथे न होय.’

पछी ईमाम(अ.) ए फरमाव्युं,

‘अगर कोई पुरुष ईलमवाणो न होय तो पछी

જुलમगारो नहीं, पण खुद जुलम रोतो हतो अथी, गળे गण भालनुं हो तीर दुधमल भाल असगरने.

તेनी શોભા શું છે ?'

તેણે અરજ કરી,

'અગર પુરુષ ઈલ્મવાળો ન હોય તો પછી તેની શોભા માલ છે કે જે સભ્યતાની સાથે હોય.'

ઈમામ(અ.) એ ફરમાવ્યું,

'અગર કોઈ માણસ માલદાર પણ ન હોય તો પછી તેના માટે કઈ વસ્તુ શોભારૂપ છે ?'

તો તેણે કહ્યું,

'જો કોઈ માણસ માલદાર પણ ન હોય તો પછી તેની શોભા હુક (નિર્ધનતા) છે એ શરતે કે તે સબ્ર અને કનાઅત (સંતોષ) ની સાથે હોય.'

ફરી પાછું હજરત(અ.) એ પૂછ્યું,

'અગર હુક (નિર્ધનતા) સબ્રની સાથે પણ ન હોય તો પછી પુરુષની શોભાનું કારણ શું છે ?'

તો તે પ્રતિભાશાળી માણસે ચિંતન મનન કર્યા પછી કહ્યું,

'યા ઈઝન રસૂલિલ્હાહ ! જો એ પણ ન હોય તો તેની શોભા એમાં છે કે આસમાનથી તેના ઉપર વીજળી પડે, તેને બાળીને ભર્સુ કરી નાખે અને તે તેના લાયક જ છે.'

રાવી કહે છે કે જ્યારે ઈમામ(અ.) એ આવા શબ્દો એ દીનદાર પુરુષ પાસેથી સાંભળ્યા તો હજરત ખુશ થયા અને આપે એ જ સમયે એક હજાર અશરકીઓવાળી થેલી તેના હાથમાં મૂકી દીધી અને એક અંગૂઠી પણ તેને આપી દીધી જેનું મૂલ્ય બરસ્સો દિરહમ હતું અને આપે તેને ફરમાવ્યું,

'આ હજાર દીનાર લઈને તું તાંકું દેવું અદા કરી દેજે અને આ નગીનાની કિંમત તારા અહલોઅયાલ માટે ખર્ચી દેજે.'

આથી તે અરબ આ બન્ધિસને લઈને ખૂબ જ

ઇડીકમાં કુલરાને વરનાર નીકળ્યો મોતને વરવા, જિગરમાં કોડ શાદીના હતા શા ઈજને શાંભરને.

ખુશ થયો અને તેણે આ આયત પઢી :

'અલ્હાહો યઅ્લમો હૈસો યજબલ
રેસાલતહુ.'

(ખુદાવંદે આલમે નબુવ્વત અને રિસાલતને ઉતારવા માટે આવા મહાન ખાનદાનને પસંદ કર્યું છે કે જે આ મહાન કાર્ય માટે લાયક છે.)

*

કિતાબ બિહારુલ અન્વારમાં મન્કૂલ છે કે એક માણસ મદીના મનુષ્યરામાં દાખલ થયો અને તેણે શહેરના રહેવાસીઓને પૂછ્યું,

'આ શહેરમાં એવો કોણ માણસ રહે છે કે જે સખાવતમાં અજોડ હોય ?'

શહેરવાસીઓએ એકમતે કહ્યું,

'આખા શહેરમાં હુસૈન(અ.) જેવો કોઈ દયાળું નથી. અર્થાત એ હજરત તો એવા કરીમ છે કે આપની પવિત્ર જીભમાંથી કદી 'લા' (ના) નથી નીકળ્યું સિવાય કલમએ તૌહીદના કે જે અશહદો અલ્હાઈલાહ ઈલ્હલલ્હાહ છે કે જેમાં 'લા' શબ્દ જીભ ઉપર આવે છે. જો તશહ્ફુદનો કલમો પઢવાનું જરૂરી ન હોતો આપની જબાન મુખારકથી કદી 'નઅમ' શબ્દ સિવાય 'લા' શબ્દ ન નીકળત.'

પછી તો તે પુરુષ રસૂલે ખુદા(સ.) ની મસ્જિદમાં દાખલ થયો. તેણે જોયું કે ઈમામ(અ.) ન માઝ પઢવામાં મશગૂલ છે. તે પુરુષ ઈમામ(અ.) ની પાસે જઈને ઊભો થઈ ગયો અને તેણે ઈમામ(અ.) ની પ્રશંસામાં અને પોતાની હાજત તલબ કરવા માટે કેટલીક પંક્તિઓ પઢી જેનો અર્થ એવો થતો હતો કે કોઈ પણ હાજતમંદ માણસ આ દરવાજથી નાઉમેદ થઈને પાછો જતો નથી. અને

વફાદારી, મોહલ્લત, જંનિસારી શી હતી એની?
ઉકેલે છે જગત અભ્યાસ એ ભવ્ય અંતરને.

કોઈ માગનારો જો આ ઘરના દરવાજાની સંકળ ખખડાવે છે તો તે ખાલી હાથે નથી જતો. આપ એવા કરીમ ઈંબે કરીમ છો કે જમાનો આપના જેવા બીજાને શોધી લાવવા માટે લાયાર છે અને આપ સમગ્ર કાઈનાત માટે વિશ્વાસપાત્ર છો. આપના વાલિંદ બુર્જગવાર અમીરુલ મોમિનીન મુશરિકોના કાતિલ અને દીનના સરદાર છે અને સાચી બાબત તો એ છે કે જો આપના જ્યદે અમ્ભદે અમને સાચો અને મુસ્તકીમ માર્ગન બતાવ્યો હોત તો અમે બધા જહન્નમમાં દાખલ થઈ જત.'

આથી જ્યારે હજરત(અ.) નમાજથી ફારેગ થયા તો આપે ફરમાવ્યું,

‘અય કમ્બર ! શું આપની પાસે ડિજાજના માલમાંથી કોઈ માલ બચ્યો છે ખરો ?’

કમ્બરે અરજ કરી,

‘મૌલા ! ચાર હજાર અશરફીઓ બાકી છે.’

હજરત(અ.)એ ફરમાવ્યું,

‘તે અશરફીઓ લઈ આવો.’

પછી તો ઈમામ(અ.)એ પોતાના ખભા મુખારક ઉપરથી રિદા ઉતારીને એ અશરફીઓને તેમાં બાંધી દીધી. આપ દરવાજાની પાછળ ઊભા થઈ ગયા અને આપે તે ચાદરને પોતાના હાથ ઉપર મૂકીને દરવાજા પાછળથી હાથ બહાર કાઢ્યો અને આપ સાઈલના સન્મુખ ન થયા એટલા માટે કે કદાચ તે શરમનો અનુભવ કરે અને તે વખતે આપ કેટલીક પંક્તિઓ બોલ્યા જેનો ભાવાર્થ આ મુજબ થતો હતો :

‘અય બિરાદર ! આ થોડાક માલને કબૂલ કર અને તેની સાથે સાથે મારા બહાનાને પણ કબૂલ કર અને એવું યકીન માન કે હું તારી હાલત પર ખૂબ મહેરબાન છું... વિગેરે વિગેરે.’

ખુદાઈની લુટાતી લાજને ટાંકી જવા કાયમ, ઘરે છે ફાતેમાની લાડલી પોતાની ચાદરને.

પછી તો મન્દૂલ છે કે તે અરબ પુરષે તે અશરફીઓ લઈ લીધી અને ત્યાર પછી ધ્રુસ્કે ધ્રુસ્કે રહવા લાગ્યો. હજરતે તેને ફરમાવ્યું,

‘અય બંદા ખુદા ! કદાચ તું એટલા માટે રડે છે કે આ માલ તારી હાજતના માટે કાફી નથી. જો કે મેં પહેલેથી જ મારી નાદારી અને તંગદસ્તીનું બહાનું બતાવી દીધું છે.’

આ સાંભળીને તેણે અરજ કરી,

‘યા ઈંબ રસૂલિલ્હાહ ! ખુદાની કસમ, આ માલ તો મારી હાજત કરતાં ય વધારે છે અને હું માલની કમી ઉપર રોતો નથી પરંતુ હું તો એટલા માટે રું છું કે આ હાથ કે જેનાથી ગરીબ ગુરબાંને મદદ મળે છે, અફસોસ એક દિવસ આ દસ્તે હકપરસ્ત ખાકમાં મળી જશે અને જમીનમાં સંતાઈ જશે.’

મગલૂમના અગાદારો !

તે અરબ એટલામાટે રડતો હતો અને અફસોસ કરતો હતો કે એક દિવસ ઈમામે મગલૂમ વતનથી દૂર, આ ફાની દુનિયાથી વિદાય લેશે, અને આ ઉકદાકુશાએ ખલ્ક અને હાજતરવાએ આલમ ગુસલ અને કફન પછી દર્શન થશે.

પરંતુ... એ અરબને ક્યાં ખબર હતી કે ઈમામે મગલૂમને આશુરાના દિવસે ત્રણ ત્રણ દિવસના ભૂઘ્યા અને તરસ્યા ઝુંછ કરવામાં આવશે અને તે પરદેશીની લાશ મુખારક કેટલાય દિવસો સુધી કફન દર્શન કર્યા વગરની ગરમ રેતી ઉપર પડી રહેશે. આ હકપરસ્ત હાથ કે જેમના દ્વારા બધાને ફેર મળતો હતો તેમને પણ કાપી નાખવામાં આવશે.

જો આવું બધું પેલા અરબે સાંભળ્યું હોત તો ચોક્કસ મરી જત.

અલા લાયાનતુલ્હાહે અલલ કૌમિજાલેમીન.

પડી લાંગોલ આખા વિશ્વના ઘરને ભરી દેવા, હુસૈન ! એક તું જ છે કે જે લુટાવે છે ભર્યા ઘરને.

કુરાન શિક્ષણ

ગ્રંથ

આકાશે નામદાર
પીર સૈયદ મોહમ્મદ
મુશાહિદહુસૈન
જફરી(મદ્.)

નનીઓ અને ઈમામો વિધેની આચ્યતો

* અને જેઓ પોતાના અંતઃકરણોનો વિશ્વાસધાત કરે છે તેવાઓનો પક્ષ લઈ તું (લોકો સાથે) તકરાર કર નહીં; બેશક અલ્લાહ તેમને દોસ્ત રાખતો નથી કે જેઓ વિશ્વાસધાતી અને ગુનેગાર છે. (પારો-૫, સૂરાએ નિસા, આયત-૧૦૭)

* હે લોકો ! બેશક તમારી પાસે તમારા પરવરદિગાર તરફથી (સત્યધર્મની ખુલ્લી) દલીલ આવી ચૂકી છે અને અમોઅને તમારા તરફ સત્ય ખુલ્લું કરી દેખાડી દેનાર નૂર (કુરાન) ઉત્તાર્યું છે. (પારો-૬, સૂરાએ નિસા, આયત-૧૨૫)

* હે ઈમાન લાવનારાઓ ! તમારામાં જે કોઈ પોતાના ધર્મથી ફરી જશે તો (તેઓ અલ્લાહનું કાંઈ જ બગાડશે નહીં) અલ્લાહ નજદીકમાં જ એવા લોકોને લાવીને હાજર કરશે કે જેમને તે દોસ્ત રાખતો હશે અને તેઓ તેને દોસ્ત રાખતા હશે, મોભિનો તરફ તેઓ નમ્ર હશે (અને) ઈમાન નહીં લાવનારાઓ તરફ સખત, અલ્લાહની રાહમાં ધર્મયુધ કરે એવા અને કોઈ ઠપકો આપનારાના

ઇસ્લામી કવીજ નં. ૨૧૪ના જવાબો

- (૧) અલ અમીન અને અલ સાદિક
- (૨) પચીસ વર્ષ
- (૩) ખૂબ ઉદાર અને બહાદુર હતા.
- (૪) મસ્તિષ્કદે સખરા
- (૫) મિઝાબે રહેમત
- (૬) શનિવાર
- (૭) દજ્લા

તરસ એ, જે તરસ માટે હુસૈને પાણી દઈ દીંઘ,
તરસ એ, લાગી જે હુને, મળું જ્યાં પાણી લશકરને.

ઠપકથી ન ડરે એવા; આ અલ્લાહની કૃપા છે કે જેને ચાહે આપે છે અને અલ્લાહ વિશાળ જ્ઞાનનો સાહેબ છે.

(પારો-૬, સૂરાએ માઅદાહ, આયત-૫૪)

* (હે ઈમાનદારો !) તમારો રક્ષક અલ્લાહ અને તેના રસૂલના સિવાય કોઈ નથી અને તે લોકો પણ કે જેઓ ઈમાન લાવ્યા છે અને જેઓ નમાઝ કાયમ કરે છે તથા રૂકૂઅની સ્થિતિમાં જકાત આપે છે. (પારો-૬, સૂરાએ માઅદાહ, આયત-૫૫)

* અને જે અલ્લાહ તથા તેના રસૂલને તથા મોભિનોને મિત્ર બનાવશે (તે અલ્લાહવાળાઓના ટોળામાં દાખલ છે) અને ખરે જ અલ્લાહના પક્ષવાળા જ હંમેશાં વિજયી રહેશે.

(પારો-૬, સૂરાએ માઅદાહ, આયત-૫૬)

* હે રસૂલ ! જે કાંઈ તમારા પરવરદિગાર તરફથી તારી તરફ ઉત્તારવામાં આવ્યું છે તે (લોકો સુધી) પહોંચાડી દે; અને જો તેંતેમન કર્યું તો જાણો તેંતેનો (કોઈ પણ) સંદેશો પહોંચાડ્યો જ નહીં; અને અલ્લાહ તને લોકો (ના ત્રાસ)થી સુરક્ષિત રાખશે; નિઃસંશય અલ્લાહ ઈન્કાર કરનારી કોમને (સીધો) માર્ગ દેખાડતો નથી.

(પારો-૬, સૂરાએ માઅદાહ, આયત-૬૭)

જફરી આવાગ્નનું કુર્ચિઅર સરનામુ

મશાયખ કમ્પ્યુટર, જફરી આવાજ (માસિક)
આરગ્રૂ કોમ્પ્લેક્શ, બીજે માળે, એલ.આઈ.સી.
ઓફિસની બાજુમાં, ન્યાય મંદિર, હિંમતનગર.
મો.૮૮૨૫૭૩૦૧૦૭

ખુદાને સર નમાવીને ગીલી ગરદન ઉપર ખંજર,
જગતમાં એ ફેલાવી ગયો અલ્લાહો અકબરને.

અછાદીસ

અનુવાદક: જનાબ સૌયદ ઓવેસ એમદ ડ્રે. જફરી

કિતાબ
ઇશાદાતે
રસૂલ(સ.)

૪

અલ્લાહ પર ભરોસો અને તવક્કુલ

‘અને જેણે અલ્લાહ પર ભરોસો કર્યો તે
તેના માટે પૂરતું છે.’
(સૂરાએ તલાક, આયત-૩)

(૪૮) ‘જે વ્યક્તિ એમ ઈચ્છા રાખે કે લોકોની
મોહતાજીથી આજાદ થઈ જાય તો તેણે,
જે કંઈ લોકોના હાથમાં છે તેના કરતાં જે
કંઈ અલ્લાહના હાથમાં છે તેના પર વધારે
ભરોસો કરવો જોઈએ. (ઉદ્ભૂતે કાઝી,
જિલ્દ-૩, બાબ અલ કિનાઅત, હદીસ-૮)

(૪૯) ‘જે માણસ લોકોમાં સૌથી વધારે શક્તિશાળી
થવાની ઈચ્છા ધરાવતો હોય તેણે અલ્લાહ
પર ભરોસો રાખવો જોઈએ.’

(તુલાકુલ ઉદ્ભૂત, મુખ્યાવજુનબી)

(૫૦) ‘જો તમે અલ્લાહ પર ભરોસો રાખવાની
હદ સુધી તવક્કુલ રાખશો તો તમને એ
પક્ષીની જેમ રોજી આપશો કે જે સવારમાં
પોતાના માળામાંથી ભૂઘ્યાં નીકળે છે અને
સાંજે પેટ ભરીને પાછાં ફરે છે.’

(મજૂઆ વરામ, જિલ્દ-૧, સફા-૨૨૨)

(૫૧) ‘જે અલ્લાહ સિવાય કોઈનાથી પણ આશા

ગતાંકનો સુધારો

(૩૮) ‘જન્નતવાળા કદી પણ જન્નતમાં તેમના
દુન્યવી કોઈ કામ પર અફસોસ નહીં કરે
સિવાય એ કાણોના કે જેમાં તેમણે
અલ્લાહનો જિકર ન કર્યો હોય.’

(ઇશાદ ઉદ્ભૂત દયલયી, સફા-૭૮)

યાસીદી સૈન્ય શું હરવી શકે એ જગા-વિજેતાને,
એ હાયો હક વિશે કુરબાની દાખવવા જગાતભરને.

રાખતો નથી, અલ્લાહ તેની બધી
જરૂરિયાતો પૂરી કરે છે અને તેને એવી
જગ્યાઓથી રોજી આપે છે કે જે તેની
કલ્યાણમાં પણ ન હોય અને જે અલ્લાહને
છોડીને દુનિયાવાળાથી આશા રાખે છે તો
અલ્લાહ તેને દુનિયાવાળાઓને હવાલે
કરી દે છે.’

(મજૂઆ વરામ, જિલ્દ-૧, સફા-૨૨૨)

(૫૨) ‘અલ્લાહની દસ્તિમાં સૌથી સારા બંદાઓ તે
છે કે જે અલ્લાહ પર ભરોસો રાખે છે અને
તેના હુકમોનું પાલન કરે છે.’

(અની ઉદ્ભૂત, સફા-૧૪)

(૫૩) ‘જિબ્રિલ મારી પાસે આવ્યા અને કહેવા
લાગ્યા, અલ્લાહે મને તમારા માટે એક
એવો હદ્દીયો આપીને મોકલ્યો છે કે જે
આના પહેલાં બીજા કોઈને આપવામાં
આવ્યો નથી.’

આ સાંભળીને રસૂલ (સ.)એ પૂછ્યું,

‘એ હદ્દીયો શું છે?’

જિબ્રિલ કહ્યું,

‘સબ્ખ અને તેનાથી એક વધારે સારી વસ્તુ.’

મેં પૂછ્યું,

‘અને તે વસ્તુ કઈ છે?’

જિબ્રિલ કહ્યું,

‘અલ્લાહની ખુશી અને તેનાથી એક સારી
વસ્તુ.’

મેં પૂછ્યું,

સુતો છે કરબાનો વીર આલમને જગાવીને,
ને પાડ્યો દેણ, ચુગાયુગમાં કરી ઊભાં કલેવરને.

‘તે વસ્તુ કઈ છે ?’
 જિબ્રિલે કહ્યું,
 ‘ઈબાદતગુજરાતી અને તેનાથી એક સારી
 વસ્તુ.’
 મેં પૂછ્યું,
 ‘તે વસ્તુ કઈ છે ?’
 જિબ્રિલે કહ્યું,
 ‘નિખાલસતા અને તેનાથી પણ સારી એક
 વસ્તુ.’
 મેં કહ્યું,
 ‘અને તે શું છે ?’
 જિબ્રિલે કહ્યું,
 ‘ધીન અને તેનાથી પણ એક સારી વસ્તુ.’
 મેં પૂછ્યું,
 ‘તે વસ્તુ કઈ છે ?’
 જિબ્રિલે કહ્યું,
 ‘ધીનના એ દરજજ સુધી પહોંચવાનો
 વસીલો અલ્લાહ પર ભરોસો છે.’
 મેં પૂછ્યું,
 ‘અલ્લાહ પર તવક્કલ (ભરોસો) શું છે?’
 જિબ્રિલે કહ્યું,
 ‘એવું ધીન રાખવું કે કોઈ પણ મખ્લૂક
 ન તો નુકસાન પહોંચાડી શકે કે ન ફાયદો
 પહોંચાડી શકે કે ન કોઈ રોકી શકે કે ન તો
 કોઈ આપી શકે. આમ તે મખ્લૂકથી આશા
 રાખશો નહીં. જ્યારે બંદો આ દરજજ સુધી
 પહોંચે છે ત્યારે તેનો દરેક અમલ અલ્લાહ
 ખાતર થઈ જાય છે. તે અલ્લાહ સિવાય
 કોઈનાથી આશા રાખતો નથી અને
 ભયભીત થતો નથી કે ન કોઈથી લાલચ
 કરે છે, તેનું નામ જ તવક્કુલ છે.’
 (તરાએકુલ હુકમ, જિલ્લા-૨, સફ્ટ-૧૨૪)

ઇધિર ને પ્રાણનાં મિશ્રણ વડે, તલ્લીન થઈ જઈને,
 ઘડવું એણે જગે ‘લેઝામ’ માનવતાના ઘડતરને.

તમારું દીની જ્ઞાન ચકાસો.

? ઈસ્લામી કવીજ નં. ૨૧૪

- (૧) રિસાલતની જહેરાત પહેલાં કુરૈશના લોકો
આપને કચાં બે ઉપનામોથી સંબોધતા હતા?
 (A) અલ યાસીન અને અલ તાહા
 (B) અલ અમીન અને અલ સાદિક
 (C) અલ મુસ્તફા અને અલ મુજતબા
- (૨) જ્યારે હિન્દુત રસૂલે ખુદા(સ.)ની શાદી હિન્દુત
બીબી બદીજની સાથે થઈ ત્યારે આપની
ઉંમર કેટલી હતી ?
 (A) પચીસ વર્ષ (B) પાંચિસ વર્ષ
 (C) તેગીસ વર્ષ
- (૩) કુસેયને કુરૈશના સરદાર એટલા માટે
બનાવવામાં આવ્યા હતા કેમકે તેઓ -
 (A) ખૂબ ઉદાર અને બહાદુર હતા.
 (B) ખૂબ મોટા વેપારી હતા.
 (C) ખૂબ વગદાર માણસ હતા.
- (૪) કઈ મસ્ઝિદને જૂના કા'બા તરીકે
ઓળખવામાં આવે છે ?
 (A) મસ્ઝિદ અક્સા (B) મસ્ઝિદુલ હરામ
 (C) મસ્ઝિદ સખરા
- (૫) કા'બા ઉપરથી વરસાદનું પાણી જે પરનાળા
(નિકળા) મારફતે જમીન ઉપર પડે છે તેને
કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
 (A) મિજાબે રહેમત (B) મકામે ઈબ્રાહીમ
 (C) હતીમ
- (૬) અહુદી લોકો કયા વારને રજનો દિવસ
ગાણે છે ?
 (A) શુક્રવાર (B) શનિવાર (C) રવિવાર
- (૭) ઈરાકનું પાટનગાર બગાદાદ કઈ નદીના કાંડ
આવેલું છે ?
 (A) દિલ્લા (B) હુરાત (C) નીલ